ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΣΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ 12—ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 627-469

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 60.— Ἐξάμηνος δραχμαὶ 30.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 2.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ· Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἐξάμηνος δολλάρια 1,5.

ΕΤΟΣ ΙΒ'. | ΑΘΗΝΑΙ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1964 | ΤΕΥΧΟΣ 257ον

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΔΡΑΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΝΤΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἐγκληματολογίας εἰς τὴν Πάντειον Ἀνωτάτην Σχολὴν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΙΙΙ. Περιπτώσεις ὀρφανίας:

1. Ἂς ἀντικρύσωμεν ἐν συνεχείᾳ τὰς περιπτώσεις τῶν ὀρφανῶν παιδίων.

2. Ἴσως παρουσιάζει ὡρισμένον ἐνδιαφέρον μία βραχυτάτη ἱστορικὴ ἐπισκόπησις. Ὁ Ἡσίοδος (1) («ῥεῖα δέ μιν μαυροῦσι θεοί, μινύθουσι δὲ οἶκον ἀνέρι τῷ...ὃς τέ τευ ἀφραδίῃς ἀλιταίνητ' ὀρφανᾷ τέκνα») ἐπισείει τὴν τιμωρίαν τῶν θεῶν κατ' ἐκείνων, οἵτινες ζημιοῦσι τὰ ὀρφανὰ παιδία («... γρήγορα οἱ θεοὶ τὸν ἀφανίζουν καὶ γκρεμίζουν τὸ σπίτι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου... Τὰ ἴδια παθαίνει... κι' ὅποιος μὲ τὶς ἀμυαλιές του ζημιώνει τὰ ὀρφανὰ παιδιά» (2). Καὶ μόνον ἡ τοιαύτη περικοπὴ τοῦ Ἡσιόδου ἀρκεῖ, ἵνα ἀνατρέψῃ τὴν κυκλοφοροῦσαν γνώμην, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἵτινες εἶχον ἀναπτύξει τοσοῦτον ὑψηλὸν πολιτισμόν, ἐν τούτοις δὲν εἶχον δῆθεν συγκινηθῇ ὑπὸ τῆς δυστυχίας τῆς ὀρφανίας (3).

Ἄξιον μνείας ἐπίσης καὶ ὅτι ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις, κατ' ἀπομίμησιν δ' ἐκεῖθεν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀρχαίας ἑλληνικὰς πόλεις, καθιερώθη νὰ διατρέφωνται μέχρι τῆς ἥβης ἐν τῷ πρυτανείῳ τὰ τέκνα τῶν ἐν πολέμῳ πιπτόντων, ὡς καὶ αἱ ὀρφαναὶ θυγατέρες ἐπιφανῶν ἀνδρῶν (4): «Ἔτι δὲ νόμον ἐτίθει περὶ τῶν εὑρισκόντων τι τῇ πόλει συμφέρον, ὅπως τυγχάνωσι τιμῆς, καὶ τοῖς παισὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τελευτώντων ἐκ δημοσίου γίνεσθαι τὴν τροφήν, ὡς οὔπω τοῦτο παρ' ἄλλοις νενομοθετημένον· ἔστι δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις οὗτος ὁ νόμος νῦν καὶ ἐν ἑτέραις τῶν πόλεων».

Τὴν μεγάλην πρόσκλησιν ὅμως ὑπὲρ τῆς προστασίας τῶν ὀρφανῶν, χηρῶν διακηρύσσει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. «Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν,

---

1. «Ἔργα καὶ ἡμέραι» 330.
2. Μετάφρ. Σπ. Φίλιππα. Τεῦχος «Παπύρου» 164, σ. 55 ἑπ.
3. Οὕτω «Polykarp Niestroj. Waisenpflege. Enz Hdb. des Kinderschutzes und der Jugendfürsorge. Hrg. v. L. Clostermann, Tr. Heller und P. Stephani. Leipzig. 1930.» σ. 846 ἑπ.
4. Ἀριστοτέλους Πολιτικὰ Β' 8, 1268a, 7-13.

ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου» (1). Ὁ ἐθνικὸς Λουκιανὸς ἀνεγνώρισεν ὅτι τὰ ὀρφανὰ καὶ αἱ χῆραι κατεῖχον παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς τὴν πρώτην θέσιν. Ἐνῷ δὲ αἱ ἐθνικαὶ γυναῖκες ἀδιαφοροῦσαι δι' οἱανδήποτε πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν ἐξέτρεφον ψιττακοὺς καὶ χαραδριούς (ὑποκίτρινα πτηνά), ἀντιθέτως αἱ Χριστιαναὶ γυναῖκες «τοῖς ὀρφανοῖς ἐποίουν τὰ γονέων» (2).

3. Τὸ δρᾶμα τῶν ὀρφανῶν συνεκλόνισε βαθέως καὶ τὴν ψυχὴν τῆς λογοτεχνίας: Ἀποσπῶμεν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας τὸ ποίημα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Σωτηρίου Σκίπη (1881—1951) διὰ τὸν «θάνατον τῆς μητέρας» (3):

1

« Λίγο προτοῦ 'στὸ ἀγύριστο
νὰ πᾶς ταξεῖδι κάτου,
ποὺ ἀκόμα ἐχαροπάλευες
στὸ στρῶμα τοῦ θανάτου.

» Μέσα σὲ ἀραχνοπότηρο
χύσαμε τὴ χαρά μας,
σιμώσαμε καὶ σοὔπαμε
πονετικά, ὦ κυρά μας !

» Ὅλο, μητέρα νὰ τὸ πιῇς
κι' ἴσως αὐτὸ σὲ γιάνῃ·
καὶ ἀπὸ τοῦ χάρου τ' ἄλικο
ξεφύγῃς τὸ δρεπάνι.

» Κι' ἐσὺ δὲν μᾶς ἐχάλασες
καὶ τὸ στερνὸ χατῆρι,
καὶ τὴ χαρά μας ρούφηξες
ἀπ' τὸ ἀραχνο ποτῆρι.

2

» Ἦρθες ἐψὲς 'στὸν ὕπνο μου
καὶ μοῦ ψιθύρισες,
πὼς ἀπ' τὰ ξένα, μάννα μου,
ἐξαναγύρισες.

» Τρέχω καλῶς νὰ σὲ δεχτῶ
πρὸς τὸ ἀκρογιάλι σου,
νὰ γύρω, ὅπως κ' ἕναν καιρό,
μεσ' 'στὴν ἀγκάλη σου.

» Μὰ ἔρμο βρίσκω τὰ γιαλό,
ἔρμα τὰ κύματα,
καὶ παίρνω τὸ δρομὶ καὶ πάω
πέρα στὰ μνήματα.

1. Ἰακώβου ἐπιστολὴ καθολικὴ α' 27.
2. «Κλήμ. Παιδαγ.» III, 4, 30. Σχετικῶς «Εὐάγγελος Δ. Θεοδώρου. Ἱστορία τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ἀθῆναι. 1950». σ. 137 «περὶ προνοίας χηρῶν καὶ ὀρφανῶν».
3. «Κ. Φ. Σκόκος. Νεοελληνικὴ ἀνθολογία. Τόμος Β'. Ἀθῆναι».

» Ἦρθες ἐψὲς 'στὸν ὕπνο μου
καὶ μοῦ ψιθύρισες,
καὶ ἀπ' τὰ ξένα, μάννα μου,
δὲν ξαναγύρισες.

3

» Σὰν νᾶσαι, ὠιμένα, σὲ ταξεῖδι,
σὲ κοντινή, γνώριμη χώρα,
καὶ σὲ προσμένω ὥρα τὴν ὥρα.

» Μόλις ἀκούω κανέν' ἁμάξι
κάτου' στὴ στράτα τὴ θλιμμένη,
σὰν μαῦρο ἀγέρι νὰ διαβαίνῃ.

» Στὸ παραθύρι πάω καὶ βλέπω
μὴ γύρισες, γλυκειὰ μητέρα,
ὅμως τὸ ἁμάξι φεύγει πέρα.

» Σὰν νᾶσαι, ὠιμένα, σὲ ταξεῖδι,
σὲ κοντινή, γνώριμη χώρα,
καὶ σὲ προσμένω ὥρα τὴν ὥρα ».

Ὁμοίως ἀποσπῶμεν στίχους ἀπὸ τὸ γνωστὸν ποίημα «Ὁ Θεὸς καὶ ὁ θάνατος» τοῦ ἐκ τῶν τρυφερωτέρων ποιητῶν τῆς ἐποχῆς του, τοῦ Ἰωάννου Καρασούτσα (1824—1873) (1):

« . . . Πέντε - ἓξ ἀνήλικα, καὶ ἀπὸ μητέρα
ὀρφανά, τὸν θνήσκοντα ἔκλαιον πατέρα·
— Θνήσκεις, πάτερ! ἔκραζον κύκλωθεν τῆς κλίνης·
καὶ ἡμᾶς τὰ ἔρημα, ἄχ! ποὺ μᾶς ἀφήνεις ; »

Τέλος ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ ποιήματος τοῦ λυρικοῦ ποιητοῦ Διονυσίου Ι. Μάργαρη (1859—1895) (2) ὑπὸ τὸν τίτλον «Σὲ μιὰ ὀρφανή»:

« Συχνὰ 'στὰ χείλη σου τὰ δυὸ ἀνεβαίνει
σὰν κάτι ἀπόκρυφο, κι' ὅλο ἐντροπὴ
στέκεσαι κόκκινη καὶ δειλιασμένη,
χωρὶς τὸ στόμα σου λόγο νὰ πῇ . . .

« Ἢ μὴ τὴ σκέψη σου τὴ φαρμακώνει
φόβος παιδιάστικος, κ' ἔτσι δειλή,
ὅταν μιὰ ἐρώτησι 'στὰ χείλη σώνει
γίνεσαι κόκκινη καὶ ντροπαλή ; »

4. Εἰς τὸ δρᾶμα τὸ ψυχικὸν τοῦ ὀρφανοῦ προσεπάθησε νὰ διεισδύσῃ ἡ Σχολὴ τῆς Ἀτομικῆς Ψυχολογίας τοῦ Alfred Adler. Μετὰ τοῦ δράματος δὲ τούτου συνδέονται πάμπολλαι ψυχικαὶ δυστυχίαι, ἃς αὕτη προσεπάθησε νὰ διαφωτίσῃ:

1. «Κ. Φ. Σκόκος. Αὐτόθι».
2. «Κ. Φ. Σκόκος. Αὐτόθι».

α΄) Ζητεῖ ὁ ἀπομένων γονεὺς νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὀρφανὸν τέκνον του ἐντὸς ὀρφανοτροφείου. Εἶναι ζήτημα θλιβεροῦ ἀποχωρισμοῦ καὶ θλιβερᾶς ἀνάγκης ἢ μήπως ὑποκρύπτεται «κάποιο μέσο ἀπαλλαγῆς» ; Ἀλλὰ καὶ ἐὰν δὲν συμβαίνῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο, «δὲν κατατρώγει πάντως κάποια τέτοια πικρὰ ὑποψία» τὴν τόσον εὐαίσθητον εἰς τὸ αἴτημα τῆς ἀγάπης τῶν γονέων παιδικῆς ψυχῆς;

β΄) «Γιατί, καλό μου παιδί, ζητιανεύεις»; Εἶναι ἕνα μικρὸ κοριτσάκι ἑπτὰ μόλις χρόνων. Γυρίζει ἀπὸ πεζοδρόμιο σὲ πεζοδρόμιο, ἀπὸ καφενεῖο σὲ καφενεῖο. Εἶναι μόνο του στὴ ζωή. Ὀρφανὸ ἀπὸ μητέρα κι' ἀπὸ πατέρα. Ἐντελῶς ἀπροστάτευτο, θῦμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως κακῶν κηδεμόνων. Ἁπλώνει ἱκετευτικὰ τὸ χεράκι του καὶ μὲ μιὰ φωνὴ γεμάτη παράπονο, ζητοῦσε νὰ συγκινήσῃ τοὺς ἀνθρώπους» (1). Ἐνταῦθα ἡ ἀτομικὴ ψυχολογία, διεισδύουσα εἰς τὰ μύχια τῆς παιδικῆς ψυχῆς τῆς ὀρφανῆς, διακρίνει «κάποια βαθειὰ ψυχικὴ πληγὴ γιὰ ἕνα ἀπολεσθέντα ἐπίγειον παράδεισον, τὴν ἀγκαλιὰ τῶν πεθαμένων γονέων της».

γ΄) «Ἕνα ἀπὸ τὰς χιλιάδας κοριτσάκια, ποὺ ἔχασαν τοὺς γονεῖς των καὶ ἐτοποθέτησαν ὡς ὑπηρετριάκια» σκέπτεται καὶ πικραίνεται : «Ἐὰν δὲν ἔχανα τὸν πατερούλη καὶ τὴν μητερούλα, δὲν θὰ ἐδούλευα ὡς ὑπηρέτρια καὶ θὰ ἐμάθαινα καὶ γράμματα». Φυσικὸν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νὰ ἐκπηδήσῃ ἐντὸς τῆς παιδικῆς ψυχῆς, κατὰ τὴν ἀτομικὴν ψυχολογίαν, ὡς ψυχικὴ ἀντίδρασις «κάποιο μῖσος ἐναντίον τῆς οἰκογενείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐργάζεται ὡς ὑπηρέτρια», ὡς καὶ ἀντιπάθεια πρὸς τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἐκλαμβάνει ὡς ἀγγαρείαν καὶ ὡς κατάραν.

δ΄) «Ἕνα παιδάκι ὀρφανό. Τὸ ἐμάλωσαν, ἴσως καὶ τὸ ἔδειραν, ἐπειδὴ ἔκαμε κάποιαν ἀταξίαν. Σκέπτεται θυμωμένο καὶ γεμᾶτο μῖσος, «ἂν ἔζων οἱ γονεῖς μου, θὰ μὲ ἀγαποῦσαν, δὲν θὰ μὲ ἔδερναν, θὰ μὲ προστάτευαν».

ε΄) Δυσχερεστάτη ὡσαύτως ἡ θέσις καὶ τῶν καλῆς πίστεως πατρυιοῦ ἢ μητρυιᾶς. Διότι οἱαδήποτε ἐνέργειά των, καὶ ἡ ἐλαχίστη παρατήρησις καὶ σύστασίς των, ἐκλαμβάνεται ὑπὸ τῶν προγονικῶν τέκνων ὡς δεῖγμα ἐχθρότητος, τὰ ὁποῖα φέρονται ἀναλόγως (2).

στ΄) Ἢ τέλος εἰσάγονται τὰ ὀρφανὰ τέκνα ἐντὸς ἑνὸς ὁμαδικοῦ ὀρφανοτροφείου (δηλονότι μὴ ἀκολουθοῦντος τὸ ὀρθὸν σύστημα τοῦ οἰκογενειακοῦ ὀργανοτροφείου) (3). Ἐν αὐτῷ ταῦτα «δὲν εἶναι ὁ Γιῶργος καὶ ἡ Ἑλενίτσα, ἀλλὰ ὁ Παπαδόπουλος καὶ ἡ Παπαβασιλείου, δηλαδὴ τὰ ὀρφανὰ παιδάκια εἶναι ν ο ύ μ ε ρ α ἐντὸς ἑνὸς στρατῶνος». Καὶ φαντάζεται ὁ μὴ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἅγιον βάθος τοῦ λεπτοῦ χειρισμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν ὅτι εἶναι δυνατὸν «ἀπὸ νούμερα» νὰ διαπλάσωμεν ἀξιοπρεπεῖς ἀνθρωπίνας προσωπικότητας!

(Συνεχίζεται)

1. «Νικόλαος Ἀντωνόπουλος. Αὐτόθι» σ. 100.
2. «Δημήτριος Γ. Μωραΐτης. Ἡ ἀτομικὴ ψυχολογία. Ἔκδοσις β΄. Ἀθῆναι 1947» σ. 25.
3. Περὶ οὗ «Ἰωάννης Κ. Παπαζαχαρίου. Ἀνακοίνωσις εἰς τὸ Α΄ Συνέδριον Παιδοπόλεων Βασιλικῆς Προνοίας. Πρακτικά. Ἀθῆναι. 1956». σ. 97 ἑπ.: «Ποῖα τὰ πλεονεκτήματα τῶν ἱδρυμάτων διὰ τοὺς ὑποτρόφους ;»

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

– Η ΣΦΑΓΗ ΤΟΥ ΣΩΦΕΡ ΒΑΣΙΛΗ ΛΑΓΟΥ –

Ὑπὸ τοῦ Δημοσιογράφου κ. **ΣΠΥΡΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ**

Κατὰ τὶς 10 ἡ ὥρα τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς 29 Μαρτίου τοῦ 1925, ἕνας νέος μὲ κλονισμένο βῆμα, πηγαίνοντας μὲ τρόπο πότε δεξιὰ καὶ πότε ἀριστερὰ στὸ δρόμο, καὶ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἤ τύφλα στὸ μεθύσι ἤ πολὺ βαρειὰ ἄρρωστος, στάθηκε στὴν ἀραιοκατωκημένη τότε καὶ ἔρημη, λόγω τῆς ὥρας, ὁδὸν Πιπίνου, μπροστὰ στὸν ἀριθμὸ 38. Ἦταν, ἐκεῖνα τὰ χρόνια, ἕνα μισὸ πέτρινο καὶ μισὸ πλίθινο μικρὸ ἰσόγειο σπιτάκι, ποὺ μπροστὰ ἦταν τὸ μικρὸ ταβερνάκι ἑνὸς πρόσφυγα, τοῦ μπάρμπα Ἀπόστολου τοῦ Καναριάδη, ἄρχοντα μέσα στὰ βαρέλια τῆς ρετσίνας, ποὺ τὸ πουλοῦσε καὶ τὸ διαφήμιζε ἔχοντας στὴν πόρτα τὴν ἀπαραίτητη ὡς τότε κόκκινη σημαιούλα μὲ κρεμασμένο ἀπάνω της τὸ ἑκατοσταράκι καὶ τὴ μισή, ἀπὸ τενεκὲ φτιαγμένα, σύμβολο ὅλων τῶν ταβερνῶν καὶ τῶν μαγέρικων, καὶ ἀπὸ τὸ μέσα μοναδικὸ δωμάτιο ποὺ βασίλευε ἡ κυρὰ Κλεονίκη, ἡ γρηά του. Ὁ Ἀπόστολος Καναριάδης δὲν εἶχε μαγέρικο, ἀλλὰ πούλαγε μονάχα κρασί, κάρβουνα, ξύλα καὶ λίγο πετρέλαιο, γιὰ τὰ πάρα πολλὰ σπίτια τῆς Ἀθήνας, ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμα βάλει τὸ ἠλεκτρικό. Ὁ νέος μὲ τὸ κλονισμένο βῆμα σὰν ἔφθασε στὴ μικρὴ ξύλινη πορτούλα τῆς μικρῆς ταβέρνας ἄρχισε νὰ κτυπάῃ γροθιὲς τὴ πόρτα καὶ νὰ μουγγρίζῃ. Τρόμαξαν ὅμως ν' ἀκούσουν γιατὶ ὁ μπάρμπα Ἀπόστολος μὲ τὴν γυναίκα του ἦταν στὸ μέσα δωμάτιο καὶ εἶχαν γδυθῆ καὶ ἑτοιμαζόντουσαν νὰ πέσουνε νὰ κοιμηθοῦνε. Ἡ κυρὰ Κλεονίκη ὅμως ἄκουσε τοὺς ἐξωτερικοὺς κτύπους καί, ἐπειδὴ νόμισε ὅτι θὰ ἦταν κανένας γείτονας ποὺ νυχτιάτικα θυμήθηκε νὰ πάρῃ κρασί, ἔρριξεν ἕνα σάλι στὸν ὦμο της καὶ πῆγε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα. Μὰ μόλις ἄνοιξε δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά της καταματωμένο τὸν ἀνεψιό της, τὸν σωφὲρ Βασίλη Λαγό, παλληκάρι 23 χρόνων. Ὁ κακομοίρης ἦταν βαρειὰ λαβωμένος καὶ ἔπεσεν ἀμέσως μπρούμυτα καὶ κατάχαμα.

— Μ' ἔφαγαν τὰ παληόσκυλα, πρόλαβε μονάχα νὰ πῇ, ἐνῶ ἔβγαζε τοῦ κόσμου τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ στόμα.

— Ποιός γυιόκα μου; . . . Τί ἔπαθες παιδί μου; ρώτησε μὲ σπαραγμὸ ἡ κυρὰ Κλεονίκη, ἡ θεία του.

Μὰ δὲν ἔπερνε πιὰ καμμιὰ ἀπάντησι. Ὁ σβέρκος τοῦ ἀνεψιοῦ της ἦταν βαθειὰ κομμένος μὲ μαχαίρι καὶ τὸ ἄφθονο αἷμα ποὺ ἔτρεχεν ἐσχημάτιζε κι' ὅλας μιὰ μικρὴ λιμνούλα κάτω στὸ χῶμα τῆς ἄστρωτης ταβέρνας.

— Βοήθεια... Βοήθεια, ξεφώνησε. Σκότωσαν τὸν ἀνεψιό μου τὸν Βάσο.

Ἄκουσαν τὶς κραυγές της καί, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν μπάρμπα Ἀπόστολο τὸν ἄντρα της, ἔτρεξαν λίγοι γείτονες ποὺ δὲν εἶχαν κοιμηθῆ ἀκόμα. Σὲ λίγο ἔφθασεν, ἀπὸ τὶς φωνὲς καὶ τὴν ἀντάρα ποὺ ἔγινεν, ὁ σκοπὸς χωροφύλακας τοῦ Ζ' Τμήματος Χωροφυλακῆς, ποὺ ἦταν τότε ἐπάνω στὴ στάσι Καλλιφρονᾶ, δίπλα στὴν κλινικὴ Καρυοφύλλη, μιὰ νευρολογικὴ κλινικὴ ποὺ ἦταν τότε μέσα σὲ ἕνα πελώριο κῆπο, ἐκεῖ ποὺ σήμερα ὑψώθηκαν ὡραῖες πολυκατοικίες. Τὸν τραυματισμένο καὶ ἀναίσθητο σωφέρ, ἐνῶ τὸ αἷμα ἐξακολουθοῦσε νὰ τρέχῃ ἀπὸ τὶς πληγές του, τὸν πῆγαν σὲ κάποια γειτονικὴ κλινική, στὴν ὁδὸν Ἁγίου Ἀνδρέου 10, κοντὰ στὸ παληὸ βυζαντινὸ ἐκκλησάκι, ποὺ σώζεται καὶ σήμερα ἀκόμη στὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Λευκωσίας. Τὸν ἔμπασαν στὸ χειρουργεῖο, ἀλλὰ στάθηκε ἀδύνατον νὰ τοῦ ἑνώσουν τὶς κομμένες ἀρτηρίες. Γιατὶ πρὶν τὸ καταφέρουν οἱ γιατροί, ὁ φουκαρὰς ὁ Λαγὸς εἶχε ἀφήσει τὴν τελευταία του πνοὴ ἐπάνω στὸ χειρουργικὸ κρεβάτι. Ὁ διοικητὴς τοῦ Ζ' Τμήματος, ὑπομοίραρχος τότε Μανουσέλης, δὲν κατάφερε νὰ τοῦ πάρῃ οὔτε μιὰ λέξι, πρὶν ξεψυχήσῃ, γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἢ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸν εἶχαν ὄχι σφάξει, ἀλλὰ κάνει κυριολεκτικῶς κομμάτια.

Ὁ φόνος ἢ μᾶλλον ἡ ἀγρία σφαγὴ εἶχε γίνει, κατὰ τὸν τότε ἐπιμελητὴ καὶ ὕστερα καθηγητὴ τῆς ἰατροδικαστικῆς μακαρίτη Γρηγόρη Κάτσα, μὲ φαλτσέτα καὶ ὁ σφαγμένος ἔφερεν ἕνα πελώριο τραῦμα ἀπὸ τὸ λαιμό του πρὸς τὸν τράχηλο, μὲ κομμένα ἀπὸ τὴ φαλτσετιὰ ἕνα σωρὸ σοβαρὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα, δεύτερο τραῦμα στὸ ἀριστερὸ αὐτί, ἕνα στὸν ἀριστερὸ μηρό, ἕνα στὸ ἀριστερὸ χέρι καὶ τρία στὸ δεξιό. Ἑπτὰ φαλτσετιὲς εἶχαν κόψει τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τοῦ ὄμορφου παλληκαριοῦ, ποὺ εἶχε παλέψει σκληρὰ μὲ τὸ δολοφόνο του, προσπαθώντας νὰ τοῦ ἁρπάξῃ τὴ φονικὴ φαλτσέτα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κάνη τὰ τέσσερα τελευταῖα τραύματα στὰ δυό του χέρια.

Τὸ θῦμα, ὁ Βασίλης Λαγός, ἦταν ὁδηγὸς ἑνὸς ἀπὸ τὰ λίγα ταξὶ ποὺ ἄρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν τότε. Ὡδηγοῦσε τὸ 7932 ταξί, μάρκας «πεζό», ποὺ ἀνῆκε σὲ κάποια ἑταιρεία καὶ ἔκανε πιάτσα γύρω στὴν Ὁμόνοια. Γιὰ νὰ εἶναι κοντὰ στὴν πιάτσα του ἐκοιμᾶτο σὲ μιὰ κάμαρα ἑνὸς μικροῦ ξενοδοχείου, ποὺ βρισκόταν στὶς ἀρχὲς τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, στὴν «Ἀργολίδα». Μιὰ ὥρα πρὶν ἀπὸ τὸ φόνο, τὸ σφαγμένο παλληκάρι ἦταν καλὰ καὶ περίκαλα καὶ χαρούμενο εἶχε περάσει μὲ τὸ ταξί του ἀπὸ τὸ ταβερνάκι τῆς ὁδοῦ Πιπίνου, γιὰ νὰ χαιρετίσῃ τὴ θεία του, τὴν Κλεονίκη Καναριάδου, στὴν ὁποία εἶπεν ὅτι θὰ πήγαινε στὴν πλατεία Ὁμονοίας νὰ κάνη πιάτσα. Πῆγε πραγματικὰ στὴν πιάτσα του καὶ ἐκεῖ πῆρε κούρσα τρεῖς νέους καὶ ἔφυγε γιὰ ἄγνωστη κατεύθυνσι. Αὐτὰ ἦσαν τὰ μόνα στοιχεῖα ποὺ κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ ἐκείνη τὴ νύκτα ὁ ὑπομοίραρχος, περιμένοντας μὲ ἀγωνία νὰ ξημερώσῃ, γιὰ νὰ ψάξῃ καλύτερα καὶ νὰ κάνη αὐτοψία. Γιατὶ σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνεύρεσι τραυματισμένου τοῦ Λαγοῦ, μπροστὰ στὸ ταβερνάκι τῶν θείων του, καὶ λίγο πιὸ πέρα στὴ διασταύρωσι τῶν ὁδῶν Πιπίνου καὶ Ἀντιοχείας, βρέθηκε τὸ 7932 μαῦρο «πεζὸ» τοῦ Λαγοῦ, πλημμυρισμένο στὰ αἵματα. Καὶ ἦταν ὁλοφάνερο ὅτι ἐκεῖ εἶχε γίνει τὸ ἔγκλημα. Ἀπὸ ποιὸν ἢ ἀπὸ ποιούς, τὶ ὥρα καὶ γιατὶ καὶ πῶς ἀπὸ τὴν κούρσα μὲ τοὺς τρεῖς ἀγνώστους, ποὺ τοὺς πῆγε ἄγνωστο ποῦ, ξαναβρέθηκε πάλι κοντὰ στὸ κονάκι τῆς θείας του γιὰ νὰ μαχαιρωθῇ, αὐτὰ ὅλα ἦσαν μυστήριο ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Καὶ ξαγρύπνησα μαζὶ μὲ τὸν ἀστυνόμο περιμένοντας τὸ ξημέρωμα.

Πρωὶ-πρωί, μόλις ἐχάραξε, καὶ πρὶν μαζευθοῦν διαβάτες, ἔγινεν αὐτοψία. Ἐπάνω στὴν ξύλινη πορτούλα τῆς ταβερνίτσας μιὰ ματωμένη μούντζα. Τὴν εἶχε κάνει τὸ κτύπημα τῆς ἀνοικτῆς παλάμης τοῦ Λαγοῦ, καθὼς βροντοῦσε γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίξουν. Λίγες πιτσιλάδες σὲ διάφορα μέρη στὸ ἴδιο ὕψος ἀνθρωπίνου σώματος, ποὺ κι' αὐτὲς ἦταν ὁλοφάνερο, ὅτι εἶχαν προκληθῇ ἀπὸ κτυπήματα τοῦ λιγώτερου τραυματισμένου ἀριστεροῦ του χεριοῦ, καθὼς μανιασμένα, καὶ γιὰ νὰ σωθῇ, κτυποῦσε νὰ τ' ἀνοίξουν. Ἔξω ἀπὸ τὸ ταβερνάκι λίγες σταγόνες αἵματος μονάχα. Μὰ ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ὡς τὸ σημεῖο ποὺ βρέθηκε τὸ αὐτοκίνητο, ἔβλεπες ποὺ καὶ ποὺ στὸ κατάστρωμα τοῦ σκυροστρωμένου τότε δρόμου, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, μεγάλες σταλαγματιὲς μὲ αἷμα σὲ σχῆμα ζικ-ζάκ, μπροστὰ δὲ στὸ ταξὶ εἶχε τρέξει ἄφθονο αἷμα ἀπὸ τὰ τραύματα. Πάρα πολλὰ αἵματα ἐπίσης μέσα στὸ «πεζό», πρᾶγμα ποὺ μᾶς ἔδειχνε πιὰ ὁλοκάθαρα ὅτι, ἄγνωστον πῶς, ἐνῶ τὸ ταξί, ὁδηγούμενο ἀπὸ τὸ Βασίλη τὸ Λαγό, ἔστριβε ἀπὸ τὴν ὁδὸ Ἀντιοχείας γιὰ νὰ μπῇ στὴν ὁδὸ Πιπίνου, ἔγινε τὸ ἔγκλημα. Ὁ ἄγνωστος ἀκόμη δράστης ἢ οἱ δρᾶστες, εἴτε ἐπιβαίνοντες μέσα στὸ ταξί, ἀλλὰ μᾶλλον ἔξω ἀπ' αὐτό, εἶχαν στήσει καρτέρι, ἐπήδησαν ξαφνικὰ ἐπάνω στὸ ταξί, ποὺ ἔκοψε ταχύτητα στὴ στροφή, καὶ ἐκτύπησαν ξαφνικὰ μὲ τὴ φαλτσέτα τὸ σωφέρ. Αὐτὸς προσεπάθησε νὰ ἁρπάξῃ τὴ φαλτσέτα καὶ νὰ ἀμυνθῇ, ἀλλὰ εἶχε φάει πολὺ σοβαρὲς φαλτσετιές, εἶχε αἱμορραγία καὶ δὲν τὰ κατάφερε. Καὶ τότε, ἀφοῦ ὁ δολοφόνος ἢ οἱ δολοφόνοι, βέβαιοι πιὰ ὅτι τὸν ἔσφαξαν ἔφυγαν, κατώρθωσε, χύνοντας ἄφθονο αἷμα, νὰ συρθῇ ὡς τὴν ταβέρνα τοῦ θείου καὶ τῆς θείας του, σκορπίζοντας ρανίδες αἵματος δεξιὰ καὶ ἀριστερά, νὰ φθάσῃ τὴν ξύλινη πόρτα καὶ νὰ κτυπήσῃ, ἀφίνοντας ἐκεῖ τὴ ματωμένη μούντζα.

Καὶ μετὰ τὴν αὐτοψία καὶ τὴ νεκροτομὴ τοῦ πτώματος ἄρχισε πιὰ ἡ ἀνάκρισις.

'Ο ἐνεργῶν αὐτὴν ἀστυνόμος ἐνόμισεν ὅτι βρῆκε ἀμέσως τὴν ἀφορμὴ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοὺς δολοφόνους. 'Αφορμὴ ἦταν μιὰ ὄμορφη κοπέλλα, ἡ Φωφὼ Δ. Πάλλη ἢ Γώγου, τῆς ὁποίας ὁ πατέρας της Δημήτρης καὶ ὁ ἀδελφός του Σπῦρος εἶχαν χαρτοπαικτικὴ λέσχη στὴ διασταύρωσι τῶν ὁδῶν 'Αθηνᾶς καὶ Λυκούργου, ὅπου ἐδούλευαν καὶ τ' ἀδέλφια της μέσα, καὶ ὅπου τότε ἐσύχναζε, καθὼς τὸ χαρτοπαίγνιο ἦταν ἐλεύθερο καὶ ἡ «πασσέτα» ὠργίαζεν, ὅλος ὁ ὑπόκοσμος τῆς 'Αθήνας. Οἱ πρῶτες λοιπὸν πρωινὲς πληροφορίες τῆς ἄλλης μέρας, Δευτέρας 30 Μαρτίου 1925, ἀνέφεραν ὅτι ὁ Βασίλης Λαγὸς εἶχε συνδεθῆ μὲ τὴ Φωφὼ Πάλλη ἢ Γώγου, ὅτι τὴν εἶχε ζητήσει σὲ γάμο, ὅτι δὲν τοῦ τὴν ἔδιναν, ὅτι ἐκείνη τὸν εἶχε ἀκολουθήσει στὸ ξενοδοχεῖο του, ὅτι εἶχε γίνει δική του καὶ ὅτι ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ ἐκεῖνος, ἀφοῦ τὴν ἐχόρτασε λίγες μέρες, τὴν ἔδιωξε, ζητώντας ὑπέρογκη προῖκα γιὰ νὰ τὴν παντρευθῆ. Καὶ ἐκείνη ἐπῆρε τότε τὰ μάτια της καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ἄρα δολοφόνοι πρέπει νὰ ἦσαν, κατὰ τὴν 'Αστυνομία, οἱ Πάλληδες ἢ Γώγηδες. 'Ο Μανουσέλης, θαρρεῖς κι' ἔβαλε προσωπίδες μπροστά του, μόνο πρὸς τὰ ἐκεῖ ζητοῦσε τοὺς δρᾶστες τοῦ ἐγκλήματος.

Μὰ ὅσο στὸ Ζ' Τμῆμα ἔπαιρναν καταθέσεις λεπτομερεῖς ἀπὸ μάρτυρες καὶ δὲν στηριζόντουσαν στὰ λόγια τῶν τριόδων, ξεκαθάριζαν κάπως τὰ πράγματα καὶ γιὰ τὸν μακαρίτη τὸν Βασίλη, ποὺ δὲν ἦταν ἐκβιαστάκος, ὅπως τὸν παρουσίαζον οἱ πρῶτες πληροφορίες, ἀλλὰ ἕνα τίμιο παλληκάρι, ἐρωτευμένο ὡς τὰ «μπούνια» μὲ τὸ κορίτσι ποὺ εἶχε βιαστῆ νὰ κάνη δικό του καὶ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ τὸ πάρη μὲ στεφάνι σὲ λίγες μέρες, οὔτε ἡ Φωφὼ κανένα τσαφλοκούδουνο, ἀλλὰ πολὺ καλὴ κοπέλλα, οὔτε οἱ δικοί της μαχαιροβγάλτες. 'Εναντίον τῶν ἀδελφῶν Πάλλη ἢ Γώγου ἐμαίνετο ὁ ἀδελφὸς τοῦ θύματος, ὁ Δημήτρης Λαγός, κουρέας, ποὺ εἶπεν ὅτι ὁ μακαρίτης εἶχε σχέσεις ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνες μὲ τὴ Φωφώ, ὅτι οἱ δικοί της ἐσκύλιασαν ὅταν ἔμαθαν ὅτι οἱ σχέσεις τους εἶχαν προχωρήσει, ὅτι τὴν ἔστειλαν στὴν 'Αλεξάνδρεια γιὰ νὰ ξεκόψη καὶ γιατὶ τοὺς ρεζίλεψε καὶ τὴν πῆρε στὸ ξενοδοχεῖο του στὴν «'Αργολίδα», ὅπου βιάστηκε νὰ τὴν κάνη δική του καὶ ὅτι καθὼς εἶχεν ἀκούσει ἕνας ἀπὸ τοὺς μπαρμπάδες τῆς νέας εἶχε πῆ ὅτι «ἂν δὲν τὴν πάρη γυναίκα του τὴ Φωφὼ θὰ τὰ ἔχη πολὺ ἄσχημα». 'Απὸ ἄλλη κατάθεσι βγῆκε ὅτι ὁ ἀδελφὸς τῆς μητέρας τῆς Φωφῶς, ὁ λοχαγὸς Κομποθόρης, πῆγε στὴν 'Αστυνομία καὶ ὑπέβαλε μήνυσι κατὰ τοῦ Βασίλη Λαγοῦ, γιὰ ἀποπλάνησι, ἀλλὰ ὅταν τότε ἐκάλεσαν τὴ Φωφώ, αὐτὴ ἀνέτρεψεν ὅλα τὰ σχέδια τῶν δικῶν της, γιατὶ κατέθεσε καὶ παρεδέχθη ὅτι δὲν ἦταν καὶ πρὶν ἀμέμπτων ἠθῶν, ὅτι ἦταν ἐνήλικη καὶ ὅτι πῆγε στὸ ξενοδοχεῖο μὲ τὸ Βάσο καὶ ἐγλέντησε μὲ τὴ θέλησί της. Ἄντε λοιπὸν νὰ κάνης δίωξι γιὰ ἀποπλάνησι μὲ τέτοια ὁμολογία «παθούσης» . . .

Μὰ ἀπὸ ἄλλες καταθέσεις ἀπεδείχθη ὅτι ἡ Φωφὼ εἶπε ψέματα, ὅτι τάχα δὲν ἦταν ἀμέμπτων ἠθῶν, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ βρῆ τὸν μπελά του ὁ Βάσος της, ποὺ τὸν ἐλάτρευε καὶ ὅτι ὕστερα ἀπὸ ὅλην αὐτὴ τὴν ἱστορία τὰ πράγματα ἔφτειαξαν. Γιατὶ ἡ Φωφὼ εἶχε δική της προῖκα, 60.000 δραχμές, ἀπὸ τὴ μητέρα της ποὺ ἔμενε στὴν 'Αλεξάνδρεια καὶ ὅτι εἶχε πάει ὄχι γιὰ νὰ ξεκόψη, ὅπως ἔλεγαν οἱ διαδόσεις, ἀλλὰ γιὰ νὰ φέρη τὰ λεπτὰ καὶ νὰ γίνουν οἱ γάμοι της. Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ σωφὲρ Λαγὸς τὰ εἶχε φτειάξει μὲ τὸν πατέρα της, τοὺς μπαρμπάδες της καὶ τ' ἀδέλφια της καὶ εἶχαν πιὰ ὁρισθῆ καὶ οἱ γάμοι του μὲ τὴ Φωφὼ γιὰ τὸ Πάσχα. 'Αλλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πάλιν ἐξητάσθη ἕνας ἄλλος μάρτυρας, ὁ σωφὲρ Δημήτρης Χαλᾶς καὶ εἶπεν ὅτι, ὅπως τοῦ εἶπεν ὁ διευθυντὴς τοῦ ξενοδοχείου «'Αργολὶς» ὅπου ἔμενεν ὁ Λαγός, πρὶν ἀπὸ τέσσερες μέρες ἀπὸ τὸ ἔγκλημα εἶχε πάει στὸ ξενοδοχεῖο καὶ πῆρε τὸ δυστυχισμένο τὸ Βασίλη ἡ Φωφὼ καὶ βγῆκαν μαζὶ ἔξω. Τότε ὅμως, κατὰ σύμπτωσιν, ἐπῆγε στὸ ξενοδοχεῖο γιὰ νὰ βρῆ τὸ Βασίλη ὁ θεῖος τῆς Φωφῶς λοχαγὸς Κομποθόρης, γιὰ νὰ κουβεντιάσουν τὰ σχετικὰ μὲ τὸ γάμο καὶ ὅταν ἔμαθε ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ξενοδοχείου ὅτι ἡ ἀνεψιά του εἶχε πάει ἐνωρίτερα στὸ ξενοδοχεῖο, ὅτι εἶχε μείνει κλεισμένη ὧρες μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ ἀγαπημένου της σωφὲρ καὶ ὅτι εἶχαν βγῆ μαζὶ περίπατο, ἐσκύλιασε καὶ εἶπε:

— Βρήκαμε τὸ μπελά μας μ' αὐτὸ τὸ παληόπαιδο. Ὁ Λαγὸς θὰ μᾶς ἀναγκάση νὰ βάλουμε κανένα δικό μας νὰ τὸν ξεμπερδέψη.

Ἔ, αὐτὸ ἦταν. Δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὅλες οἱ ἄλλες πληροφορίες, ὅτι εἶχεν ἐπέλθει συμφωνία γιὰ νὰ γίνη ὁ γάμος τὸ Πάσχα, καὶ ἀφοῦ ὁ διευθυντὴς τοῦ ξενοδοχείου ὕπνου Κρεμμύδας ἐπεβεβαίωσεν ὅτι ὁ λοχαγὸς Κομποθόρης, στὰ νεῦρα του ἐπάνω, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἡ ἀνεψιά του πῆγε στὸ δωμάτιο τοῦ ἀγαπημένου της, ὅτι εἶχε μείνει ὧρες μαζί του καὶ ὅτι εἶχε βγῆ μαζί του ἔξω, ἐφρύαξε καὶ εἶπε τὶς πάρα πάνω ἀπειλές, ἔπιασεν ὄχι μονάχα τὸ λοχαγό, ἀλλὰ τὴ Φωφὼ γιὰ μάρτυρα, καὶ τὸν πατέρα της, τὸν μπάρμπα του καὶ ἀδελφό του, τὰ ἀδέλφια τῆς κοπέλλας καὶ ἀρκετοὺς ὑπαλλήλους τῆς χαρτοπαικτικῆς λέσχης τῶν Γώγηδων γιὰ ὑπόπτους. Καὶ θυμᾶμαι ὅτι ὅλος σχεδὸν ὁ τύπος βγῆκε μὲ ἑξάστηλα, πανηγυρίζοντας τὴ διαλεύκανσι τῆς ἀγρίας σφαγῆς τοῦ σωφὲρ Βασίλη Λαγοῦ καὶ γράφοντας ὅτι ἀπεδείχθη πὼς ὁ φόνος εἶχε γίνει γιὰ λόγους τιμῆς ἀπὸ τοὺς Γώγηδες καὶ τοὺς συλληφθέντας συγγενεῖς τους καὶ ἀνθρώπους τους, οἱ ὁποῖοι ἀρνιόντουσαν τὴν ἐνοχή τους, παρὰ τὶς συντριπτικὲς εἰς βάρος των ἀποδείξεις. Καί, παρὰ τὰ χρόνια ποὺ πέρασαν, θυμᾶμαι ὅτι ὁ μόνος ποὺ εἶχεν ἀντιρρήσεις σ' αὐτὴ τὴν εὔκολη λύσι γιὰ τὸ ἔγκλημα ἤμουνα ἐγώ, γιατὶ καταλάβαινα ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ σωφὲρ Λαγὸς εἶχε ρητῶς ὑποσχεθῆ ὅτι τὸ Πάσχα θὰ νομιμοποιοῦσε τὶς σχέσεις του μὲ τὴ Φωφὼ καὶ θὰ τὴν παντρευότανε, οἱ μόνοι οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν συμφέρον νὰ τὸν σκοτώσουν ἦσαν οἱ δικοί της, γιατὶ μὲ τὸ θάνατο καὶ τὸ ἔγκλημα θὰ ἔμενεν ἡ Φωφὼ μὲ τὴ ρετσινιὰ τῆς ντροπῆς, γιὰ τὶς σχέσεις της ποὺ δὲν θὰ προλάβαιναν νὰ νομιμοποιηθοῦν. Ὅσον ἀφορᾶ γιὰ τὶς ἀπειλὲς τοῦ λοχαγοῦ Κομποθόρη στὸ ξενοδοχεῖο, ἂν ἐλέχθησαν πράγματι, ἦσαν συνηθισμένες φοβέρες. Ἄλλως τε ξέρουμε ὅτι ἐκεῖνος ποὺ φοβερίζει ὅτι σκοτώνει καὶ τὸ διατυμπανίζει, δὲν σκοτώνει ποτέ.

Τακτικὲς ἀνακρίσεις γιὰ τὸ ἔγκλημα αὐτὸ ἀνετέθησαν τότε ἀπὸ τὸν Εἰσαγγελέα, μακαρίτη Γιώργη Κιουρτσάκη, στὸν ἀνακριτὴ τοῦ Δ' τμήματος κ. Γιῶργο Φραγκούλη, συνταξιοῦχο πιὰ τώρα Νομικὸ Σύμβουλο τοῦ Κράτους, ποὺ ἐγκαταστάθηκε στὰ γραφεῖα τοῦ Ζ' Τμήματος Χωροφυλακῆς καὶ ἄρχισε νὰ παίρνη καταθέσεις, νὰ δίνη προθεσμία στοὺς κατηγορηθέντας γιὰ «φόνον ἐκ προμελέτης» ἀπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ Ζ' Τμήματος, ὑπομοίραρχο Μανουσέλη, Δημήτριον Γῶγον ἢ Πάλλην, πατέρα τῆς Φωφῶς, τοὺς ἀδελφούς της, τοὺς θείους της, Σπυρίδωνα καὶ Ἰωάννην, τὸν λοχαγὸ Κομποθόρην καὶ ἕνα ὑπάλληλον τῆς λέσχης, ὀνόματι Μανιάτην, δηλαδὴ ὅλον ἐκεῖνον τὸν κόσμο καὶ κοσμάκη ποὺ εἶχε «τσουβαλιασθῆ».

Τὶς ἀνακρίσεις παρακολουθούσαμε πρωὶ καὶ ἀπόγευμα καὶ τὴ νύκτα ἀκόμη, καθήμενοι σὲ ἕνα πάγκο μέσα στὸ διάδρομο τοῦ Ζ' Τμήματος καὶ στὸ κάτω πάτωμα, ὁ συνταξιοῦχος πιὰ σήμερα, συνάδελφός μου στὸ ἀστυνομικὸ ρεπορτάζ, κ. Βενιζέλος Ζερβέας καὶ ὁ ὑποφαινόμενος.Καὶ τὶς ἀτέλειωτες ὧρες ἀναμονῆς, ἐκεῖ ποὺ περιμέναμε νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν ἀνάκρισι κανένας μάρτυρας γιὰ νὰ τὸν «ψωνίσουμε» κι' ἐμεῖς καὶ νὰ μάθουμε τὶ κατέθεσεν, εἴχαμε γιὰ παρέα μας ἕναν κάποιον Ἀντώνη, ποὺ ἀπὸ τὴν προφορά του φαινότανε Κεφαλλωνίτης, ποὺ μᾶς ἔλεγεν ὅτι ἦταν τεχνίτης μέσα στὸ γκαράζ ποὺ ἄφινε τὸ ταξί του ὁ Λαγός, ὅτι ἦταν φίλος τοῦ σφαγμένου καὶ μᾶς εἶχε δώσει μερικὲς δευτερεύουσες πληροφορίες γιὰ τὴ ζωή του καὶ γιὰ τὴ Φωφὼ ἀπὸ κουτσομπολιὰ ποὺ γινόντουσαν μέσα στὸ γκαράζ. Μᾶς εἶχε κολλήσει κανονικὰ καὶ διαρκῶς μᾶς ρωτοῦσε ἂν μάθαμε τίποτε γιὰ τὴν ἀνάκρισι καὶ ἂν εἶχε βρῆ τίποτε ὁ Μανουσέλης ποὺ συνέχιζε τὴν ἔρευνά του. Καὶ τὸ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔδειχνε γιὰ τὴν ἀνάκρισι δὲν τὸ εἴχαμε παρεξηγήσει, ἀφοῦ, καθὼς ἔλεγεν, ἦταν στενὸς φίλος τοῦ ἀδικοσκοτωμένου σωφέρ. Κουβεντιάζαμε φιλικὰ μαζί του, δίνοντάς του τσιγάρα καὶ κερνώντας τον κανένα καφεδάκι. Ποῦ νὰ ξέρουμε ὅμως...

(Συνεχίζεται)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΦ·ΜΠΙ·ΑΪ

Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀμερικανοῦ συγγραφέως **Ντὸν Χουάιτχεντ** «Ἡ Ἱστορία τοῦ F.B.I.», κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀστυφύλακος κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΒΟΓΙΑΤΖΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐπὶ εἴκοσι χρόνια ὁ Μπίλλ Χέηλ εἶχε τεράστια δύναμι στὴν περιοχὴ τῆς Ὄσετζ, πλουτίζοντας συνεχῶς μὲ ἀπάτες καὶ δολοφονίες κ ὶ καλυπτόμενος μὲ τὸ σχῆμα τῆς ἐντιμότητος. Ὁ ἴδιος δὲν σκότωνε ποτὲ μὲ τὰ χέρια του. Πλήρωνε ἄλλους γι' αὐτὴ τὴ δουλειά. Ἐὰν κανένας μιλοῦσε, τότε... εὕρισκε πάντοτε τὸν τρόπο νὰ τοῦ κλείση τὸ στόμα. Ἔτσι κανένας δὲν ἦταν σὲ θέσι νὰ ἀποδείξη τὰ ἐγκλήματα ποὺ διέπραττεν ὁ Χέηλ.

Λίγο πρὶν τὸ 1900 ὁ Χέηλ ἐγκατέλειψε τὴν οἰκογένειά του, ποὺ διέμενε κοντὰ στὴν Γκρήηνβὶλ τοῦ Τέξας, καὶ κατέφυγε στοὺς «Λόφους τῶν ληστῶν» τῆς περιοχῆς Ὄσετζ. Ἦταν μιὰ πολὺ ὀρεινὴ περιοχὴ στὴν ὁποία εὕρισκαν καταφύγιο διάφοροι λησταί, ποὺ κρύβονταν σὲ σπηλιὲς καὶ φαράγγια, μέχρις ὅτου βροῦν ξανὰ τὴν εὐκαιρία γιὰ ἐπιδρομή. Ὁ Χέηλ δὲν δυσκολεύθηκε νὰ γίνη φίλος τους.

Γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ ζοῦσε σὲ μιὰ σκηνὴ κερδίζοντας μόλις τὰ πρὸς τὸ ζῆν, κάνοντας ἐμπόριο μὲ τοὺς Ἰνδιάνους. Κατὰ περίεργο τρόπο, ὅταν ἕνας Ἰνδιάνος διεπίστωνεν ὅτι τοῦ ἔλειπαν μερικὰ ζῶα του, ὁ Χέηλ ἔκανε τὴν ἐμφανίσί του σὲ ἄλλη περιοχή, πουλώντας σφάγια.

Μιὰ μέρα ὁ Χέηλ πῆγε νὰ εἰσπράξη ἕνα μικρὸ χρέος του ἀπὸ ἕνα Ἰνδιάνο, τὸν ὁποῖο βρῆκε νεκρό. Ὁ θάνατος τοῦ Ἰνδιάνου δὲν ἦταν ἀτυχία γιὰ τὸν Χέηλ, τουναντίον ἦταν μιὰ εὐκαιρία ποὺ τοῦ παρουσιαζόταν γιὰ πρώτη φορά.

Ὁ Χὲηλ βρῆκε τότε ἕνα δικηγόρο ποὺ τοῦ συνέταξε ἕνα συμφωνητικό, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἀποβιώσας Ἰνδιάνος τοῦ ἔβαζεν ἐνέχυρον, ἔναντι τοῦ χρέους του, ὅ,τι εἶχε, χωράφια, κτήνη καὶ οἰκιακὰ σκεύη. Ἦταν μιὰ πραγματικὴ ληστεία καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος ἑτοιμάσθηκαν νὰ διεξάγουν ἀγῶνα γιὰ νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματά τους. Ὁ Χέηλ ὅμως πάντοτε κατώρθωνε νὰ προσκομίζη φίλους του, ποὺ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ὁρκισθοῦν καὶ νὰ βεβαιώσουν ὅτι ὁ Ἰνδιάνος πράγματι χρωστοῦσε χρήματα στὸν Χέηλ. Ἔγγραφες ἀποδείξεις δὲν ὑπῆρχαν περὶ τῶν ὅσων ἔλεγαν οἱ μάρτυρες, ἀλλὰ ὁ Χέηλ κέρδισε τὴν ὑπόθεσι.

Ὕστερα, αὐτὸ ἦταν καὶ κάτι τὸ πολὺ εὔκολο. Πολὺ σπάνια πέθαινε ἕνας Ἰνδιάνος, χωρὶς νὰ βρεθῆ ἕνας λευκός, ἐγείρων ἀξιώσεις στὴν περιουσία τοῦ θανόντος.

Μετά, ἡ περιοχὴ τῆς Ὄσετζ κατακλύσθηκε κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὸν πλοῦτο. Οἱ γεωλόγοι ἀνεκάλυψαν κοιτάσματα πετρελαίου καί, σχεδὸν μέσα σὲ μιὰ νύχτα, οἱ Ἰνδιάνοι τῆς Ὄσετζ ἔγιναν οἱ πλουσιώτεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου. Τὸ κράτος ἀνεγνώρισεν ὡς μετόχους στὴν ἐκμετάλλευσι τῶν πετρελαιοπηγῶν περὶ τοὺς 2.200 Ἰνδιάνους τῆς Ὄσετζ. Ὅταν ἕνας μέτοχος πέθαινε, τὰ δικαιώματά του μεταβιβάζονταν στοὺς κληρονόμους του, μὲ ἀποτέλεσμα μερικοὶ Ἰνδιάνοι νὰ ἀποκτήσουν περισσότερες τῆς μιᾶς μετοχὲς τῆς ἑταιρείας πετρελαίου.

Οἱ Ἰνδιάνοι, ποὺ ζοῦσαν μέσα στὴ φτώχεια καὶ τὴν ἀθλιότητα, ἔγιναν ξαφνικὰ βαθύπλουτοι. Ἔκτιζαν μεγάλες καὶ πολυτελεῖς κατοικίες, ἀλλὰ τὸν περισσότερο καιρό τους τὸν περνοῦσαν κάτω ἀπὸ σκηνές, ποὺ εἶχαν στημένες στὶς αὐλὲς τῶν σπιτιῶν τους. Δὲν ἦταν ἀσύνηθες νὰ φθάση ὁ λογαριασμὸς τοῦ μπακάλη μιᾶς οἰκογενείας σὲ 1.000 δολλάρια τὸ μήνα. Ὅλοι συναγωνίζονταν ποιὸς θὰ ἀγόραζε τὸ μεγαλύτερο αὐτοκίνητο. Ἕνας Ἰνδιάνος ποὺ εἶχε πάει στὴν Ὀκλαχόμα Σίτυ, εἶδε μιὰ καινούργια καὶ ἀπαστράπτουσα νεκροφόρα, τοῦ ἄρεσε καὶ τὴν ἀγόρασε. Ἄρχισε νὰ περιέρχεται μὲ αὐτὴ τὴν περιοχὴ καὶ νὰ θαυμάζη τὰ τοπία, καθισμένος σὲ ἕνα

βαθύ, ἀναπαυτικὸ περιστρεφόμενο κάθισμα. Τὴν νεκροφόρα τὴν ὡδηγοῦσε ἕνας ἀκριβοπληρωμένος σωφέρ, ποὺ φοροῦσε ἐπίσημη στολή!

Οἱ 'Ινδιάνοι ἦσαν σὰν τὰ παιδιὰ ποὺ τὰ ἀφήνουν ἐλεύθερα μέσα σ' ἕνα ἀπέραντο νέο κόσμο θαυμάτων. Καὶ εἶχαν δίκιο. 'Η περιοχή τους εἶχε μεταβληθῆ σὲ χώρα τῶν θαυμάτων, ἡ ὁποία, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πλοῦτο, ἐπρόκειτο νὰ τοὺς φέρη δυστυχία καὶ θάνατο.

'Απατεῶνες, χαρτοπαῖκτες, ἀνήθικοι καὶ τυχοδιῶκτες ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν στὴν "Οσετζ γιὰ νὰ βάλουν χέρι στὸν πλοῦτο της. Λευκοὶ παντρευόνταν 'Ινδιάνες, ἁπλῶς καὶ μόνο γιὰ νὰ γίνουν μέτοχοι τῆς ἑταιρείας πετρελαίου. "Αλλοι πάλιν ἔδειχναν ἕνα ἀπροσδόκητο «ἐνδιαφέρον» γιὰ τὴν διαφύλαξι τοῦ πλούτου τῶν κατοίκων τῆς "Οσετζ καὶ ἀνελάμβαναν νὰ προστατεύουν νομικῶς τὶς χρηματικές των ὑποθέσεις. Καρχαρίες τοκογλύφοι ἀπαιτοῦσαν ὑπέρογκους τόκους. Οἱ ἔμποροι πουλοῦσαν σὲ ἐξωφρενικὲς τιμὲς τὰ ἐμπορεύματά τους. Οἱ 'Ινδιάνοι ἄρχισαν νὰ διαμαρτύρωνται, ἀλλὰ κανένας δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του τὰ παράπονά τους.

'Ο Μπὶλλ Χέηλ ἄρχισε νὰ κάνη τὴν τύχη του μὲ τὴν εὐημερία τῶν 'Ινδιάνων. 'Ο βουκόλος τοῦ 1920 ἄφησε τὴ σκηνὴ καὶ ἐγκαταστάθηκε σ' ἕνα ράντσο, ἐκτάσεως 50.000 στρεμμάτων, μὲ πολλὰ κτήνη καὶ ὡραῖα ἄλογα. Διηύθυνε μιὰ τράπεζα στὴν Φαίαρφαξ καὶ εἶχε σημαντικὲς μετοχὲς σ' ἕνα ἐμπορικὸ οἶκο. Κάθε φορὰ ποὺ πέθαινεν ἕνας 'Ινδιάνος ἡ περιουσία τοῦ Μπὶλλ Χέηλ αὐξανόταν.

Πολλοὶ 'Ινδιάνοι βρέθηκαν δολοφονημένοι, χωρὶς νὰ ἀνακαλυφθῆ ὁ δράστης καὶ ἡ αἰτία τῆς δολοφονίας των, ὅπως π.χ. ὁ Τσάρλι Χουάϊτχορν βρέθηκε μὲ δυὸ τρῦπες ἀπὸ σφαῖρες στὸ κεφάλι, ὁ Τζὸ Γέλουου βρέθηκε νεκρὸς μὲ ἀφροὺς στὸ στόμα, καὶ ὁ Μπὶλλ Στέτσον, μὲ τὴ Νίνα Σμίθ, δολοφονημένοι κι' αὐτοί. 'Ο κόσμος ἔλεγεν ὅτι τοὺς εἶχαν δηλητηριάσει μὲ οὐίσκυ.

'Ο Μπάρνεϋ Μὰκ Μπράϊαν, ἕνας λευκὸς πετρελαιοπαραγωγός, ἐξανέστη ἀπὸ τὶς σκανδαλώδεις δολοφονίες τῶν 'Ινδιάνων φίλων του. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς φυλῆς τὸν παρακάλεσαν νὰ τοὺς βοηθήση γιὰ νὰ σταματήσουν οἱ κλοπὲς καὶ οἱ φόνοι, καὶ ὁ Μὰκ Μπράϊαντ ξεκίνησε γιὰ τὴν Οὐάσιγκτων, γιὰ νὰ ὑποβάλη τὶς διαμαρτυρίες τῶν κατοίκων.

Σὲ λίγο πέθανε ὁ Τζὸ (Γκρέϋ Χὸρς) Μπέητς καὶ ὁ Μπὶλλ Χέηλ παρουσίασεν ἕνα συμβόλαιο καὶ διεκδικοῦσε τὰ κτήματά του. "Οταν πέθανεν ὁ Τζὼρτζ Μπὶγκχαρτ, ὁ Χέηλ, ποὺ παρευρίσκετο στὴν κηδεία του, ἔκαμε σκοπίμως συζήτησι περὶ ἑνὸς συμβολαίου περὶ μεταβιβάσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος σ' αὐτόν. 'Ο δικηγόρος τοῦ Τζὼρτζ Μπίγκχαρτ κατήγγειλεν ὅτι τὸ συμβόλαιο ἦταν πλαστό. 'Αργότερα ὁ δικηγόρος ἔπεσεν—ἢ μᾶλλον τὸν ἔρριξαν—κάτω ἀπὸ ἕνα τραῖνο καὶ ἐπολτοποιήθηκε ἀπὸ τοὺς τροχούς.

Κατόπιν ὁ «βασιλιᾶς τῶν λόφων τοῦ "Οσετζ» συνέλαβε τὴν πιὸ λαμπρὴ ἰδέα τῆς ζωῆς του. 'Αποροῦσε μάλιστα πὼς δὲν τὸ εἶχε σκεφθῆ ἐνωρίτερα. 'Από τὰ πηγάδια τῆς "Οσετζ ἔβγαινε κάθε μέρα καὶ περισσότερο πετρέλαιο καὶ οἱ μετοχὲς τῆς ἑταιρείας πετρελαίου ἦσαν τόσον πολύτιμες, ὅσον ἕνα ἀδαμαντορυχεῖο στὴν αὐλὴ ἑνὸς ἀνθρώπου, δηλαδὴ σκέφθηκε νὰ ἀποκτήση μερικὲς ἀπὸ τὶς μετοχὲς αὐτές.

'Εδῶ ὑπῆρχε ἡ γριὰ Λίζι. "Ηταν μιὰ καθαρόαιμη 'Ινδιάνα μὲ περιουσία πάνω ἀπὸ 330.000 δολλάρια. Κύριος οἶδε πόσα θὰ γίνονταν μέσα σὲ λίγα χρόνια. 'Η γριὰ εἶχε τρεῖς μετοχὲς ἡ ἴδια καὶ οἱ δύο κόρες της ἀπὸ 1.1/2 μετοχὴ ἡ κάθε μία.

Τώρα—σκεπτόταν ὁ Χέηλ—ὑποτεθείσθω ὅτι πεθαίνει ἡ γριὰ Λίζι. Ὑποτεθείσω ἀκόμα ὅτι καὶ οἱ δυὸ κόρες της "Αννα Μπράουν καὶ Ρίτα Σμὶθ πέθαιναν μαζὶ μὲ τὸ σύζυγο τῆς Ρίτας. Ποιὸς θὰ κληρονομοῦσε ὅλο αὐτὸ τὸ χρῆμα, ποὺ ἀνερχόταν σὲ μισὸ ἑκατομμύριο δολλάρια, ἴσως καὶ περισσότερα;

'Η ἀπάντησις ἦταν ἁπλῆ. 'Η περιουσία αὐτὴ—τὸ περισσότερο μέρος—θὰ μεταβιβαζόταν στὴν τρίτη κόρη τῆς γριᾶς, τὴ Μόλλυ. Καὶ ἡ Μόλλυ ἦταν παντρεμένη μὲ τὸν ἀνεψιὸ τοῦ Μπὶλλ Χέηλ, "Ερνεστ Μπούρκχαρτ. Μετὰ ἂν πέθαινε καὶ ἡ Μόλλυ,

δὲν θὰ δυσκολευόταν πολὺ νὰ καθαρίσῃ μὲ τὸν Ἔρνεστ, ποὺ ἦταν ἕνας ἄβουλος καὶ κουτὸς ἄνθρωπος.

Τὸ πτῶμα τῆς Ἄννας Μπράουν βρέθηκε ἀπὸ κυνηγοὺς μέσα σὲ μιὰ κοιλάδα, κοντὰ στὴ Φαίαρφαξ, τὸν Μάϊο τοῦ 1921. Εἶχε δεχθῆ μιὰ σφαῖρα στὸ κεφάλι. Ἡ περιουσία της ὑπολογιζόταν σὲ 100.000 δολλάρια. Δυὸ μῆνες ἀργότερα πέθανε καὶ ἡ γριὰ Λίζι, φαινομενικὰ ἀπὸ φυσιολογικὸ θάνατο. Ἡ περιουσία της μοιράσθηκε μεταξὺ τῆς Ρίτας Σμὶθ καὶ τῆς Μόλλυ Μπούρκχαρτ. Καὶ τώρα δὲν ἀπέμειναν παρὰ δύο μόνο Ἰνδιάνοι.

Ὁ Χέηλλ ἦταν μεθοδικώτατος ἄνθρωπος. Δὲν βιαζόταν νὰ βάλῃ χέρι στὴν περιουσία τῆς μακαρίτισσας Λίζι. Ἔπρεπε πρῶτα νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ μέση ἕνα ἀκόμα ἄτομο.

Ἡ Ἄννα Μπράουν εἶχε ἕναν ἐξάδελφο—ἕνα καθαρόαιμο, ὡραῖο Ἰνδιάνο—ὀνόματι Χένρυ Ρόαν Χόρς, ποὺ τοῦ ἄρεσε νὰ πλέκῃ τὰ μαλλιά του κοτσίδες. Τὴν 6η Φεβρουαρίου 1923 τὸ πτῶμα τοῦ Ρόαν Χὸρς βρέθηκε ἔξω ἀπὸ τὴ Φαίαρφαξ, πεσμένο μπροστὰ στὸ αὐτοκίνητό του. Τὰ μυαλὰ τοῦ Χένρυ εἶχαν τιναχθῆ στὸν ἀέρα, γιὰ λόγους ποὺ μόνο ὁ Χέηλ ἐγνώριζε.

Δυὸ μῆνες ἀργότερα, ἐνῶ ὁ Χέηλ βρισκόταν στὴ ζωοπανήγυρι τοῦ Τέξας, ἡ Φαίαρφαξ σείσθηκε ἀπὸ τὴν ἔκρηξι ποὺ σκότωσε τὸν Μπὶλλ καὶ τὴ Ρίτα Σμίθ, μαζὶ μὲ τὴν ὑπηρέτριά τους. Τώρα ἀπόμεινε μόνον ὁ Ἰνδιάνος Ἔρνεστ Μπούρκχαρτ.

Ἡ ἔκρηξις ὅμως ποὺ συνεκλόνισε τὴ Φαίαρφαξ συνεκλόνισε καὶ τοὺς φυλετικοὺς ἀρχηγοὺς τῆς Ὄσετζ, ποὺ ἀποφάσισαν νὰ κινηθοῦν. Ἔτσι, ἐν ἀπογνώσει εὑρισκόμενοι, ἀπηύθυναν ἔκκλησι πρὸς τὴν Οὐάσιγκτων μὲ μὰ ἀναφορά τους ποὺ τὴν συνέταξεν ἕνας δικηγόρος.

«Ἐπειδὴ πολλοὶ ἄνθρωποι τῆς φυλῆς μας», ἔλεγε ἡ ἀναφορά, «ἔχουν δολοφονηθῆ καὶ καθημερινῶς διαπράττονται πολλὰ ἐγκλήματα εἰς βάρος μελῶν τῆς φυλῆς μας... παρακαλοῦμεν τὸν ἐξοχώτατον ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν νὰ μεσολαβήσῃ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Δικαιοσύνης γιὰ νὰ ἀνατεθῆ στὴν ἁρμόδια ὑπηρεσία νὰ προβῆ στὴ σύλληψι τῶν δολοφόνων καὶ προσαγωγὴν τούτων ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης...».

Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ διαβιβάσθηκε στὸ F.B.I. καὶ διατάχθηκε ἔρευνα ποὺ διήρκεσε τρία χρόνια καὶ ποὺ κατέστη μιὰ ἀπὸ τὶς κλασσικὲς ἔρευνες στὴν ἱστορία τοῦ F.B.I.

Ὑπάλληλοι τοῦ F.B.I. ποὺ πῆγαν στὴ Φαίαρφαξ, συνάντησαν ἕνα ἀδιαπέραστο τεῖχος φόβου. Ὅλοι οἱ κάτοικοι ἐφοβοῦτο νὰ μιλήσουν καὶ νὰ μαρτυρήσουν, γιατὶ ὅποιος ἔδινε πληροφορία ἐξαφανιζόταν ἀμέσως. Ἔδιναν στοὺς ὑπαλλήλους τοῦ F.B.I. ψευδεῖς πληροφορίες, ποὺ τοὺς ἀπεμάκρυναν τελείως ἀπὸ τὴν ὑπόθεσι καὶ τοὺς πραγματικοὺς δράστες. Οἱ ὑπάλληλοι ἀντελήφθηκαν ὅτι ὑπῆρχε κάποιος ποὺ ἐσκεμμένως ἐχάλκευε τὶς ψευδεῖς πληροφορίες γιὰ νὰ προκαλῆ σύγχυσι στὴν ἔρευνά τους.

Ἑβδομάδες περνοῦσαν χωρὶς νὰ ἀνακαλυφθῆ τίποτε. Τότε ἔφθασαν στὴ Φαίαρφαξ τέσσερες ξένοι, ποὺ κανένας δὲν τοὺς πρόσεξε. Εἶχαν ἔρθει ἕνας-ἕνας, ὁ πρῶτος ἦταν ζωέμπορος, ὁ δεύτερος ἀσφαλιστής, ὁ τρίτος πετρελαιοπαραγωγὸς καὶ ὁ τελευταῖος ἕνας Ἰνδιάνος γυρολόγος γιατρός. Ὁ καθένας τους ἀσχολήθηκε μὲ τὴ δουλειά του καὶ τὶς ὑποθέσεις του.

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς ἑβδομάδες οἱ τέσσερες ξένοι ἔλαβαν ἕνα σῆμα καὶ συναντήθηκαν μιὰ νύκτα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, γιὰ νὰ διασταυρώσουν τὶς πληροφορίες ποὺ εἶχε συγκεντρώσει ὁ καθένας καὶ νὰ καταστρώσουν τὰ μελλοντικὰ σχέδιά τους. Ἦσαν ὑπάλληλοι τοῦ F.B.I. Ὁ «ζωέμπορος», ποὺ ἦταν καὶ ὁ πλέον ἡλικιωμένος, ἦταν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁμάδος. Ἀφοῦ ἄκουσε τὶς πληροφορίες τῶν ἄλλων, ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα: «Ὁ χῶρος στὸν ὁποῖο ἔλαβε χώρα ἡ δολοφονία τῆς Ἄννας Μπράουν καὶ τῶν Μπὶλλ καὶ Ρίτα Σμὶθ εἶναι ἐκτὸς τῆς δικαιοδοσίας μας. Ὁ χῶρος ὅμως στὸν ὁποῖο δολοφονήθηκε ὁ Χένρυ Ρόαν Χὸρς ἀνήκει στὸ κράτος καὶ ἑπομένως εἶναι τῆς δικαιο-

δοσίας μας. Ἂν μπορέσουμε καὶ διαλευκάνουμε τὴν ὑπόθεσι αὐτή, τότε πιστεύω ὅτι θὰ μπορέσουμε νὰ βροῦμε ὅλους τοὺς δολοφόνους». Οἱ ἄλλοι τρεῖς συμφώνησαν μαζί του.

Οἱ μῆνες περνοῦσαν καὶ οἱ τέσσερες ξένοι συνηντῶντο κρυφὰ τὴ νύκτα στοὺς λόφους τῆς Ὄσετζ, γιὰ νὰ ἀνταλλάξουν πληροφορίες. Σὲ κάθε νέα συνάντησί τους εἶχαν καὶ κάτι τὸ νέο, γιὰ τὶς συνθῆκες καὶ τὸ μυστήριο ποὺ περιέβαλε τοὺς ἐγκληματίες. Σιγὰ-σιγὰ ἡ εἰκόνα ἔπαιρνε μορφή. Καὶ στὴν εἰκόνα αὐτὴ παρουσιαζόταν ὁ Γουίλλιαμ Χέηλ. Τελικά, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁμάδος, εἶπε: «Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζητᾶμε εἶναι ὁ Χέηλ. Ἐπ' ὀνόματί του ὑπάρχει ἕνα ἀσφαλιστικὸ συμβόλαιο γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Χένρυ Ρόαν Χόρς, ἀξίας 25.000 δολλαρίων. Ἐργάζεται μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἰδιοποιηθῆ τὶς περιουσίες τῆς Λίζι καὶ τῶν θυγατέρων της, ποὺ ἔχουν ἤδη συγκεντρωθῆ στὰ χέρια τοῦ ἀνεψιοῦ του. Πρέπει ὅμως νὰ τὸ ἀποδείξουμε».

Καὶ πράγματι τὸ ἀπέδειξαν. Τὸ τεῖχος ποὺ τοὺς ἔκρυβε τὴν ἀλήθεια ἄρχισε σιγὰ-σιγά, ἀλλὰ σταθερὰ νὰ ὑποχωρῆ. Πῆραν τὴν πληροφορία ὅτι κάποιος κατάδικος στὶς φυλακὲς τῆς Ὀκλαχόμα, ἤξερε κάτι γιὰ τοὺς δολοφόνους. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ F.B.I. ἐξήτασαν τὸν κατάδικο αὐτόν, ὁ ὁποῖος μισοῦσε τὸν Χέηλ καὶ ἦταν πρόθυμος νὰ μιλήσῃ. «Πηγαίνετε νὰ βρῆτε τὸν Ἔρνεστ Μπούρκχαρτ. Αὐτὸς μπορεῖ νὰ σᾶς πῆ ὅλα ὅσα θέλετε νὰ μάθετε», τοὺς εἶπε.

Ἡ πληροφορία αὐτὴ ἐπαλήθευε τὶς ὑποψίες ποὺ εἶχαν σχηματίσει οἱ ὑπάλληλοι, βάσει τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων. Ὑπέβαλαν σὲ ἀνάκρισι τὸν Μπούρκχαρτ, ποὺ ἦταν ἡ ἀχίλλειος πτέρνα τοῦ Μπὶλλ Χέηλ. Ὁ Μπούρκχαρτ ἐκάμφθη καὶ ὡμολόγησε στοὺς ὑπαλλήλους τοῦ F.B.I. ὅτι ὁ θεῖος του ἐξουσίαζε τὴ ζωή του. Ἀπεκάλυψε τοὺς δολοφόνους τοῦ Χένρυ Ρόαν Χὸρς καὶ τῶν Σμίθ. Τὰ σχέδια τῶν δολοφονιῶν αὐτῶν τὰ εἶχε καταστρώσει ὁ θεῖος του.

Ἕνας-ἕνας ὅλοι οἱ δολοφόνοι ὡμολόγησαν. Ὅλοι τους ὑπεδείκνυαν ὡς ἠθικὸν αὐτουργὸν τὸν Μπὶλλ Χέηλ. Ἔτσι ἀποκαλύφθηκε ὅτι ὁ Ἄζα Κίρμπι, μετὰ τὴν ἀνατίναξι τῆς κατοικίας τῶν Σμὶθ, εἶχε πέσει θῦμα, σταλεὶς νὰ ληστέψῃ τὸν καταστηματάρχη, τὸν ὁποῖον ὅμως ὁ ἴδιος ὁ Χέηλ εἰδοποίησε περὶ τῆς ἐπικειμένης ληστείας.

Ὁ Χέηλ διεξήγαγε ἕνα ἀπὸ τοὺς πιὸ σκληροὺς δικαστικοὺς ἀγῶνες. Ὅταν τὸν συνέλαβαν ἐκαυχᾶτο ὅτι θὰ διέθετεν ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια, ἐὰν παρίστατο ἀνάγκη. Καὶ πρέπει νὰ ξώδεψε ἀρκετὰ χρήματα. Ὁ δικαστικὸς ἀγὼν ἦταν πλήρης δωροδοκιῶν, πλαστογραφιῶν καὶ ἀπειλῶν κατὰ τῶν μαρτύρων.

Οἱ ἀγῶνες τῶν δικηγόρων τοῦ Χέηλ παρ' ὀλίγον νὰ τοῦ δώσουν τὴν ἐλευθερία του. Κατ' ἀρχὰς τὸ ὁμοσπονδιακὸ δικαστήριο εἶχε βγάλει τὴν ἀπόφασι ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν ἦταν ἁρμόδια στὴν ὑπόθεσι, ἀλλὰ τὸ ἀνώτατο δικαστήριο τῶν Η.Π.Α. ἀπέρριψε τὴν ἀπόφασι αὐτή. Ἡ δεύτερη δίκη ἔληξε, χωρὶς νὰ βγάλουν ἀπόφασι οἱ ἔνορκοι, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ψευδομαρτυρία. Ὁ ψευδομάρτυς ἀποκαλύφθηκε καὶ καταδικάσθηκε.

Κατὰ τὴν τρίτη δίκη ὁ Χέηλ καταδικάσθηκε, ἀλλὰ ἡ μάχη δὲν εἶχε λήξει ἀκόμα. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων ἀπορρίφθηκε μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι ἡ δίκη διεξήχθη σὲ ἀναρμόδια περιοχή. Τέλος, κατὰ τὴν τετάρτη δίκη, τὴν 26 Ἰανουαρίου 1929, ὁ Χέηλ καταδικάσθηκε σὲ ἰσόβια δεσμά. (Ἀποφυλακίσθηκε μὲ χάρι τὸν Ἰούλιο τοῦ 1947).

Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἰνδιάνικης φυλῆς τῆς Ὄσετζ συνῆλθαν σὲ σύσκεψι πάλιν. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως γιὰ νὰ ἐκδηλώσουν «τὴν εἰλικρινῆ εὐγνωμοσύνη τους γιὰ τὴν μεγάλη ἔρευνα τοῦ F.B.I. ποὺ ἔγινε στὴν περιοχή τους, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὁδηγηθοῦν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου οἱ δολοφόνοι τῶν ἀνθρώπων τῆς φυλῆς των...».

Ἡ ματωμένη βασιλεία τοῦ «βασιλιᾶ τῶν λόφων τοῦ Ὄσετζ» εἶχε λήξει. Ὁ φάκελος μιᾶς ἀπὸ τὶς πλέον τερατώδεις ὑποθέσεις, ποὺ εἶχε ἐπιληφθῆ τὸ F.B.I., ἔκλεισε.

(Συνεχίζεται)

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Ὑπὸ τοῦ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **ΧΑΡΑΛ. ΣΤΑΜΑΤΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ τελευταῖον εἰς τὸ «ἐνεργητικὸν» τῆς Μαφίας, πρὸ τοῦ φόνου τῶν ὀκτὼ ἀστυνομικῶν, εἶναι ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1962 αὐτοκτονία τῆς ἀμερικανίδος Ἄννας Ντράχαν. Εἶχε κάμει τὸ «ἀτόπημα» ἡ Ντράχαν νὰ καταθέσῃ πρὸ δεκαπενταετίας εἰς βάρος τοῦ συζύγου της, τέως ὁμαδάρχου τῆς συμμορίας Ἄλ Καπόνε. Κατεδικάσθη τότε ὑπὸ τῆς Μαφίας εἰς θάνατον καὶ κατώρθωσε νὰ ἀποφύγῃ τοὺς δολοφόνους της μετακινουμένη διαρκῶς, βοηθουμένη πρὸς τοῦτο καὶ ὑπὸ πρακτόρων τῆς F.B.I. Κάθε βράδυ ὅμως, ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκετο καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς δεκαπενταετίας, ἐδέχετο καὶ ἕνα ἀπειλητικὸν τηλεφώνημα ἀπὸ τὴν Μαφίαν. Τὰ νεῦρα της παρέλυσαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ περισσότερον καὶ τὸ 1962 ηὐτοκτόνησε μὲ τρία σωληνάρια ναρκωτικῶν. Ἄλλο ὑποψήφιον θῦμα εἶναι τώρα ἡ ἠθοποιὸς καὶ πρωταγωνίστρια τῆς ταινίας «Διαζύγιον ἀλὰ ἰταλικὰ» Ντανιέλα Ρόκα : Λαμβάνει συχνότατα, ἀπὸ τῆς προβολῆς τῆς ταινίας, ἀπειλητικὰ τηλεφωνήματα καὶ ἐπιστολὰς ἀπὸ τὴν Μαφίαν διότι «ἐπρόδωσε τὰς γυναίκας τῆς Σικελίας, τὰς ἀδελφάς της...». «Λυποῦμαι πολὺ δι' αὐτὰ ὅλα», δηλώνει ἡ ἠθοποιός, «ὁρκίζομαι ὅμως ὅτι ποτέ μου δὲν εἶχα τὴν πρόθεσιν νὰ γελοιοποιήσω κανένα εἰς αὐτὴν τὴν χώραν, ποὺ θαυμάζω καὶ ἀγαπῶ»...

Πρὶν κλείσω τὴν σύντομον αὐτὴν ἀναδρομὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μαφίας—πλὴν ἐκείνης βεβαίως τῆς ἱστορίας τοῦ αἵματος καὶ ἀσυνήθους μεγέθους ἐγκληματικότητος γενικῶς ποὺ ἔγραψε ἡ «ἑταιρία τῆς φρίκης» εἰς τὰς Η.Π.Α.—παραθέτω ἕνα χαρακτηριστικὸν ἀπόσπασμα βιβλίου τοῦ Καίσαρος Μόρρι, διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ὁ ὁποῖος ἔδωσε ἕναν ἀπὸ τοὺς πλέον σκληροὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν mafiosi εἰς τὴν Σικελίαν μετὰ τὸ 1920. Εἰς τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ ἀπὸ τὸ βιβλίον του «Διασταυρώνοντας τὸ σίδηρο μὲ τὴν Μαφία», ὁ Καίσαρ Μόρρι τονίζει τὰ ἑξῆς καταπληκτικά:

«Τὸ πλέον οὐσιῶδες χαρακτηριστικόν, τὸ πλέον κτυπητὸν καὶ πλέον κατα»νόητον εἰς τὴν ψυχολογίαν τοῦ mafioso εἶναι ἡ πεποίθησίς του ὅτι οὐδὲν κακὸν »διαπράττει! Ἡ ἐπίδοσίς του εἰς ἐκβιάσεις, κλοπάς, ἀκόμη δὲ καὶ δολοφονίας, καθ' »ἣν στιγμὴν ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους τῆς «omerta», πιστεύει ὅτι δὲν ἀποτελεῖ κα»κόν· τουναντίον πιστεύει, ὅτι εἶναι ἕνας ἔντιμος εἰς τὴν συνείδησίν του καὶ εἰς τὰ »μάτια τῶν ἀδελφῶν του . . . ».

***

Γενικὴ εἶναι ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ σημερινὴ Μαφία εἰς τὴν Ἰταλίαν ἔχει χάσει τὴν «παλαιὰν αἴγλην» της, ἔχει ἀποβάλλει τὸν περὶ «τιμῆς» μῦθον καὶ ὅτι πρόκειται περὶ τρομοκρατῶν οἱ ὁποῖοι μάχονται πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, ἰδίως ὅμως κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας. Ἡ παράδοσις καὶ ὁ θρῦλος ἔχουν ἀντικα-

τασταθῆ ἀπὸ τὸ μῖσος καὶ ὁ πληθυσμὸς φοβεῖται καὶ σέβεται ὀλιγώτερον ἀπὸ ἄλλοτε τὰ μέλη τῆς Μαφίας, ἔστω καὶ ἂν καταβάλλει εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις ἀκόμη τὸν φόρον πρὸς τὴν ἄλλοτε «ἔντιμον ἑταιρίαν», ὅπως ἀνεγράφετο εἰς τὰς ἐκβιαστικὰς ἐπιστολάς. Παρατηρεῖται ἀλλαγὴ εἰς τοὺς τρόπους δράσεως τῆς Μαφίας, ἀλλὰ καὶ ἐπέκτασις τοῦ ὅλου δικτύου εἰς τὸν τομέα τῶν ἀγορῶν τροφίμων, τοῦ ἐμπορίου ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, τῶν ξενοδοχείων, τῶν ἑταιριῶν αὐτοκινήτων, γκαράζ, καθαριστηρίων, ἑταιριῶν μεταφορῶν διὰ θαλάσσης καὶ ἀέρος, οἰκοδομῶν, λαθρεμπορίου ὅπλων καὶ περισσότερον τοῦ λαθρεμπορίου ναρκωτικῶν. Τὸ Μιλᾶνον, ἡ Ρώμη, τὸ Λιβόρνον, ἡ Νεάπολις καὶ ἄλλα μεγάλα ἀστικὰ κέντρα εἶναι χῶροι ὅπου ἡ Μαφία ἔχει ἀναγάγει εἰς «ὑψηλὴν τέχνην» τὸ λαθρεμπόριον ἀμερικανικῶν σιγαρέττων.

Ὑπεράνω ὅλων ἡ Μαφία ἔχει ἐπιλέξει ὡς «ἀπόρθητον φρούριον» τὴν Σικελίαν, τὸ ἥμισυ τῆς ὁποίας φέρεται νὰ ἐλέγχῃ ἀπολύτως, μὲ «χῶρον θανάτου» τὸ τρίγωνον Παλέρμου-Τραπάνι-Ἀγκριζέντε ἢ ἄλλως «μαῦρον τρίγωνον». Εἰς τὸν χῶρον αὐτὸν ἐφαρμόζονται πιστὰ τὰ διδάγματα τῶν παλαιῶν ἰταλοαμερικανῶν γκάγκστερς Λάκυ Λουτσιᾶνο, Φρὰνκ Κοππόλα, Νίκολα Τζεντίλε καὶ ἄλλων, οἱ ὁποῖοι ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἀνεπιθύμητοι εἰς Η.Π.Α. καὶ ἀπηλάθησαν, περισσότερον ὅμως ἐφαρμόζεται τὸ δίδαγμα τοῦ ἀρχιγκάγκστερ καὶ ἀρχιμαφιόζο Ἄλ Καπόνε. Ἀξίζει ἐδῶ νὰ ἀναφερθοῦν μερικαὶ λεπτομέρειαι ἀκόμη ὡς πρὸς τὴν μεγάλην διαμάχην ποὺ ὑφίσταται μεταξὺ διαφόρων ἐγκληματικῶν ὁμάδων τῆς σικελικῆς Μαφίας, ἀλλὰ καὶ ἄλλα τινά, ὅπως μία ἀνταπόκρισις ἐκ Παλέρμο παρουσιάζει περὶ τὰ μέσα Ἰουλίου 1963. Ἰδού:

«Δύο σημαντικαὶ συμμορίαι διεκδικοῦν σήμερον τὸ μονοπώλιον τῆς περιο»χῆς τοῦ Παλέρμο, ὅπου ἀνεγείρονται νέαι οἰκοδομαί. Ἡ δυτικὴ ζώνη τῆς περιο»χῆς αὐτῆς ἐλέγχεται ἀπὸ τοὺς «Μπαρμπέρα» καὶ ἡ ἀνατολικὴ ἀπὸ τοὺς «Γκρέκο». »Κατὰ τοὺς πρώτους ἓξ μῆνας τοῦ τρέχοντος ἔτους πλέον τῶν εἴκοσι ἀτόμων ἐπλή»ρωσαν μὲ τὴν ζωήν των τὸν ἀνηλεῆ πόλεμον ποὺ διεξάγεται μεταξὺ τῶν δύο συμ»μοριῶν. Πρό τινος καιροῦ ἐφονεύθη ὁ Φραντζέσκο Γκρέκο. Οἱ ἀδελφοί του, διὰ »νὰ ἐκδικηθοῦν ἐσημείωσαν σταυρὸν παραπλεύρως τοῦ ὀνόματος ἑνὸς τῶν ἀδελφῶν »Μπαρμπέρα. Οὗτος ἐξηφανίσθη μυστηριωδῶς καὶ ἔκτοτε τὰ ἴχνη του δὲν ἀνευ»ρέθησαν. Εἰς ἀπάντησιν, οἱ Μπαρμπέρα ἀνετίναξαν μίαν οἰκίαν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς »Γκρέκο. Οὗτοι ὅμως δὲν ἐπτοήθησαν καὶ διέταξαν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Ἄντζελο »Μπαρμπέρα, ἀρχηγοῦ τῆς συμμορίας. Ὁ Ἄντζελο ἔπεσεν εἰς ἐνέδραν τῶν Γκρέ»κο ἀλλ' ἠδυνήθη νὰ σωθῇ παρὰ τὸν καταιγισμὸν πυρὸς μυδραλλιοβόλου ποὺ ἐρρί»φθη ἐναντίον του. Κατόπιν τούτου ὁ Ἄντζελο Μπαρμπέρα κατέφυγεν εἰς τὸ Μι»λᾶνον. Οἱ Γκρέκο ὅμως ἔστειλαν ἐκεῖ ὁμάδα ἐξ εἰδικῶν φονέων διὰ νὰ ἐκτελέσουν »τὸν ἀντίπαλόν των. Μάχη, ἐνθυμίζουσα τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἄλ Καπόνε διεξήχθη πρό »τινος καιροῦ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ὁ δὲ Ἄντζελο Μπαρμπέρα διεκομίσθη εἰς »τὸ νοσοκομεῖον, ὅπου εὑρίσκεται μέχρι σήμερον μὲ ἑπτὰ σφαίρας εἰς τὴν κοιλίαν.

«Σημειωτέον ὅτι ἡ τιμὴ τῆς «ἐκτελέσεως» ἐνοχλητικοῦ ἀτόμου ἀνέρχεται σή»μερον εἰς 50.000 λιρέττας, ὅταν ὅμως πρόκειται περὶ ἀρχηγοῦ τῆς Μαφίας ἡ τιμὴ »εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλύτερη. Ἡ Ἀστυνομία καταβάλλει ὑπεράνθρωπους προσπα»θείας διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς Μαφίας ἀπὸ τὴν Σικελίαν, διαβιβάζει δὲ καὶ πλη»ροφορίας εἰς τὴν Ἰντερπόλ, διὰ νὰ ἀποκαλυφθῇ τὸ δίκτυον ποὺ ὑφίσταται μεταξὺ »τῶν Σικελῶν γκάγκστερς καὶ ἐκείνων τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν».

***

Τὰς αἰσιοδόξους προβλέψεις ὅλων ἐκείνων ποὺ πιστεύουν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὅτι ἡ κινητοποίησις αὐτὴ κατὰ τῆς Μαφίας εἶναι ἡ πρώτη σοβαρὰ προσπάθεια ἀπὸ τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου, ποὺ θὰ φέρῃ τὸ τέλος τῆς ὀργανώσεως, τὰς διαπιστώσεις πλείστων ὅσων παραγόντων ὅτι ὁ ἀγὼν τῆς Ἀστυνομίας διευκολύνεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς τοῦ ὅτι ἡ τρομοκρατικὴ ὀργάνωσις δὲν ἔχει πλέον τὴν ὑποστήριξιν τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου, ἔρχονται νὰ μειώσουν ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν λόγους νὰ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν κρατούντων εἰς τὴν Ἰταλικὴν Δημοκρατίαν, διαβλέποντες εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς Μα-

φίας «χεῖρα τῶν καπιταλιστῶν». Οἱ ἀριστεροὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῆς κυβερνήσεως τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ διεπίστωσαν αὐθαιρέτως πρόθεσιν διαιωνίσεως τῆς Μαφίας διὰ πλεῖστα αἴτια. Αὐτὸ φυσικὰ οὐδένα ἐκπλήσσει, δεδομένης τῆς τακτικῆς τοῦ παγκοσμίου κομμουνισμοῦ. Ὑπάρχουν ὅμως οἱ καλόπιστοι παρατηρηταί, οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦντες τὰ ὑπὸ τῶν ἀριστερῶν προβαλλόμενα τοποθετοῦν τὸ τεράστιον θέμα τῆς Μαφίας εἰς τὰ πραγματικά του πλαίσια. «Φαίνεται», τονίζει λ.χ. ὁ κ. Ἔντσο Τσικαρέλλα, ὁμιλῶν διὰ τὴν δολοφονίαν τῶν 8 ἀστυνομικῶν, «ὅτι καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν »οἱ ἐγκληματίαι ἤθελαν νὰ ἐκκαθαρίσουν τοὺς λογαριασμούς των μὲ τοὺς αἰωνίους »ἐχθρούς των, τοὺς καραμπινιέρους. Πάντως δὲν ἀποκλείεται, δεδομένης τῆς ἀδια»κόπου ἐπεμβάσεως τῆς Μαφίας εἰς τὴν τοπικὴν πολιτικὴν ζωήν, τὸ αἱματηρὸν τοῦ»το γεγονὸς νὰ προεκλήθη ἐξ αἰτίας τῶν προσφάτων τοπικῶν ἐκλογῶν. Τὰ μέλη »τῆς Μαφίας, ἄλλωστε, εἶναι διηρημένα εἰς πολλὰς ὁμάδας καὶ αἱ μεταξὺ αὐτῶν ἐκ»καθαρίσεις λογαριασμῶν εἶναι συχνόταται»... Ὁπωσδήποτε ὅμως, κάθε σκεπτικισμὸς ὡς πρὸς τὸν ἀδυσώπητον ἀγῶνα κατὰ τῆς Μαφίας ἀπορρίπτεται ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς παρατηρητὰς περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου, ὅπως ἀποδεικνύει τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα ἀπὸ τὴν Ρώμην:

«Ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ κατὰ τῆς Μαφίας ἐπεράτωσεν ἤδη τὴν πρώ»την της δημοσίαν ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν ἀνακρίσεών της, σχετικῶς μὲ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν »πολιτικὴν θέσιν τῆς Σικελιανῆς Μαφίας.

«Γύρω ἀπὸ τὸ θέμα αὐτὸ ἔχουν διατυπωθῆ αἱ πλέον παράδοξοι εἰκασίαι, ὅ»πως ἡ καταγγελία τῆς ἀριστερᾶς ὅτι αἱ κυβερνήσεις συνεργάζονται σιωπηρῶς μὲ »τὴν Μαφίαν, ἐπαναλαμβανομένη ἀπὸ δεκαετίας ἤδη.

«Τὸ σπουδαῖον εἶναι ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἀντιπροσωπεύει ὅλα τὰ κόμματα καὶ »ἀπέδειξε πρὸς γενικὴν κατάπληξιν ὅτι ἐννοεῖ νὰ φέρη εἰς πέρας τὴν ἀποστολήν »της. Αἱ πληροφορίαι περὶ συλλήψεων καὶ κρατήσεων μελῶν τῆς διαβοήτου συμμο»ρίας εἶναι συγκεχυμέναι, ἀλλὰ εἶναι βέβαιον ὅτι πλέον τῶν 500 προσήχθησαν ἐπὶ »φορτηγῶν αὐτοκινήτων εἰς ἀστυνομικὰ τμήματα τῆς δυτικῆς Σικελίας, κατὰ τὸ »τελευταῖον δεκαπενθήμερον. Ἐγένοντο δὲ περὶ τὰς ἑκατὸν συλλήψεις.

«Μίαν τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, εἰς μίαν τῶν μεγαλυτέρων ἐπιχειρήσεων κατὰ τῆς »Μαφίας, σκύλοι, ἑλικόπτερα τοῦ στρατοῦ καὶ ἑκατὸν καραμπινιέροι ἐν πλήρει ἐξαρ»τύσει μάχης, ἐκάλυψαν πλήρως τὴν περιοχὴν Μπαγκερίας, τοῦ Παλέρμου, κατα»ζητοῦντες ἀρχηγοὺς τῆς συμμορίας. Ἡ ἐπίδειξις αὕτη στρατιωτικῆς ἰσχύος ἦτο, »ὅμως, μᾶλλον θεαματικὴ παρὰ ἀποδοτική, δεδομένου ὅτι ἔκτοτε μόνον ὀκτὼ ἐλ»λάσσονες ἰχθύες τῆς Μαφίας ἔπεσαν εἰς τὰ δίκτυα τῆς Ἀστυνομίας. Φαίνεται ὅτι »οἱ μεγαλύτεροι ἰχθύες διέφυγαν εἰς ψυχρότερα ὕδατα—ὁ ἕνας εἰς τὴν Βόννην, ὁ ἄλ»λος εἰς Τύνιδα καὶ ἕνας τρίτος εἰς Μπρούκλιν. Ἕνας γνωστὸς ἡγέτης τῆς Μαφίας »ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ εὑρίσκεται εἰς Παλέρμο, ὁ 33ετὴς Πιέτρο Λὰ Λικάτα, διέφυ»γε δύο φορὰς ἀπὸ τὰς ἐνέδρας τῆς Ἀστυνομίας τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα.

«Τὴν πρώτην φοράν, ποὺ ὡδηγοῦσεν ἕνα ταχὺ αὐτοκίνητον σπόρ, διέφυγε τὰ »ἀστυνομικὰ αὐτοκίνητα ποὺ τὸν κατεδίωκαν θέσας εἰς ἐνέργειαν τὸ «κλάξον» διὰ »νὰ δώσῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι μετέφερε τραυματίαν εἰς νοσοκομεῖον. Ἡ πανουργία »αὐτὴ τοῦ ἐπέτρεψε ν' ἀναμιχθῆ εἰς τὸν συνωστισμὸν αὐτοκινήτων εἰς τὸ κέντρον »τοῦ Παλέρμο καὶ νὰ ἐξαφανισθῆ εἰς μίαν πάροδον.

«Ἡ δευτέρα του διαφυγὴ ἦτο ἐξ ἴσου δραματική. Τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ καταζη»τούμενος ἐθεάθη ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας ἐπιβαίνων σκοῦτερ, μὲ ἕνα πιστὸν σύντρο»φόν του ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου καθίσματος. Ἡ Ἀστυνομία τοῦ ἔκαμε σῆμα νὰ σταμα»τήσῃ καὶ ὁ Λὰ Λικάτα ἐσταμάτησε. Καθὼς ἕνας ἀστυνομικὸς ἐπλησίαζε τὸ ζεῦ»γος, οἱ δύο καταζητούμενοι ἐσήκωσαν τὸ βαρὺ σκοῦτερ καὶ τὸ ἔρριξαν ἐναντίον »του. Τοῦτο προεκάλεσε τοιαύτην σύγχυσιν, ὥστε τὰ δύο μέλη τῆς Μαφίας ἠδυνή»θησαν νὰ διαφύγουν εἰς ἑτέραν φιλικήν των πάροδον.

«Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, σινιὸρ Μαριάνο Ροῦμορ, ἐνεφανίσθη ἐνώπιον

»τῆς κοινοβουλευτικῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς, μίαν τῶν τελευταίων ἡμερῶν, διὰ νὰ »τῆς διαβιβάσῃ τὰς ὑποδείξεις τῆς κυβερνήσεως. Αὗται περιλαμβάνουν τὴν τροπο»ποίησιν τῶν νόμων τῶν ἀφορώντων τὴν πώλησιν καὶ χρῆσιν πυροβόλων ὅπλων, »τὴν χορήγησιν ἐμπορικῶν ἀδειῶν καὶ τὸν οἶκοι περιορισμὸν τῶν ἀτόμων ποὺ ἡ 'Α»στυνομία θεωρεῖ ὕποπτα.

«Τὰ πυροβόλα ὅπλα πωλοῦνται σήμερον δίχως κανένα σχεδὸν περιορισμόν. »'Αλλὰ ἡ Μαφία δὲν ἀγοράζει τὰ ὅπλα της. Τὰ κατέχει ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. Τὰ πλεῖ»στα ἀπὸ αὐτὰ εἴτε εἶναι ὅπλα τοῦ 2ου Παγκοσμίου Πολέμου τὰ ὁποῖα εἶχαν ταφῆ »εἰς σπήλαια, εἴτε εἰσήχθησαν λαθραίως εἰς Σικελίαν ἀπὸ τὸν 'Αλγερινὸν πόλεμον.

»Πλεῖσται ὅσαι τῶν ἀδειῶν διὰ χονδρικὴν πώλησιν τροφίμων περιῆλθαν εἰς »χεῖρας τῆς Μαφίας ἐντελῶς νομίμως καὶ φαίνεται ὅτι διετάχθη ἡ ἀναθεώρησις τῆς »σχετικῆς διαδικασίας. Ὅσο ἀφορᾶ τὸν οἶκοι περιορισμόν, τὸ 'Ανώτατον Δικαστή»ριον ἐκήρυξε τὸ μέτρον τοῦτο ἀντισυνταγματικόν, ἀλλὰ ἡ γνωμάτευσις αὕτη ἀγνο»εῖται συχνὰ ὑπὸ τῆς 'Αστυνομίας. Τώρα ἡ κυβέρνησις φαίνεται νὰ ζητῆ τὴν ἐπα»ναφορὰν τοῦ παλαιοῦ φασιστικοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐλευθερίας κινήσεων...».

Χαρακτηριστικὰ ἐπεισόδια ἀπὸ τὴν ἀστυνομικὴν δίωξιν τῆς Μαφίας ἐδόθησαν καὶ δίδονται πολλὰ ἐκ τῶν ἐξ 'Ιταλίας τηλεγραφικῶν ἀνταποκρίσεων. 'Ιδοὺ δύο ἀνταπροσωπευτικαὶ ἀνταποκρίσεις ἀπὸ τὸ μέγα πλῆθος, ἡ μία τῆς 17ης 'Ιουλίου καὶ ἡ ἄλλη τῆς 3ης Σεπτεμβρίου 1963. Ἡ πρώτη:

«Μὴ πυροβολεῖτε, παραδίδομαι», ἐκραύγασεν ὁ Φρανζέσκο Τρονκάλε, ἀρχηγὸς »τῆς τοπικῆς ὀργανώσεως τῆς Μαφίας, εἰς ἕνα χωρίον τῆς περιοχῆς τοῦ Παλέρμου, »καθὼς ἔβγαινε ἀπὸ τὸ κρυσφύγετόν του ὅπου ἐκρύπτετο ἀπὸ διετίας καὶ πλέον.

«Ὁ Τρονκάλε, ὁ ὁποῖος κατεδιώκετο ὑπὸ ἀντιπάλου ὀργανώσεως τῆς Μαφίας »καὶ ὑπὸ τῆς 'Αστυνομίας, ἐκρύπτετο ἐντὸς κρύπτης κατασκευασθείσης ὑπὸ τὸ σα»νίδωμα τοῦ διαμερίσματός του. Εἶχεν ἀνοίξει ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τρεῖς ὀπὰς διὰ »νὰ δύναται νὰ ἀναπνέῃ καὶ ἀκριβῶς αἱ ὀπαὶ αὐταὶ προεκάλεσαν τὴν προσοχὴν τῶν »καραμπινιέρων, οἱ ὁποῖοι τὸν συνέλαβον ἐν τέλει.

«Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰδίας ἐπιχειρήσεως, οἱ καραμπινιέροι παρ' ὀλίγον »νὰ συλλάβουν καὶ ἕνα ἄλλον «κάπο-μαφία» (ἀρχηγόν), τὸν Τζεράλντο Νάμιο, γνω»στὸν φονέα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εὑρίσκεται εἰς τὸν «μαῦρον πίνακα» τῆς 'Αστυ»νομίας. Κατόπιν πληροφοριῶν οἱ καραμπινιέροι ἠδυνήθησαν νὰ ἀνακαλύψουν τὴν »ἀγροικίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκρύπτετο ὁ Νάμιο, ὅταν ὅμως ἔφθασαν ἐκεῖ, εὗρῆκαν »τὴν ἀγροικίαν κενήν. Ὡς διεπιστώθη, ὁ «κάπο-μαφία» εἶχε διαφύγη ὀλίγα λεπτὰ »ἐνωρίτερον εἰς τὰ ὄρη.

«'Εξ ἄλλου, χθὲς τὴν νύκτα 50 ἄτομα συνελήφθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν εἰς »Παλέρμον, ὡς δὲ ἐγνώσθη ἡ 'Αστυνομία ἀνεκάλυψε μεγάλας ποσότητας ὅπλων.

«Κατ' ἄλλας πληροφορίας, οἱ ἀστυνομικοὶ συνέλαβον τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα εἶ»χον πωλήσει τὸν παρελθόντα 'Ιούνιον ποσότητα δυναμίτιδος εἰς τοὺς τρομοκράτας, »οἱ ὁποῖοι ἐχρησιμοποίησαν αὐτὴν διὰ τὴν ἀνατίναξιν δύο αὐτοκινήτων πλησίον »τοῦ Παλέρμο. Πρόκειται περὶ ἐμπόρων ἐκρηκτικῶν ὑλῶν».

Καὶ ἡ δευτέρα:

«Σημαντικὸς ἡγέτης τῆς Μαφίας συνελήφθη χθὲς τὴν νύκτα εἰς τὸ προάστιον »Βιλλαμπάτε. Ὁ συλληφθείς, ὀνομαζόμενος Τζιοβάνι ντὲ Πέρι, ἡλικίας 43 ἐτῶν, »θεωρεῖται ὡς αὐτουργὸς τῶν δύο ἐκρήξεων αὐτοκινήτων—παγίδων, ποὺ ἐκόστι»σαν τὴν ζωὴν εἰς ὀκτὼ ἀστυνομικοὺς καὶ δύο ἐργάτας, τὸν παρελθόντα 'Ιούνιον. »Οἱ καραμπινιέροι εἰδοποιήθησαν ὑπὸ πληροφοριοδότου των καὶ ἐκύκλωσαν μὲ τό»σην ταχύτητα τὴν οἰκίαν ὅπου εὑρίσκετο ὁ ντὲ Πέρι, ὥστε οἱ δύο φρουροῦντες σω»ματοφύλακές του δὲν ἐπρόφθασαν νὰ τὸν εἰδοποιήσουν».

(Συνεχίζεται)

Η ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑΝ

Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀμερικανοῦ συγγραφέως, ἰατροδικαστοῦ καὶ δικηγόρου κ. LEMOYNE SNYDER, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀστυφύλακος κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΒΟΓΙΑΤΖΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Διαφορὰ φύλου ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν τοῦ κρανίου. Ἴσως τὸ κοινότερον τμῆμα ἑνὸς σκελετοῦ ὅπερ ἀποστέλλεται πρὸς ἐξέτασιν, εἶναι τὸ κρανίον. Σχετικῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ κρανίον τοῦ ἄρρενος εἶναι μεγαλύτερον καὶ τὸ μέτωπον προεξέχει περισσότερον. Αἱ γωνίαι τῶν ὀστῶν ἄνωθεν τῶν ὀφθαλμῶν προεξέχουν ἐπίσης. Αἱ κόγχαι τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τοὺς ἄρρενας εἶναι μάλλον τετράγωνοι, ἐνῶ εἰς τὰς θήλεις στρογγύλαι. Ὁ πώγων εἰς τοὺς ἄρρενας εἶναι μᾶλλον πεπλατυσμένος, ἐνῶ εἰς τὰς θήλεις περισσότερον προεξέχων. Ἡ προεξοχὴ τοῦ μαστοειδοῦς ὀστοῦ εἰς τὸ κρανίον τοῦ ἄρρενος εἶναι μεγαλυτέρα καὶ ὅλαι αἱ συνδέσεις τῶν μυῶν τοῦ αὐχένος εἶναι μεγαλύτεραι καὶ τραχύτεραι.

Διαφορὰ φύλου εἰς τὴν λεκάνην. Ἡ λεκάνη εἶναι τὸ τμῆμα τοῦ σκελετοῦ, τὸ ὁποῖον ἀποκαλύπτει, κατὰ τὸ ἀκριβέστερον, τὸ φύλον τοῦ ἀτόμου, παρὰ οἱονδήποτε ἕτερον τμῆμα. Ἡ λεκάνη δυνατὸν νὰ μᾶς παράσχῃ εἰσέτι στοιχεῖα καὶ διὰ τὸ φύλον ἑνὸς παιδίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει φθάσει εἰσέτι εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν.

Ἡ λεκάνη τοῦ θήλεος σκελετοῦ εἶναι κατασκευασμένη διὰ νὰ βαστάζῃ τὸ ἔμβρυον καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ σχῆμα της γενικῶς εἶναι εὐρύτερον καὶ πλατύτερον παρ' ὅτι εἰς τὸν ἄρρενα. Μία ἀπὸ τὰς πλέον χαρακτηριστικὰς διαφορὰς εἶναι ἡ γωνία ἥτις σχηματίζεται κάτωθεν τῶν ἐφηβικῶν ὀστῶν, τὰ ὁποῖα συνδέονται ἔμπροσθεν τῆς λεκάνης. Εἰς τὴν λεκάνην ἄρρενος σκελετοῦ ἡ γωνία αὕτη, ἡ σχηματιζομένη ἐκ τῶν δύο ἐφηβικῶν ὀστῶν, εἶναι μικροτέρα τῶν 70 μοιρῶν, ἐνῶ τοῦ θήλεος εἶναι μεγαλυτέρα τῶν 70 μοιρῶν καὶ πολλάκις μεγαλυτέρα καὶ τῶν 90 μοιρῶν. Ἡ κοιλότης τῆς λεκάνης εἶναι σχετικῶς στενὴ καὶ βαθεῖα εἰς τὸν ἄρρενα, ἐνῶ εἰς τὸ θῆλυ, λόγω τοῦ ὅτι διαδραματίζει σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν τεκνοποίησιν, ἡ κοιλότης αὕτη εἶναι εὐρεῖα καὶ ἀβαθής. Ἡ ὑποδοχὴ τῆς ἀρθρώσεως τῆς λεκάνης τοῦ ἄρρενος ἔχει περὶ τὰ 55 μ.μ. διάμετρον καὶ ἔχει μέτωπον πρὸς τὰ πλάγια. Εἰς τὸ θῆλυ ἡ διάμετρος εἶναι περὶ τὰ 46 μ.μ. καὶ ἔχει μέτωπον ὀλίγον πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἔξω. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα σημεῖα, ὀλιγωτέρας σημασίας, ἐπὶ τῆς λεκάνης διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τος φύλου. Ταῦτα εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οἱ σύνδεσμοι τῶν μυῶν τῆς λεκάνης καὶ ὅπως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ κρανίου, εἶναι μεγαλύτεροι καὶ προεξέχουν περισσότερον εἰς τὸν ἄρρενα.

Διαφορὰ φύλου εἰς τὰ μακρὰ ὀστᾶ. Ἡ ἐξέτασις τῶν ὀστῶν τῶν βραχιόνων καὶ τῶν μηρῶν παρέχει ὀλιγώτερον θετικὰ στοιχεῖα, παρ' ὅτι τὸ κρανίον καὶ ἡ λεκάνη. Γενικῶς ὅμως οἱ ἄρρενες ἔχουν μακρύτερα ὀστᾶ κατὰ 8 ἑκατοστὰ περίπου, βαρύτερα καὶ ἰσχυρότερα, ἡ ἐπιφάνεια τῶν ἀρθρώσεων εἶναι μεγαλυτέρα καὶ αἱ προεξοχαὶ συνδέσεως τῶν μυῶν εἶναι πλέον ἀνώμαλοι.

Διαπίστωσις τῆς ἡλικίας ἀπὸ τὰ ὀστᾶ. Ἐκτὸς τῶν στοιχείων ἅτινα μᾶς παρέχουν οἱ ὀδόντες, ὑπάρχουν ὡσαύτως καὶ ἄλλα ὀστᾶ τοῦ ἀνθρωπίνου σκελετοῦ, ἅτινα μᾶς παρέχουν ἕνα μᾶλλον θετικὸν δείκτην διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ ἀτόμου. Τὰ ὀστᾶ ἀρχίζουν νὰ ἀναπτύσσωνται κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν ἀπὸ μικρὰς περιοχάς, γνωστὰς ὡς ὀστεοειδῆ κέντρα. Εἰς τὰ κέντρα ταῦτα παράγεται ἀσβέστιον καὶ ἄλλαι χημικαὶ οὐσίαι διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀστῶν. Πολλὰ ἀπὸ τὰ κέντρα αὐτὰ ἀρχίζουν τὴν παραγωγὴν ὀστοῦ ἀπὸ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς κυή-

σεως, ἐνῶ ἄλλα συνεχίζουν τὴν παραγωγὴν μέχρι τοῦ 25ου ἔτους τῆς ἡλικίας. Συνεπῶς, μία ἀκτινογραφικὴ ἐξέτασις τῶν διαφόρων ὀστῶν ἑνὸς ἀτόμου, εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς προσδιορίσῃ τὴν ἀκριβῆ ἡλικίαν του Π.χ. τὸ ὀστοῦν τοῦ βραχίονος σχηματίζεται ἀπὸ ὕλην παραγομένην ἀπὸ ἑπτὰ διάφορα κέντρα. Κατὰ τὸν τοκετὸν τὸ ὀστοῦν τοῦ βραχίονος εἶναι χόνδρος. Ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ἑπτὰ κέντρων θὰ ἀρχίσῃ τὴν παραγωγὴν ὀστοῦ δύο ἢ τρεῖς μῆνας μετὰ τὸν τοκετόν. Μερικὰ ἄλλα κέντρα παραγωγῆς ὀστοῦ ἐμφανίζονται εἰς ἡλικίαν 10 ἢ 12 ἐτῶν, τὸ ὀστοῦν ὅμως τὸ ὁποῖον παράγουν δὲν σχηματίζεται πλήρως πρὸ τῆς ἡλικίας τῶν 20 ἐτῶν. Ὁ αὐτὸς γενικὸς κανὼν ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ὑπόλοιπα ὀστᾶ καὶ οὕτως εἶναι δυνατὸν νὰ διαπιστώσωμεν τὴν ἡλικίαν μὲ ἱκανοποιητικὴν ἀκρίβειαν μέχρι τοῦ 25ου ἔτους τῆς ἡλικίας.

Τὸ κρανίον ἀποτελεῖται ἀπὸ διάφορα πεπλατυσμένα καὶ κυρτὰ ὀστᾶ, τὰ ὁποῖα συνδέονται μεταξύ των δι' ἀκανονίστων γραμμῶν (συρραφαί). Εἰς ἡλικίαν 22 ἐτῶν μερικαὶ ἀπὸ τὰς ἀκανονίστους αὐτὰς συνδετικὰς γραμμὰς ἀρχίζουν νὰ πληροῦνται διὰ ὀστοῦ καὶ νὰ κλείνουν. Ἡ πλήρωσις διὰ ὀστοῦ καὶ τῶν ὑπολοίπων γραμμῶν συνεχίζεται προοδευτικῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς, βάσει ὡρισμένων κανονικῶν σταδίων. Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν πρόοδον ταύτην καὶ ἐξετάζοντες τὸ κρανίον, δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν μὲ λογικὴν ἀκρίβειαν τὴν ἡλικίαν τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὸ 22ον μέχρι τὸ 80ον ἔτος.

Ἐὰν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξετασθῆ καὶ ἡ λεκάνη, τὸ σημεῖον ἐπαφῆς τῶν δύο ἐφηβικῶν ὀστῶν θὰ μᾶς παράσχῃ χρησιμώτατα στοιχεῖα. Π.χ. ἡ κυματοειδὴς ἐπιφάνεια τῆς ἀρθρώσεως δεικνύει ἡλικίαν περὶ τὰ εἴκοσι ἔτη. Πέντε ἔτη ἀργότερον αἱ κυματώσεις αὗται εἶναι πλέον εὐδιάκριτοι καὶ κάμνουν τὴν ἐμφάνισίν των μικραὶ προεξοχαὶ ἐπὶ τοῦ ὀστοῦ (ρόζοι). Ἀπὸ ἡλικίας 30—35 ἐτῶν ἡ ἐπιφάνεια καθίσταται λεία καὶ τὰ ἄκρα αἰχμηρά. Εἰς ἡλικίαν 40 ἐτῶν ἡ ἐπιφάνεια καλύπτεται ὑπὸ ρόζων καὶ ἡ ἀνωμαλία αὐξάνει ὅσον προχωρεῖ ἡ ἡλικία.

Πέραν τῶν 50 ἐτῶν ἀναπτύσσεται ἀσβέστιον εἰς τοὺς χόνδρους τοῦ λάρυγγος καὶ τῶν πλευρῶν. Οὕτως ἐὰν διαθέτωμεν ἀρκετὰ ὀστᾶ ἑνὸς σκελετοῦ, δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν μὲ ἀρκετὴν ἀκρίβειαν τὴν ἡλικίαν.

Ὑ π ο λ ο γ ι σ μ ὸ ς β ά ρ ο υ ς. Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ βάρους ἑνὸς σώματος ὑπάρχουν ὡρισμένοι κανόνες ἀπὸ τοὺς ὁποίους προκύπτει μία γενικὴ εἰκὼν τῶν διαστάσεων. Π.χ. τὸ ὕψος τῆς κεφαλῆς, μετρούμενον διὰ τῆς καθέτου ἀποστάσεως ἀπὸ τὴν κορυφὴν μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ πώγωνος, εἶναι τὸ 1/7 περίπου τοῦ ὅλου ὕψους τοῦ ἀτόμου. Ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων τῶν ἐκτεταμένων χειρῶν εἶναι ἐπίσης ἡ αὐτὴ μὲ τὸ ὕψος τοῦ ἀτόμου. Ἐὰν ὁ σκελετὸς ἀνήκῃ εἰς ἐνήλικα ἄρρενα, ἡ κορυφὴ ἔμπροσθεν τοῦ ὀσφυϊκοῦ ὀστοῦ μᾶς δίδει τὸ ἥμισυ τοῦ ὕψους, ἤτοι εὑρίσκεται εἰς τὸ μέσον τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ κάτω ἄκρων ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς.

Περισσότερον ἀξιόπιστα στοιχεῖα δύνανται νὰ ληφθοῦν διὰ τῆς λεπτομεροῦς καταμετρήσεως τῶν μακρῶν ὀστῶν χειρῶν καὶ σκελῶν. Ἔχουν ἐπινοηθῆ διάφοροι μέθοδοι διὰ τὴν ὑπολογισμὸν τοῦ ὕψους τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὸ μῆκος ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ὀστῶν τοῦ σκελετοῦ. Συνδυάζων τὰς μεθόδους ταύτας ὁ Μουελμπέργκερ ἐπενόησε ἕνα ἁπλοποιημένον πίνακα βασιζόμενον ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ Κρόγκμαν, τὸν ὁποῖον παραθέτομεν κατωτέρω. Μεταξὺ τῶν διαφόρων φυλῶν ὑπάρχει διαφορά τις εἰς τὸ ἀνάστημα, γενικῶς ὅμως τὸ ὕψος δύναται νὰ προσδιορισθῆ κατὰ προσέγγισιν μιᾶς ἴντσας διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς μεθόδου ταύτης. Μὴ προσπαθήσετε νὰ προβῆτε μόνοι σας εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ πτώματος ἐπὶ τόπου, ἀλλὰ ἀναμένετε μέχρις ὅτου τὰ ὀστᾶ ἀποξηρανθοῦν τελείως, ὁπότε ἡ καταμέτρησις θὰ γίνῃ εἰς τὸ ἐργαστήριον.

Προσδιορισμὸς τοῦ ἀναστήματος ἀπὸ τὰ μακρὰ ὀστᾶ τοῦ σκελετοῦ.

Μηριαῖον μ.μ.	Κνήμη μ.μ.	Βραχίων μ.μ.	Κερκὶς μ.μ.	Ἀνάστημα (ἴντσαι)
277,0	221,0	209,0	137,0	55
292,5	243,0	228,0	161,0	57
323,5	259,5	237,0	169,5	58
339,0	272,5	246,5	178,5	59
354,0	286,0	256,0	187,0	60
369,0	298,0	265,0	195,0	61
384,0	311,0	274,0	204,0	62
400,0	324,0	283,5	212,0	63
415,0	337,5	292,5	221,0	64
430,0	350,0	302,0	220,0	65
446,0	362,5	311,0	237,0	66
461,5	375,5	320,5	246,5	67
477,0	388,0	330,0	255,0	68
492,5	401,0	339,5	263,5	69
508,0	414,0	349,0	272,0	70
523,0	426,0	358,0	280,0	71
539,0	439,0	367,5	288,5	72
554,0	451,5	377,0	297,0	73
569,5	464,0	386,0	305,5	74
585,0	478,5	395,5	314,0	75

15.4 μ.μ.=1″ 12.0 μ.μ.=1″ 9.3 μ.μ.=1″ 8.5 μ.μ.=1″

Διαπίστωσις τῆς αἰτίας τοῦ θανάτου ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν τῶν ὀστῶν.

Πολλάκις, μῆνας ἢ ἔτη μετὰ τὴν διάπραξιν μιᾶς δολοφονίας, τὰ ὀστᾶ μᾶς παρέχουν σπουδαῖα μαρτυρικὰ στοιχεῖα διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς αἰτίας τοῦ θανάτου. Π.χ. ἐὰν ἐν ἄτομον ἐδηλητηριάσθη διὰ μεταλλικῶν δηλητηρίων, ὡς εἶναι τὸ ἀρσενικὸν ἢ ὁ ὑδράργυρος, τὸ δηλητήριον εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τῶν ὀστῶν καὶ μετὰ ἔτη ἀργότερον.

Τὸ κρανίον εἶναι τὸ ὀστοῦν τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς παράσχῃ στοιχεῖα περὶ προσβολῆς ἢ ἐπιθέσεως. Ὅταν μία σφαῖρα διατρύσῃ τὸ κρανίον, προκαλεῖται ἕνα χοανοειδὲς τραῦμα — ἡ ὀπὴ τῆς εἰσόδου εἶναι μικροτέρα ἀπὸ τὴν ὀπὴν τῆς ἐξόδου. Ἡ σφαῖρα εἰσδύουσα εἰς τὸ ὀστοῦν εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς κεφαλῆς, θὰ προκαλέσῃ τραῦμα τοῦ ὁποίου ἡ ὀπὴ θὰ εἶναι ἐσωτερικῶς μικροτέρα καὶ ἐξωτερικῶς μεγαλυτέρας περιφερείας.

Ἐνθυμοῦμαι μίαν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρέθη νεκρὰ μία Ἰταλὶς ὀπωροπῶλις μὲ τὸν λαιμὸν κομμένον. Φυσικὰ ὁ θάνατός της ἀπεδόθη εἰς αὐτοκτονίαν. Πολλὰ ἔτη ἀργότερον, διενηργεῖτο μία ἔρευνα ἐφ' ἑνὸς ἐντελῶς διαφόρου ἐγκλήματος. Εἷς ἀπὸ τοὺς ἐξεταζομένους μάρτυρας κατέθεσεν ὅτι ἡ Ἰταλὶς ὀπωροπῶλις δὲν εἶχεν αὐτοκτονήσει, ἀλλὰ ὁ θάνατός της ὠφείλετο εἰς κτύπημα διὰ σφυρίου εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ ὅτι ὁ λαιμός της ἐκόπη μετὰ τὸν θάνατόν της.

Εἶχον παρέλθει δώδεκα ἔτη ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς Ἰταλίδος, ὅτε προέβην εἰς τὴν ἐκταφὴν καὶ ἐξέτασιν τοῦ σκελετοῦ της. Πράγματι τὸ κρανίον ἦτο ἀκέραιον καὶ συμπαγές, πλὴν εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτοῦ ὑπῆρχε μία ὀπὴ διαμέτρου 1,1/4 τῆς ἴντσας

καὶ ἦτο ἀκριβῶς τὸ εἶδος τοῦ τραύματος τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ εἶχε προξενηθῇ ἐὰν ὁ θάνατος ἐπῆλθεν διὰ κτυπήματος τοῦ σφυρίου. 'Η διαπίστωσις αὕτη, ἐν συνδυασμῷ μὲ ἄλλα μαρτυρικὰ στοιχεῖα, ὡδήγησεν εἰς τὴν σύλληψιν καὶ καταδίκην τοῦ δράστου.

'Εξακρίβωσις ταυτότητος εἰς περιπτώσεις ὁμαδικῶν θανάτων ἐκ διαφόρων καταστροφῶν.

Αἱ διάφοροι καταστροφαὶ πλήττουν ἄνευ προειδοποιήσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεὶς δύναται νὰ προβλέψῃ τὴν ἔλευσίν των ἢ ἂν θὰ ὀφείλωνται εἰς σύγκρουσιν ἁμαξοστοιχιῶν, βύθισιν πλοίου, κατάρρευσιν μεγάλου κτιρίου, πυρκαϊᾶς κλπ. Τὸ μόνον βέβαιον εἶναι ὅτι συνοδεύονται ἀπὸ πανικόν, θρήνους, καὶ δι' ἓν χρονικὸν διάστημα ἐπικρατεῖ πλήρης σύγχυσις. 'Η πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία καὶ ἡ ἀστυνομία πρέπει νὰ εἶναι προετοιμασμέναι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοιούτων καταστάσεων. Εἰς ὀλίγας μόνον περιπτώσεις ὑπάρχει σχετικὴ προπαρασκευὴ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως εἰς περίπτωσιν ὑπάρξεως μεγάλου ἀριθμοῦ πτωμάτων. 'Η ὁλοκλήρωσις τῆς διαδικασίας διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ταυτότητος τῶν θυμάτων ἐξαρτᾶται ἀναλόγως πρὸς τὰ ὑπάρχοντα σχέδια ἀντιμετωπίσεως τῆς καταστάσεως καὶ τὴν ἱκανότητα καὶ ἑτοιμότητα τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν καταστροφήν.

'Ολίγαι μόνον πόλεις διαθέτουν τὰ μέσα διὰ τὴν μέριμναν πλέον τῶν 40 πτωμάτων, ἅτινα εἶναι δυνατὸν νὰ συλλεχθοῦν ἐντὸς μιᾶς ὥρας. Εἰς μικροτέρας πόλεις ἐπαυξάνεται ἡ σύγχυσις καὶ ὁ πανικὸς διὰ τῆς μεταφορᾶς τῶν πτωμάτων εἰς διάφορα διεσκορπισμένα ἱδρύματα. Διὰ τοῦτο εἶναι σπουδαῖον νὰ ὑπάρχῃ ἐκ τῶν προτέρων σχέδιον διὰ τὴν χρησιμοποίησιν γκαράζ, ἀποθήκης ἢ ἄλλου καταλλήλου οἰκήματος πρὸς συγκέντρωσιν τῶν πτωμάτων. Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ ὑπάρχουν ἕτοιμα πτύα καὶ ἐκσκαφεῖς ἢ ἄλλα μηχανήματα, ἅτινα θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν ἀνάσυρσιν τῶν πτωμάτων ἐκ τῶν ἐρειπίων. Μέριμνα πρέπει ἐπίσης νὰ ληφθῇ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ταριχευτῶν, ὅταν ἔχωμεν μεγάλον ἀριθμὸν πτωμάτων.

Θὰ τυπωθοῦν εἰδικαὶ κάρται πρὸς χρησιμοποίησιν κατὰ τὴν καταστροφήν. Θὰ ὑπάρχουν διαθέσιμοι μεγάλοι σάκκοι ἀπὸ ἀδιάβροχον χάρτην διὰ τὴν μεταφορὰν ὑπολειμμάτων πτωμάτων, καὶ μικρότεροι σάκκοι ἐκ τοῦ ἰδίου ὑλικοῦ, φέροντες τὸν ἴδιον αὔξοντα ἀριθμόν, διὰ τὰ κλειδιά, κοσμήματα καὶ ἄλλα ἀτομικὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα θὰ ὁδηγήσουν εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ταυτότητος.

Ἔχει μεγάλην σημασίαν ὅπως τὸ ἔργον τῆς ἀνασύρσεως πτωμάτων ἀνατεθῇ εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερα, ἀλλὰ πεπειραμένα ἄτομα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐργασθοῦν ὑπὸ τὴν προσωπικὴν ἐπίβλεψιν τοῦ εἰσαγγελέως ἢ ἄλλης ἁρμοδίας ἀρχῆς. 'Η περιοχὴ θὰ περιβληθῇ μὲ σχοινίον καὶ ὅλοι οἱ περίεργοι θὰ ἀπομακρυνθοῦν.

'Εξέτασις συγγενῶν. 'Εὰν ἔχῃ συγκεντρωθῇ μεγάλος ἀριθμὸς πτωμάτων εἰς τὸν ὁρισθέντα χῶρον, δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς συγγενεῖς τῶν θυμάτων νὰ ἐξετάσουν τὰ πτώματα, προσπαθοῦντες νὰ ἀναγνωρίσουν μεταξὺ τούτων τὸν συγγενῆ των. Κατ' ἀρχὰς τὰ πτώματα θὰ διαχωρισθοῦν καὶ θὰ ταξινομηθοῦν κατὰ φύλον, ἡλικίαν, διαστάσεις, ἐνδύματα, κοσμήματα καὶ ἄλλα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα. Τότε θὰ ζητηθῇ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς νὰ δώσουν λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐξαφανισθέντος, ἥτις θὰ καλύπτῃ ὅλα τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα. 'Επίσης θὰ διαπιστωθοῦν τυχὸν χειρουργικαὶ ἐπεμβάσεις κατὰ τὸ παρελθόν, ὅπως ἀκρωτηριασμοί, κατάγματα, ἐγχειρήσεις, καρδιακὰ νοσήματα, φυματίωσις ἢ ἄλλη σοβαρὰ ἀσθένεια. 'Εὰν ὑπάρχουν ἓν ἢ δύο πτώματα ἀνταποκρινόμενα εἰς τὴν δοθεῖσαν περιγραφήν, τότε θὰ ἐπιδειχθοῦν τὰ πτώματα ταῦτα εἰς τοὺς συγγενεῖς, ἀλλὰ εἰς χωριστὸν δωμάτιον καὶ οὐχὶ ἀνάμεσα εἰς τὸ σύνολον τῶν πτωμάτων. 'Εὰν τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὰ ἐνδύματα ἔχουν καταστραφῇ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀναγνώρισις, τότε δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐκτεθοῦν τὰ μακάβρια αὐτὰ λείψανα εἰς τὰ ὄμματα τῶν συγγενῶν. *(Συνεχίζεται)*

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ ΣΠΕΙΡΑΣ ΠΑΡΑΧΑΡΑΚΤΩΝ ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΪΤΑΛΙΚΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Ὑπὸ τοῦ τ. Ἀνθυπαστυνόμου κ. **ΓΕΩΡΓ. ΔΟΥΚΑΚΗ**

Ἀξέχαστη μέρα ἡ 23η Ἀπριλίου 1941. Ὁ διοικητὴς τοῦ Τμήματος Γενικῆς Ἀσφαλείας Πειραιῶς, μακαρίτης Θεόδωρος Τασίνης, μᾶς κάλεσε στὸ γραφεῖο του μὲ καταφανῆ συγκίνησι καὶ μᾶς διάβασε τὴν τελευταία διαταγὴ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας, ἡ ὁποία ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐγκατέλειπε τὴν Πρωτεύουσα. Ἡ διαταγὴ τελείωνε μ' αὐτὰ τὰ λόγια.

«Σεῖς οἱ ἀστυνομικοὶ θὰ παραμείνετε στὶς θέσεις σας καὶ σὰν φύλακες ἄγγελοι θὰ προστατεύσετε τὸν ἑλληνικὸ λαὸ ἀπὸ τοὺς κατακτητάς, ποὺ σὲ λίγο θὰ εἶναι οἱ προσωρινοὶ κύριοι τῆς χώρας μας».

Ὅλοι, μὲ ζητωκραυγὲς ἐνθουσιώδεις, μὰ καὶ μὲ πονεμένη τὴν καρδιά, ὑποσχεθήκαμε πὼς θὰ πειθαρχήσουμε καὶ θὰ τηρήσουμε μ' ὅλες μας τὶς δυνάμεις τὶς ἐντολὲς καὶ τὶς παρακαταθῆκες ποὺ μᾶς ἄφηνε ἡ Κυβέρνησις καὶ ὅτι θὰ σταθοῦμε ἀκοίμητοι φρουροὶ στὶς ἐπάλξεις τῆς θυσίας καὶ τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι. Κατόπιν ὁ γραμματεὺς τοῦ Τμήματος, ὑπαστυνόμος τότε κ. Χίου, μᾶς κάλεσε καὶ αὐτὸς στὸ γραφεῖο του καὶ μᾶς εἶπε:

—Ἔχω διαταγὴ νὰ δώσω μιὰ προκαταβολή, γιὰ νὰ μὴ στερηθοῦμε κατὰ τὴν ἀνωμαλία ποὺ θὰ δημιουργήσῃ ὁ ἐρχομὸς τῶν Γερμανῶν.

Ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ μᾶς, κι' ἀνάλογα μὲ τὸ βαθμό του, πῆρε τὴν προκαταβολὴ σὲ καινούργια χιλιόδραχμα, ποὺ μόλις εἶχε κυκλοφορήσει ἡ τράπεζα. Ὅπως θυμᾶμαι ἡ ἔκδοσις αὐτὴ εἶχε γίνει τὸ 1939 μὲ ὀνομαστικὴ ἀξία τῶν ἑκατὸ δραχμῶν. Ἄγνωστο γιὰ ποιὸ λόγο ἡ τράπεζα μετέτρεψε τὴν ἔκδοσι αὐτὴ σὲ χιλιόδραχμα, καλύπτοντας τὴν πρώτη ὀνομαστικὴ ἀξία μὲ μιὰ διακοσμητικὴ μπορντούρα ἀπὸ διασταυρωμένες γραμμές, μὲ σκοῦρο πράσινο χρῶμα, καὶ μέσα στὸν κύκλο τῆς ὑδατογραφίας προσέθεσε τὸν ἀριθμὸ «1000». Ἡ μετατροπή, ὅπως φαίνεται, ἔγινε βιαστικὰ καὶ τὰ ἀραβουργήματα φιλοτεχνήθηκαν κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ θὰ ἔβαζαν σὲ πειρασμὸ τοὺς ἄσσους τῆς παραχαράξεως.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό, ἀφοῦ ὁλοκληρώθηκε ἡ κατοχὴ καὶ ἡ ὑποδούλωσις τοῦ τόπου μας ἀπὸ τοὺς ναζὶ καὶ τοὺς φασίστες, μαζὶ μὲ τὴν τρομοκρατία, τὴν πεῖνα καὶ τὰ ἄλλα δεινὰ ποὺ μάστιζαν τὸ λαό, ἀκόμη ἕνα ἄλλο κακὸ παρουσιάσθηκε νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς. Χιλιάδες παραποιημένα χιλιάρικα κυκλοφοροῦσαν στὴν ἀγορά. Ποιοὶ νὰ ἦσαν ἄραγε αὐτοὶ οἱ ἀριστοτέχνες ποὺ ἐπέτυχαν τόσο καλὰ τὴν παραποίησι; Παλαιοὶ ἢ καινούργιοι;

Καὶ οἱ δύο περιπτώσεις τὴν ἐποχὴ ἐκείνη παρουσίαζαν πολλὲς δυσκολίες ὡς πρὸς τὴν ἀποκάλυψί τους. Δουλέψαμε πολὺ γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ πάρουμε καμμιὰ πληροφορία, μὰ τίποτε, οὔτε ψεύτικη. Ἡ μυστικοπάθεια ποὺ ἐπικρατοῦσε στὸν πληθυσμὸ ἀπὸ τὸ φόβο τῶν κατακτητῶν εἶχε γίνει γι' αὐτοὺς ἀκαταμάχητος συνεργός. Ἔτσι γιὰ νὰ σταματήσῃ ὁ σάλος ποὺ δημιουργήθηκε μὲ τὴ παραποίησι ἀναγκάσθηκε ἡ τράπεζα νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἔκδοσι αὐτή, νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ καὶ νὰ θέσῃ σὲ κυκλοφορία τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1941 νέα ἔκδοσι σὲ χιλιόδραχμα, τὴν ὀνομαστὴ «λαχανίδα». Αὐτὸ τὸ ὄνομα δόθηκε ἴσως γιατὶ ἦταν τὸ πρῶτο κατοχικὸ χαρτονόμισμα ποὺ ἄφησε ἐποχὴ ἡ ἔκδοσίς του, καὶ ἀπ' αὐτὸ ἄρχισε τὸ κατρακύλισμα τῆς δραχμῆς, γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ μηδέν. Ἡ περίφημη «λαχανίδα» ἦταν τυπωμένη σὲ κοινὸ ἀγοραῖο χαρτί, χωρὶς ἀσφαλιστικὴ γραμμή, καὶ μὲ δύο παραστάσεις. Στὴ μία ὄψι εἶχε τὴν

κεφαλὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, μέσα σὲ κύκλο ἀπὸ συμπεπλεγμένες μαῦρες γραμμές, πάνω σὲ γαλάζιο φόντο, καὶ στὴν ἄλλη τοὺς καταρράκτες τῆς Ἐδέσσης. Εὔκολη γιὰ παραχάραξι. Ἔτσι, ὕστερα ἀπο λίγο καιρό, εἶχε τὴν ἴδια τύχη μὲ τὴν προηγούμενη.

Ἔβαλαν τὰ δυνατά τους ὅλοι οἱ ἄσσοι τῆς «ὑψηλῆς τέχνης» ποιὸς θὰ πετύχη πρῶτος καὶ καλύτερα τὴν παραχάραξι καὶ ἄρχισαν τοὺς πειραματισμούς, ὁ καθένας χωριστὰ στὸ εἶδος του. Ἄλλοι προτίμησαν τὴν χάραξι μὲ λιθογραφικὲς πλάκες καὶ ἄλλοι μὲ τσιγκογραφικὰ κλισέ, ἕως ὅτου κατάφεραν νὰ πετύχουν τὴν ἐκτύπωσι μὲ ἀκρίβεια στὶς παραστάσεις, στὰ ἀραβουργήματα καὶ τοὺς χρωματισμούς. Μὰ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ δραχμὴ ὅλο καὶ ἔχανε τὴν ἀξία της ἀπὸ τὶς νέες συνεχεῖς ἐκδόσεις ποὺ ἔθετε σὲ κυκλοφορία ἡ τράπεζα.

Οὔτε ὁ Φὸν Νοϋμπάχερ, ποὺ μᾶς ἔφεραν οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ τὸ Βερολῖνο γιὰ νὰ μελετήση τὴν οἰκονομικὴ κατάστασι, οὔτε ὁ παράξενος νόμος ποὺ φτειάχθηκε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ ποὺ ἀπαγόρευε τὴν σὲ μεγάλο ἀριθμὸ διοχέτευσι τῶν χαρτονομισμάτων στὴν ἐπαρχία, στάθηκαν ἱκανὰ νὰ σταματήσουν τὸ κατρακύλισμα.

Ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὑπηρετοῦσα στὸ Παράρτημα Πειραιῶς, τῆς Ὑπηρεσίας Προστασίας Ἐθνικοῦ Νομίσματος μὲ προϊστάμενο τὸν ὑπαστυνόμο τότε κ. Ἀριστείδην Ράπτην, καὶ Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ὑπηρεσίας, τὸν τότε ἀστυνόμο κ. Νικόλαον Ἀρχιμανδρίτην. Ἀπὸ ἀστυνομικῆς πλευρᾶς ἡ Ὑπηρεσία αὐτὴ κατὰ τὴν κατοχὴ δὲν εἶχε πεδίον δράσεως, οὔτε καὶ μποροῦσε νὰ ἀναπτύξη, γιατὶ ἁλματωδῶς ξέπεφτε ἡ ἀξία τῆς δραχμῆς. Εἶχεν ὅμως ἐθνικὸ σκοπὸ ἡ διατήρησις της, ὅπως ἀποδείχθηκε ἀργότερα μὲ τὴ θέσι ποὺ πῆρε στὴν κατασκοπεία καὶ ἔπαιξε δυναμικὰ τὸ ρόλο της κατὰ τῶν κατακτητῶν.

Ὠχυρωμένοι πίσω ἀπὸ τὸν παράξενο νόμο περὶ προστασίας τῆς δραχμῆς, ποὺ ἡ ἐφαρμογή του γιὰ μᾶς δὲν εἶχε κανένα νόημα, καὶ μὲ τὸ δικαίωμα ἐλέγχου ποὺ εἴχαμε ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς στὰ κάθε λογῆς πλεούμενα καὶ τροχοφόρα, παρακολουθούσαμε καὶ μαθαίναμε τὶς μυστικὲς μετακινήσεις τῆς Βέρμαχτ καὶ τοῦ πολεμικοῦ ὑλικοῦ, ποὺ μπαινόβγαινε στὸ λιμάνι. Ἦταν μιὰ σοβαρὴ κατασκοπευτικὴ ἐνέργεια, ποὺ μὲ τὰ δελτία μας, μέσω συνδέσμων, διωχετεύαμε στὸ στρατηγεῖο τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Αὐτὸ ἀσφαλῶς δὲν τὸ εἶχαν φαντασθῆ οἱ Γερμανοὶ καὶ ἔτσι σιωπηρὰ καὶ ἀθόρυβα δουλεύαμε γιὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα. Πολλὲς φορὲς ἀντιμετωπίσαμε τὸν κίνδυνο νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν, μὰ εἴμεθα γιὰ ὅλα προετοιμασμένοι καὶ ἀποφασισμένοι.

Περνοῦσαν οἱ μέρες χωρὶς ἀποτέλεσμα. Καμμιὰ πληροφορία γιὰ τοὺς παραχαράκτες. Ὅλοι, τῆς ὁμάδος ποὺ ἀσχολούμεθα μὲ τὴν ὑπόθεσι, γυρίζαμε στὸ Τμῆμα ἄπρακτοι. Κάθε τόσο καὶ καινούργιες καταγγελίες γιὰ πλαστὰ χιλιάρικα. Ὁ κόσμος βρισκόταν πιὰ σὲ ἀπόγνωσι. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς στερήσεις καὶ τὶς τρομάρες τῶν κατακτητῶν, τὸν κατεῖχε καὶ ἡ ἀμφιβολία γιὰ τὰ χρήματά του. Ἦταν γνήσια ἢ πλαστά;

Ξαφνικὰ ἕνα πρωὶ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1942 ἦλθε στὰ γραφεῖα τῆς Ἀσφαλείας ἕνας παλαιὸς πράκτοράς μας, ὁ Περικλῆς, καὶ μᾶς ἔδωσε μιὰ σχετικὴ πληροφορία ποὺ μᾶς ἄνοιγε τὸν δρόμο γιὰ νὰ μποῦμε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς λυκοφωλιὲς ποὺ ἀνεστάτωναν τὴν ἀγορὰ μὲ πλαστὰ χιλιάρικα.

—Ἀπὸ μέρες ἔχω τὴν πληροφορία αὐτή, εἶπεν, ἀλλὰ ἤθελα νὰ μάθω περισσότερα γιὰ νὰ σᾶς τὴν δώσω ὁλοκληρωμένη. Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ κάποιος Τράφης ἦρθε μὲ καΐκι ἀπὸ τὴν Μονεμβασία, φορτωμένος μὲ χιλιάδες χαρτονομίσματα τῶν ἑκατὸ δραχμῶν, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ εἶχε ἀποσύρει τῆς κυκλοφορίας ἡ τράπεζα. Τὸ περίεργο εἶναι πῶς βρέθηκαν στὴ Μονεμβασία τόσα χαρτονομίσματα. Θὰ σᾶς πῶ μὲ τὴ σειρά τους τὰ γεγονότα, ὅπως τὰ ἔμαθα θετικὰ ἀπὸ δικούς μου ἀνθρώπους. Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1941 ἕνα μικρὸ ἑλληνικὸ καράβι, ὅπως ταξίδευε γιαλὸ-γιαλὸ τὴν Πε-

λοπόννησο, δέχθηκε ξαφνικὰ ἀεροπορικὴ ἐπίθεσι στὰ ἀνοικτὰ τῆς Μονεμβασίας. Ἦταν σούρουπο ὅταν τὰ γερμανικὰ στούκας ἔρριξαν μὲ μῖσος καὶ μανία τὶς βόμβες τους πάνω στὸ ἀνυπεράσπιστο καράβι, ποὺ δὲν ἄντεξε καὶ βούλιαξε. Ἀπὸ τὴ στεριὰ οἱ χωριάτες παρηκολούθησαν τὸν ἄγριο βομβαρδισμὸ καὶ τὸν ἄδικο χαμὸ τοῦ καραβιοῦ καὶ ἔτρεξαν ὅλοι στὴν παραλία νὰ περισώσουν ὅσους ναυαγοὺς θὰ εὕρισκαν. Εὐτυχῶς οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὸ πλήρωμα εἶχαν σωθῆ ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ τὸ ἀτσάλι, πέφτοντας στὴ θάλασσα. Οἱ χωριάτες τοὺς παρέλαβαν, τοὺς ἐφιλοξένησαν καὶ ὅταν συνῆλθαν κάπως ἀπὸ τὸν τρόμο τοῦ φοβεροῦ βομβαρδισμοῦ, ξεκίνησαν γιὰ νὰ γυρίσουν στὰ σπίτια τους. Τὴν ἄλλη μέρα πρωὶ-πρωὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς χωριάτες κατέβηκαν στὴν παραλία γιὰ νὰ περιμαζέψουν συντρίμματα τοῦ ἄμοιρου καραβιοῦ, ποὺ εἶχε πετάξει ἡ θάλασσα στὴν ἀμμουδιά. Ξαφνικὰ τὰ μάτια τους θαμπώθηκαν, γιατί, μαζὶ μὲ τὰ ξύλα καὶ τὰ ἄλλα σπασμένα ἐξαρτήματα τοῦ καραβιοῦ, εἶδαν νὰ πλέουν στὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσας καὶ δέσμες ἀπὸ ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα. Μπροστὰ στὸ δελεαστικὸ αὐτὸ θέαμα ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ κρατηθῆ καὶ νὰ μὴ πέσῃ μὲ τὰ ροῦχα στὴ θάλασσα; Ἔτσι κι' ἔγινε. Ρίχτηκαν ὅλοι μαζὶ σαστισμένοι καὶ μὲ ἀπληστία μάζεψαν ὅσα χαρτονομίσματα μπόρεσαν. Ὕστερα μὲ γεγάλη προφύλαξι τράβηξε ὁ καθένας τους χωριστὰ γιὰ τὸ σπίτι του νὰ κρύψῃ τὸ θησαυρὸ ποὺ τοὺς ἔστειλεν ἀπρόσμενα ἡ τύχη.

Τώρα πῶς βρέθηκαν μέσα στὸ ξύλινο καράβι τὰ ψεύτικα αὐτὰ χαρτονομίσματα κανεὶς δὲν ἤξερε, μὰ οὔτε καὶ θὰ μποροῦσε νὰ μάθῃ μὲ τὸ σάλο ποὺ ἐδημιούργησεν ὁ ἐρχομὸς τῶν Γερμανῶν. Ἔτσι παρέμεινε μυστήριο ἡ προέλευσις καὶ ὁ προορισμός τους.

Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα μαθεύτηκε ὁ χαμὸς τοῦ καραβιοῦ στὴ Μονεμβασία, ποὺ μαζὶ μὲ τὸ ἄλλο φορτίο του εἶχε καὶ ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα τῶν ἑκατὸ δραχμῶν.

Μόλις ἔμαθαν καὶ οἱ παραχαράκτες τὴν εἴδησι ἔτριβαν τὰ χέρια τους, γιατὶ ἤξεραν πὼς ἡ τράπεζα τὴν ἔκδοσι αὐτὴ εἶχε μετατρέψει σὲ χιλιόδραχμα, καί, ὅπως εἶχε γίνει βιαστικὰ ἡ διαγραφὴ τῆς πρώτης ὀνομαστικῆς ἀξίας, δὲν τοὺς ἦταν δύσκολη δουλειὰ ἡ παραποίησις.

Μαζὶ μὲ τὸν κόσμο ποὺ ξεχυνόταν στὴν ἐπαρχία γιὰ κανένα τρόφιμο, πολλοὶ ἀπ' αὐτούς, καμουφλαρισμένοι σὲ μαυραγορῖτες, τράβηξαν γιὰ τὴ Μονεμβασία. Ἐκεῖ διέδωσαν πὼς τὰ χαρτονομίσματα αὐτὰ εἶναι ἄχρηστα — δὲν ἦταν καὶ ψέμα—κι' ἔτσι μάζεψαν ὅσα μπόρεσαν ἀπὸ τοὺς ἀφελεῖς χωριάτες, ποὺ νόμιζαν πὼς εἶχαν κάνει τὴν τύχη τους, τὰ ἔφεραν κρυφὰ στὴν Ἀθήνα καὶ ἀμέσως ἔβαλαν σὲ κίνησι τὰ συνεργεῖα τους.

Ἀπὸ τὴν ἑπομένη κιόλας, κατόπιν διαταγῆς τοῦ προϊσταμένου τῆς ὁμάδος μας ὑπαστυνόμου Ράπτη, ἀσχοληθήκαμε μὲ τὸν Τράφη, γιὰ νὰ μάθουμε ποιὸς εἶναι καὶ ἀπὸ ποῦ κρατοῦσε ἡ σκούφια του.

Ὁ Τράφης, ὅπως μᾶς τὸν εἶχε περιγράψει ὁ Περικλῆς, ἦταν ἕνας τριανταπεντάρης κακοφτιαγμένος ἄνδρας, ἱκανὸς γιὰ κάθε βρώμικη δουλειά. Πονηρὸς καὶ ἐπικίνδυνος κακοποιός, ὅπως διάβασα καὶ στὸν ἀτομικό του φάκελο στὴ Σήμανσι. Ἄσσος στὸ «καρακούτσι», ποὺ ἤξερε καλὰ νὰ τὸ μεταχειρίζεται γιὰ τὸ σπάσιμο ἑνὸς λουκέτου ἢ πόρτας δύσκολης στὸ ἄνοιγμα, μὰ μὲ τὴν παραχάραξι δὲν εἶχε καμμιὰ σχέσι, οὔτε καὶ εἰδικότητα. Ἴσως ὅμως τώρα νὰ κρύβονταν πίσω του κάποιοι μαέστροι τοῦ γραμμοσύρτη. Τὸ μόνο συμπέρασμα ἀπὸ τὶς πληροφορίες τοῦ Περικλῆ ἦταν ὁ ἐρχομὸς τοῦ Τράφη ἀπὸ τὴ Μονεμβασία μὲ τὰ ἄκυρα χαρτονομίσματα. Αὐτὸ ὁπωσδήποτε θὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν παρακολούθησι τοῦ Τράφη μὲ τὶς ἐπαφὲς ποὺ θὰ ἔκανε.

Πολὺ γρήγορα ἐξακρίβωσα τὸ σπίτι του στὴν ὁδὸ Ὑψηλάντου 360, στὸν Πειραιᾶ, καὶ ὅλα τὰ στέκια του. Ἀπὸ τὸν πλοίαρχο τοῦ πετρελαιοκινήτου «Ἁγία

Πελαγία», τὸν καπετὰν Μένιο, ἕναν πυρόξανθο γεροδεμένο θαλασσόλυκο, ἔμαθα πὼς πραγματικὰ πρὶν λίγο καιρὸ ἔφερε τὸν Τράφη ἀπὸ τὴν Μονεμβασία στὸν Πειραιᾶ.

— Φοβερὸς μαυραγορίτης μωρὲ παιδί μου. Μαζὶ μ' ἕνα σωρὸ τρόφιμα ποὺ κουβαλοῦσε εἶδα νὰ ἔχη κρυμμένα ἀνάμεσά τους καὶ πακέτα μὲ ἑκατοστάρικα, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ βρεθήκανε στὴ θάλασσα. Τὶ τὰ ἤθελε; Κι' αὐτὰ «μαύρη» θὰ τὰ ἔκανε, ἀφοῦ εἶναι ἄκυρα; μοῦ εἶπε μὲ ἀπορία ὁ καπετάνιος.

Ἔτσι φαινόταν πιὰ ξεκάθαρα πὼς ὁ Τράφης εἶναι ἀνακατωμένος στὴν ὑπόθεσι τῆς παραποιήσεως.

Τότε, ὅλοι ποὺ ἀποτελούσαμε τὴν ὁμάδα, ὁ ὑπαστυνόμος Ράπτης, ὁ Χατζίνης Ἐμμανουήλ, ὁ μακαρίτης Λεοντίσης, ὁ μακαρίτης 'Αναγνωστόπουλος, ποὺ βρῆκε οἰκτρὸ θάνατον ἀπὸ τοὺς ἐλασῖτες τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1944, καὶ ἐγώ, ἀρχίσαμε τὴν συστηματικὴ παρακολούθησι τοῦ Τράφη.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ παρακολουθήσεις ἦσαν δύσκολες, κοπιαστικὲς καὶ ἐπικίνδυνες, μιὰ μὲ τὶς γερμανικὲς διαταγὲς τοῦ περιορισμοῦ τῆς κυκλοφορίας, μιὰ μὲ τοὺς διαρκεῖς συναγερμούς, ἐμπόδιο μὲ τὴν ἀναγκαστικὴ διακοπή, καὶ τέλος, ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος γιὰ τὴ ζωή μας, ἂν ὁ παρακολουθούμενος τύχαινε νὰ εἶναι μέλος ἀντεθνικῆς ὀργανώσεως, ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ μὲ τὰ ψεύτικα συνθήματα τοῦ... «ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα» ἤθελαν νὰ μᾶς ὑποδουλώσουν στὸν κόκκινο φασισμό.

Παρὰ τὶς ταλαιπωρεῖες αὐτὲς ἐξακολουθούσαμε νὰ ἔχουμε τὸν Τράφη σὲ διαρκῆ παρακολούθησι. Γρήγορα μάθαμε καὶ τὶς ἐπαφές του. Οἱ περισσότεροι ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ λιμανιοῦ, καφετζῆδες, καὶ πολλοὶ ἄλλοι μὲ διάφορα ἐπαγγέλματα, ἄσχετα καὶ ξένα μὲ τὴν παραχάραξι.

Ὡς τόσο ἕνα πρωὶ εἴδαμε τὸν Τράφη νὰ μπαίνη γιὰ πρώτη φορὰ στὸ καφενεῖον «'Αργολίς», στὴ μεγάλη λεωφόρο, καὶ νὰ πλησιάζη τρία πρόσωπα καθισμένα στὸ βάθος τοῦ καφενείου. Καὶ οἱ τρεῖς ἦσαν γνωστοὶ τίμιοι ἄνθρωποι.

Ὁ Ρούτσης, ἕνας πενηνταπεντάρης ἀσθενικὸς τύπος, ποὺ μόλις ἔσερνε τὰ πόδια του, ἄνεργος λιθογράφος, οἱ δύο ἄλλοι, ὁ Διχόβρης καὶ Μιονάκος, νέοι τριανταπεντάρηδες τυπογράφοι, ποὺ δούλευαν σ' ἕνα τυπογραφεῖο στὴ λεωφόρο Βασιλέως Κωνσταντίνου στὸν Πειραιᾶ. Ἡ συνάντησις τοῦ Τράφη μαζί τους, δὲν μοῦ ἄρεσε. Τὸ ἐπάγγελμα ποὺ ἐξασκοῦσαν μ' ἔβαλε δίκαια σὲ πειρασμό. Ἔπρεπε νὰ ξεκαθαρίσω τὶς ὑποψίες μου καὶ εἶπα στοὺς συναδέλφους μου.

— Πολὺ φοβοῦμαι πὼς κι' αὐτοὶ θὰ ἔχουν κανένα μπέρδεμα στὴν ὑπόθεσι. Γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ τοὺς παρακολουθήσουμε.

Ὅταν τελείωσαν τὴ συζήτησί τους ἔφευγεν ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου ἀπὸ τὸ καφενεῖο καὶ τραβοῦσε διαφορετικὸ δρόμο. Ὁ Χατζίνης πῆρε στὸ κατόπιν τὸν Διχόβρη, ὁ Λεοντίσης τὸν Ρούτση, ὁ 'Αναγνωστόπουλος τὸν Τράφη κι' ἐγὼ τὸν Μιονάκο.

Ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὴ περιπλάνησι ἀνάμεσα στοὺς δρόμους καὶ τὰ δρομάκια τῆς πόλεως ἐπηκολούθησε μιὰ χαρακτηριστικὴ σκηνὴ ποὺ δὲν τὴν περιμέναμε. Ἕνας-ἕνας ἀπὸ μᾶς ἔφθανε στὴ γωνιὰ τῆς ὁδοῦ Λεωσθένους, σὰν νὰ εἴχαμε δώσει σημεῖο συναντήσεως. Οἱ παρακολουθούμενοι ἄρχισαν νὰ μπαίνουν μὲ τὴ σειρά τους σ' ἕνα σπίτι τοῦ ἴδιου δρόμου μὲ τὸν ἀριθμὸ 190. Μόνον ὁ 'Αναγνωστόπουλος δὲν φάνηκε, γιατὶ ὁ Τράφης εἶχε τραβήξει κατ' εὐθεῖαν γιὰ τὸ σπίτι του. Διασκορπισθήκαμε στὰ γύρω, γιὰ νὰ μὴ γινόμαστε ἀντιληπτοί, καὶ περιμέναμε τὴν ἔξοδό τους.

Ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα οἱ Ρούτσης, Διχόβρης καὶ Μιονάκος βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Λεωσθένους καὶ ξωπίσω τους κάποιος ἄλλος, πού, ὅπως μάθαμε, λεγόταν Κασπάρας κι' αὐτὸ ἦταν τὸ σπίτι του.

(Συνεχίζεται)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΥΣ ΣΤΟΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ

Ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Ἀστυνομίας ἐν Εὐρώπῃ, Στρατηγοῦ Carl C. Turner, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Διεθνῆ Ἀστυνομικὰ Χρονικὰ» τοῦ Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Β' κ. **ΔΗΜ. ΜΟΡΟΥ**

Ἡ διερεύνησις καὶ ἐξιχνίασις τῆς ἀπάτης ἢ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ ψεύδους, ἀπησχόλησεν ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους τὶς Κρατικὲς Ἀρχὲς τῶν διαφόρων Ἐθνῶν καὶ ἰδιαίτερα τοὺς ἐπιστήμονες.

Σὲ Ἰνδικὰ κείμενα τοῦ 900 π.χ., ἀναφέρεται ὅτι τοὺς ψευδομένους φυλακισμένους, μποροῦσαν ν' ἀνακαλύψουν ἀπὸ τὴν συμπεριφορά των. Ἀναφέρεται ἐπίσης ὅτι, ὁ διάσημος Ἕλλην ἰατρὸς Ἐρασίστρατος, κατὰ τὸ 300-250 π.Χ., ἀπεκάλυπτε τοὺς ψευδομένους ἀπὸ τοὺς σφυγμούς.

Διάφοροι τύποι καὶ τρόποι δοκιμασιῶν, ἐφηρμόσθησαν ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν μεσαίωνα. Οἱ προληπτικοὶ ἐπίστευαν ὅτι ἡ Θεία Δίκη θὰ ἐπενέβαινε νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἀθωότητα ἢ τὴν ἐνοχή. Οὐδαμοῦ ἀναφέρεται στὰ ἱστορικὰ ἀρχεῖα, τὰ ἀφορῶντα δίκες, ὅτι οἱ κατήγοροι ἀνεζήτουν ὑπόπτους ἐνδείξεις στὴν συμπεριφορὰ καὶ τὶς ἀντιδράσεις τῶν κατηγορουμένων. Φαίνεται ἀκόμη ὅτι, κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἀπέκλεισαν εὐθὺς ἀμέσως κάθε σκέψι περὶ ἐπιστημονικῶν διερευνήσεων τοῦ ψεύδους.

Συμπεραίνεται ὅτι ὁ Γαλιλαῖος ἀνέπτυξε, κατὰ τὸ 1681, τὴν πρώτη ἀντικειμενικὴ μέθοδο μετρήσεως τῶν σφυγμῶν. Δὲν ὑπάρχει ἐν τούτοις ἀπόδειξις, ὅτι ἐχρησιμοποίησεν αὐτὴν γιὰ νὰ διερευνήσῃ τὸ ψεῦδος καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀπάτη. Καίτοι ἡ μέθοδος μετρήσεως τῶν σφυγμῶν ὑπῆρξεν ἀντικείμενο καὶ θέμα σοβαρῶν ἐπιστημονικῶν συζητήσεων καὶ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν ὅλου τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου, οὐδαμοῦ γίνεται μνεία ὅτι αὐτὴ συνεδέθη μὲ τὴν ἀπάτη καὶ τὴν διερεύνησι τοῦ ψεύδους.

Τὸν 19ον αἰῶνα, ἐφευρέθησαν πολλὰ ἰατρικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐξετάζεται ἡ κανονικὴ λειτουργία τῆς καρδιᾶς, περὶ τὸ τέλος δὲ τοῦ 19ου αἰῶνος, ἡ μέτρησις τῆς πιέσεως τοῦ αἵματος τοῦ ἀνθρώπου ἐγενικεύθη, μὲ σύγχρονα καὶ ἀκριβῆ ὄργανα μετρήσεως.

Μὲ τὴν ἐφεύρεσι καὶ τελειοποίησι τῶν ὀργάνων μετρήσεως συγκινήσεως, πολυάριθμες δυνατότητες ἀνοίχθηκαν στοὺς σοφοὺς ποὺ ἐνδιεφέροντο γιὰ τὶς μεθόδους διερευνήσεως καὶ ἀποκαλύψεως τῆς ἀπάτης.

Οἱ Λομπρόζο καὶ Μόσσο, δύο Ἰταλοὶ φυσιολόγοι, ἔθεσαν, κατὰ τὸ τέλος τοῦ 19ου αἰῶνος, τὰ θεμέλια τῶν συγχρόνων τεχνικῶν μέσων διερευνήσεως τοῦ ψεύδους. Ὁ Λομπρόζο, ποὺ ἦταν συνάμα καὶ ἐγκληματολόγος, ἐργάσθηκε περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον σύγχρονό του, γιὰ νὰ θέσῃ σὲ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τὶς σχετικὲς παρατηρήσεις, ποὺ οἱ προγενέστεροί του ἔκαμαν, σχετικὰ μὲ τὴν διερεύνησι καὶ ἀποκάλυψι τῆς ἀπάτης.

Ὁ Γκάλτον τὸ 1879, πρῶτος ἀπεκάλυψε σειρὰ πειραμάτων ἐπὶ τοιούτων σκέψεων. Ὁ Μουνστερμπέκ κατὰ τὸ 1908, προεῖδε μιὰ δικαστικὴ ἐφαρμογὴ τῶν ἰδεῶν τούτων, γιὰ τὴν διάγνωσι τῆς ἐνοχῆς. Οἱ Ντάμπροτ, Μαρσὸ καὶ ἄλλοι, ἀσχολήθηκαν μὲ μελέτες τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ταξινομήσεως τῶν ὑπόπτων ψεύδους. Οἱ Μπενούσι καὶ Μπούρστ, συνεσχέτισαν τὴν διερεύνησι τοῦ ψεύδους μὲ τὰ συμπτώματα τῆς ἀναπνοῆς.

Ὁ Ἰταλὸς φυσιολόγος Γαλβάνι, ἐδημοσίευσεν ἕνα ἄρθρο κατὰ τὸ 1791, γιὰ

τὸν ζωικὸ ἠλεκτρισμό. Ὁ Στίκερ, κατὰ τὸ 1897, ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ποὺ ἐφήρμοσε τὶς ψυχολογαλβανικὲς ἀντιδράσεις, σὲ προβλήματα δικαστικῆς τάξεως. Οἱ Μαρσό, Τρόλαντ, Μπούρφτ καὶ ἄλλοι, ἐπειραματίσθησαν ἐπὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ γαλβανομέτρου, γιὰ τὴν ἐξέτασι καὶ διαπίστωσι τῶν ψευδομένων.

Ὁ Λαρσό, κατὰ τὸ 1920, κατεσκεύασε τὸ φορητὸ πολυγραφικὸ μηχάνημα, ποὺ ἐχρησιμοποίησε πολύ, τότε ποὺ εἰργάζετο στὴν Ἀστυνομία τοῦ Berkeley.

Ὁ Κῆλερ, ποὺ παρηκολούθησεν ἐκ τοῦ πλησίον τὸ ἔργο τοῦ Λαρσό, ἐπενόησε, κατὰ τὸ 1930, ἕνα βελτιωμένο πολύγραφο, ἰδικῆς του ἀποκλειστικὰ ἐμπνεύσεως. Ὁ Κῆλερ, ὅπως καὶ ὁ Λαρσό, δὲν ἐφεῦρε τὸ πολύγραφο. Ἔφεραν ὡρισμένες τροποποιήσεις σὲ ὑπάρχοντα ὄργανα, τὰ ὁποῖα, χρησιμοποιούμενα μαζί, μποροῦσαν νὰ ἀποκαλύψουν συμπλέγματα συγκινήσεως ἑνὸς ἀτόμου.

Οἱ συσκευὲς τοῦ Λαρσὸ καὶ τοῦ Κῆλερ, κατέγραφαν τὶς σχετικὲς ἀλλαγὲς τῆς πιέσεως τοῦ αἵματος, τὰ συμπτώματα τῶν σφυγμῶν καὶ τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος.

Ἔτσι, ἀπ' ὅ,τι προηγήθη, μποροῦμε νὰ συμπεράνωμε, ὅτι κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι εἶναι ὁ ἐφευρέτης τῆς συσκευῆς διερευνήσεως τοῦ ψεύδους. Ἀκριβέστερον μᾶλλον εἶναι ὅτι πολλὰ πρόσωπα, χρησιμοποιοῦντα τὰ ὑπάρχοντα ἰατρικὰ ὄργανα, ἐπενόησαν βαθμιαίως τὴν ἐπιστημονικὴ διερεύνησι τοῦ ψεύδους ποὺ ἐφαρμόζεται σήμερα. Εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ Λομπρόζο, Λαρσό καὶ Κῆλερ, συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν πρωτοστατῶν, τοῦ καιροῦ των βέβαια, ποὺ συνέβαλαν στὴν δημιουργία τοῦ συστήματος.

Ἡ θεωρία τῆς διερευνήσεως τοῦ ψεύδους.

«Ἐξευρενητὴς τοῦ ψεύδους», εἶναι τὸ ὄνομα ποὺ ἐδόθη στὴν συσκευή, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ὡρισμένα ἰατρικὰ ὄργανα καὶ μηχανήματα. Τὸ ὄνομα αὐτό, δὲν ἀνταποκρίνεται ἀκριβῶς πρὸς τὴν πραγματικότητα, καὶ εἶναι μᾶλλον ἀπατηλό, ἀφοῦ οὐδὲν ὄργανον ἢ ὁμὰς ὀργάνων εἶναι πράγματι δυνατὸν νὰ διερευνήση καὶ ἀποκαλύψη τὸ ψεῦδος. Ἐν τούτοις, τὰ ὄργανα αὐτά, εἶναι κατάλληλα καὶ ἱκανὰ νὰ καταγράψουν ὡρισμένες φυσιολογικὲς λειτουργίες τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Αὐτὲς οἱ λειτουργίες, ἐκδηλοῦνται στὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀναπνοῆς, στὴν πίεσι τοῦ αἵματος, στὸν ρυθμὸ τῶν σφυγμῶν, ὡς ἐπίσης καὶ στὴν ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια τοῦ δέρματος.

Αὐτὲς οἱ φυσιολογικὲς λειτουργίες καταγράφονται ταυτόχρονα, ὅταν ἕνα πρόσωπο ἐξετάζεται μὲ τὴν βοήθεια τοῦ «ἐξερευνητοῦ τοῦ ψεύδους». Ὁ χειριστής, θέτει στὸ ἐξεταζόμενο πρόσωπο ὡρισμένες ἐρωτήσεις. Ἂν κάποια ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις θεωρηθῆ ἀπ' τὸ ἐξεταζόμενο πρόσωπο ἐπικίνδυνη γιὰ τὸ ἄτομό του, τὸ σῶμά του ὑπόκειται αὐτομάτως σὲ μιὰ ἀλλαγὴ τοῦ περιβάλλοντος, ἐκδηλουμένη μὲ διάφορες ἀντιδράσεις. Αὐτὲς οἱ ἀντιδράσεις καταγράφονται ἀπὸ τὰ διάφορα ὄργανα, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν συσκευὴ «ἐξερευνητὴς ψεύδους». Ἕνας ἐκπαιδευμένος καὶ πεπειραμένος χειριστής, μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήση τὶς καταγραφόμενες ἀντιδράσεις, γιὰ νὰ ἀποκαλύψη μιὰ ἀπάτη, ὅπως ἕνας γιατρὸς χρησιμοποιεῖ τὰ πολυάριθμα ὄργανα τοῦ ἐπαγγέλματός του, γιὰ νὰ διαγνώση τὶς διάφορες ἀσθένειες.

Ἡ ἐξέτασις μὲ τὴν συσκευὴ «ἐξερευνητὴς ψεύδους», ὅπως ἡ δακτυλοσκοπία, ἡ ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τῶν ἐγγράφων (γραφολογία), ἡ ἐξέτασις καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῶν πυροβόλων ὅπλων, ἢ ὁποιοσδήποτε ἄλλος κλάδος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἀστυνομίας, εἶναι μόνον ἕνα βοήθημα γιὰ τὴν ἀνάκρισι καὶ τὴν ἔρευνα. Δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῆ ἀπὸ τὸν ἀνακριτή, ὡς κάτι ποὺ ἀντικαθιστᾶ τὴν κανονικὴ ἀνάκρισι καὶ διερεύνησι τοῦ ἐγκλήματος. Δὲν πρέπει νὰ ἀντικατασταθῆ ἡ ἀνάκρισις, οὔτε ν' ἀποτελέση ἡ ἐξέτασις μὲ τὸν «ἐξερευνητὴ ψεύδους» μιὰ κεκαλυμμένη ἀπειλή, γιὰ τὴν ἀπόσπασι ὁμολογίας ἀπὸ ἕνα κατηγορούμενο.

Ἡ ἐξέτασις διενεργεῖται κατὰ τρόπον ὥστε:

1. Νὰ βεβαιωθῆ ὅτι ἕνα πρόσωπο λέγει τὴν ἀλήθεια.
2. Νὰ διαπιστωθοῦν τὰ αἴτια μιᾶς ἐγκληματικῆς πράξεως, τὸ μέρος ἀποκρύψεως τῶν προϊόντων τοῦ ἐγκλήματος (κλοπιμαῖα, χρησιμοποιηθέντα ὅπλα, διαρρηκτικὰ ἐργαλεῖα κ.λ.π.), ὡς καὶ τὸ κρησφύγετο τῶν καταζητουμένων προσώπων.
3. Νὰ ἀντικρουσθοῦν οἱ ἀντιφατικὲς δηλώσεις.
4. Νὰ ἐπαληθευθοῦν οἱ δηλώσεις.
5. Νὰ ἀποκαλυφθῆ ἡ ἀλήθεια, ὅταν ὑπάρχουν ἐνδείξεις, ὅτι ἕνα πρόσωπο ψεύδεται ἢ ἀποκρύπτει αὐτὸ ποὺ γνωρίζει.

Χρῆσις τῆς συσκευῆς στὸν ἀμερικανικὸ στρατό.

Ἡ χρησιμοποίησις τῆς συσκευῆς «ἐξερευνητὴς ψεύδους», ἔχει ἤδη γενικευθῆ στὸν ἀμερικανικὸ στρατό. Ἐν τούτοις, ἡ χρῆσις αὐτῆς τῆς μεθόδου, πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τοὺς νόμους, ποὺ προστατεύουν τὰ δικαιώματα τοῦ ἀτόμου. Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Συντάγματος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καθορίζει ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξαναγκασθῆ νὰ καταθέση σὲ μιὰ ἐγκληματικὴ ὑπόθεσι ὡς μάρτυς, κάτι ποὺ θὰ ἐστρέφετο κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Στρατιωτικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ὁρίζει ὅτι οὐδείς, ὑπαγόμενος στὸν Κώδικα αὐτόν, δύναται νὰ ἐξαναγκασθῆ νὰ παράσχη πληροφορίες, ποὺ θὰ τὸν ἐνοχοποιοῦσαν.

Τὸ ἴδιο ἄρθρο προβλέπει ὅτι οὐδείς, ὑπαγόμενος στὸν Κώδικα αὐτόν, ἀνακρίνεται, ἢ ζητεῖται ἀναφορὰ ἀπὸ ἕνα κατηγορούμενο, ἢ ἕνα ὕποπτο δράστη μιᾶς ἐγκληματικῆς πράξεως, χωρὶς πρῶτα νὰ ἐνημερωθῆ ἐπακριβῶς μὲ τὴν κατηγορία καὶ μὲ τὸ ὅτι οὐδεμία ὑποχρέωσιν ἔχει ν' ἀναφέρη τί σχετικὸ μὲ τὸ ἔγκλημα, καὶ ὅτι κάθε ἀναφορά του μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς βάρος του ἀπὸ τὸ Στρατοδικεῖο.

Ἐπίσης ἡ τάξις ἀπαιτεῖ ὅπως ἐνημεροῦνται οἱ μάρτυρες, μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπόμενα δικαιώματά των.

Πρὸς μεγαλύτερη προστασία τῶν δικαιωμάτων ἑνὸς ἀτόμου, ὁσάκις τοῦτο καλεῖται νὰ ὑπογράψη μιὰ κατάθεσι ἢ ὁμολογία, καίτοι ἔχει ἐνημερωθῆ περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Κώδικος προβλεπομένων δικαιωμάτων του, πρέπει νὰ ἐνημερωθῆ μὲ αὐτὰ ἐκ νέου, ἡ ἐνημέρωσίς του δὲ αὐτή, ἀναγράφεται στὴν κατάθεσί του.

Σὲ καμμιὰ περίπτωσι δὲν δικαιοῦται ὁ ἀνακριτὴς νὰ πιέση ἕνα πρόσωπο, γιὰ ν' ἀποσπάση μιὰ ὁμολογία, ἢ νὰ δηλώση κάτι, ποὺδὲν ἔχει ἄμεση σχέσι μὲ τὴν ὑπόθεσι καὶ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν βλάψη. Κάθε δήλωσις ποὺ λαμβάνεται ἀπὸ ἕνα πρόσωπο, μὲ ἐξαναγκασμὸ καὶ παραβίασι τῶν νόμων περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτόμου, δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ ὡς μαρτυρία εἰς βάρος του στὸ Στρατοδικεῖο, οὔτε γίνεται παρ' αὐτοῦ δεκτή.

Ἡ χρῆσις τοῦ «ἐξερευνητοῦ ψεύδους» προϋποθέτει ἀπόλυτο σεβασμὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτόμου. Οὐδέποτε ἡ στρατιωτικὴ Ἀρχὴ παρέχει ἐξουσιοδότησι χρησιμοποιήσεως αὐτῆς τῆς μεθόδου, ἐὰν δὲν ὑπάρχει ἡ συγκατάθεσις τοῦ πρὸς ἐξέτασιν ἀτόμου, καὶ ἐὰν τοῦτο δὲν ἔχει προηγουμένως ἐνημερωθῆ μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπόμενα δικαιώματά του. Ἡ διερμήνευσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐξετάσεων μὲ τὴ μέθοδο αὐτή, καὶ ἡ σπουδαιότης καὶ σοβαρότης ποὺ πρέπει ν' ἀποδοθῆ σ' αὐτά, ἐλέγχονται στὰ Ἐπιτελεῖα τῆς Στρατιᾶς, ἀνάλογα μὲ τὰ ἠθικὰ κριτήρια.

Κατὰ κανόνα, τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς ἐξετάσεως μὲ τὸν «ἐξερευνητὴ ψεύδους», δὲν γίνονται δεκτὰ ὡς ἀποδεικτικὰ μέσα ἀπὸ ἕνα Στρατοδικεῖο. Ἡ γνώμη τοῦ τεχνικοῦ τῆς ἐξετάσεως αὐτῆς, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Ἐν τούτοις, μιὰ ὁμολογία γενομένη κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς τέτοιας ἐξετάσεως, μπορεῖ νὰ γίνη δεκτὴ ἀπὸ τὸ δικαστήριο, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅμως, ὅτι αὐτὴ δὲν ἀντίκειται στοὺς κανόνες περὶ ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ στὸ ἄρθρο 31 τοῦ Στρατιωτικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

'Επιχειρεῖται μία ἐξέτασις μὲ τὴν μέθοδο τοῦ «ἐξερευνητοῦ ψεύδους», ὅταν ἡ ἔρευνα καὶ ἡ ἀνάκρισις παρέχη ἀρκετὰ στοιχεῖα, γιὰ νὰ ἐπιτρέψη στὸν χειριστὴ νὰ δημιουργήση ἕνα σύστημα ἀδεκάστων ἐρωτήσεων, ἀναφορικῶς μὲ τὸ ὑπὸ λύσιν πρόβλημα. 'Ο χειριστὴς δὲν ἀπασχολεῖται, παρὰ μόνο μὲ τὴν ἀποκάλυψι τῶν ἀπατηλῶν στοιχείων, σχετικῶς μὲ τὴν ἀνάκρισι, καὶ δὲν ἐπεκτείνεται σὲ ψυχιατρικὴ ἢ φυσιολογικὴ διάγνωσι τοῦ ἀτόμου. 'Εξηγεῖ σ' αὐτὸ τὴν φύσι τῆς ἐξετάσεως στὴν ὁποία θὰ τὸ ὑποβάλη, πρὶν αὐτὴ ἀρχίση. Δὲν ἐπιτρέπεται στοὺς ἀνακριτὰς νὰ κάμουν ὑπαινιγμούς, ὅτι ἡ μὴ συγκατάθεσις ὅπως ὑποβληθῆ στὴν ἐν λόγω ἐξέτασι, θὰ ἑρμηνεύετο ὡς σιωπηρὰ ἀναγνώρισις τῆς ἐνοχῆς του. Οὐδεὶς ὑποβάλλεται σὲ πολύωρη καὶ ἐξαντλητικὴ ἀνάκρισι, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐξετάσεώς του μὲ τὴν μέθοδο τοῦ «ἐξερευνητοῦ ψεύδους». Ποτὲ δὲν ἐξετάζεται μὲ τὴ μέθοδο αὐτὴ ἕνα πρόσωπο κουρασμένο καὶ ἐξηντλημένο σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ἢ καθ' ὃν χρόνον τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπήρεια ναρκωτικῶν ἢ μαριχουάνας. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, δὲν ἐξετάζονται μὲ τὴν μέθοδο αὐτή, ἀνώμαλα καὶ ἀνάπηρα πνευματικῶς πρόσωπα, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ δώσουν ἀνώμαλες ἀπαντήσεις στὶς ἐρωτήσεις τοῦ χειριστοῦ.

'Η γνώμη τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, εἶναι ὅτι ἡ ἐξέτασις μὲ τὴν μέθοδο τοῦ «ἐξερευνητοῦ ψεύδους», ἐνεργουμένη ἀπὸ ἐκπαιδευμένους καὶ πεπειραμένους χειριστάς, ἀποτελεῖ μιὰ μεγάλη βοήθεια στὸ ἔργο τοῦ ἀνακριτοῦ.

Κέντρα διερευνήσεως τοῦ ψεύδους μὲ τὸν «ἐξερευνητὴ ψεύδους» τοῦ ἀμερικανικοῦ στρατοῦ, ἔχουν ἐγκατασταθῆ σὲ κάθε 'Εγκληματολογικὸ 'Εργαστήριο, στὴν Φραγκφούρτη Γερμανίας, στὸ Τόκιο 'Ιαπωνίας καὶ στὸ Φὸρτ-Γκόρντον τῆς Γεωργίας. Δευτερεύοντα τέτοια κέντρα, ἐλεγχόμενα ἀπὸ τὰ κύρια κέντρα, ἔχουν ἐγκατασταθῆ κοντὰ στὰ μεγάλα κέντρα Στρατιωτικῶν Μονάδων. Π.χ. Δώδεκα δευτερεύοντα κέντρα, ἐξυπηρετοῦν τὸν ἀμερικανικὸ στρατὸ στὴν Γερμανία, Γαλλία καὶ 'Ιταλία.

Οἱ χειριστὲς τῶν συσκευῶν αὐτῶν, τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ψεύδους, ἔχουν ἐκπαιδευθῆ στὴν Στρατιωτικὴ 'Αστυνομικὴ Σχολὴ τοῦ Φὸρτ-Γκόρντον στὴν Γεωργία. Τὸ προσωπικὸ ποὺ παρηκολούθησε τὴν προβλεπομένη ἐκπαίδευσι, ἀναλαμβάνει, κατόπιν διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς Στρατιωτικῆς 'Αστυνομίας, τὸν χειρισμὸ μιᾶς τοιαύτης συσκευῆς «ἐξερευνητοῦ ψεύδους».

Γιὰ τὴν ἐκπαίδευσι στὸν χειρισμὸ τῶν ἐν λόγω συσκευῶν, ἐπιλέγονται ὑπαξιωματικοί, ἢ μορφωμένα πρόσωπα, εἰδικευθέντα στὸ χειρισμὸ λεπτῶν ὀργάνων, ἀσχολούμενα μὲ ἀνακριτικὰ καθήκοντα. Πρέπει νὰ ἔχουν ἡλικία ἄνω τῶν 25 χρόνων καὶ νὰ ἔχουν ἀσχοληθῆ σὲ ἀνακριτικὰ καθήκοντα ἐπὶ ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων, ἐπὶ ἕνα τουλάχιστον χρόνο.

Δ. ΜΟΡΟΣ

Τὰ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ», μὲ τὴν πλουσίαν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν ὕλην των, κατέστησαν ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος τῶν ἀστυνομικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν πρόοδόν των.

ΤΑΚΤΙΚΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Ὑπὸ τοῦ Ἀστυνόμου Β' τάξεως κ. **ΓΕΩΡΓ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Ὡς εἶναι γνωστόν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐσημειώθησαν εἰς πολλὰς πόλεις πολλαὶ συγκεντρώσεις προσώπων, εἴτε ἐν ἀνοικτῷ, εἴτε ἐν κλειστῷ χώρῳ.

Ἀρκεταὶ τούτων, ἀπὸ ἀπόψεως τάξεως, ἦσαν ἤσυχοι, ἀλλὰ καὶ πολλαὶ ἦσαν ταραχώδεις. Διὰ τὴν διάλυσιν τῶν ταραχωδῶν τούτων ἀόπλων συγκεντρώσεων, διετέθησαν ἑκάστοτε ἱκαναὶ ἀστυνομικαὶ δυνάμεις.

Καὶ διὰ μὲν τὸν τρόπον διαλύσεως τῶν παρανόμων συγκεντρώσεων, ἀναγράφει ἐκτενῶς ὁ ὑπ' ἀριθμ. 61/4-4-1952 Κανονισμὸς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος καὶ δὴ τὸ ἄρθρον 6 αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἀναφέρει ὁ Κανονισμὸς οὗτος, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν τοῦτο, εἶναι ὁ τρόπος διαθέσεως καὶ χρησιμοποιήσεως τῶν ἀστυνομικῶν δυνάμεων, ἤτοι ἡ τακτικὴ χρησιμοποίησις τῆς διατιθεμένης ἀστυνομικῆς δυνάμεως πρὸς διάλυσιν τῶν ταραχωδῶν συγκεντρώσεων, ἥτις, ἐν πολλοῖς, καθορίζεται διὰ διαταγῶν τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Διευθύνσεων.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν πολλῶν συγκεντρώσεων ἐγένοντο σφάλματα τακτικῆς φύσεως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἔχωμεν πολλάκις θύματα ἑκατέρωθεν. Τὰ σφάλματα βεβαίως εἶναι ἀναπόφευκτα, ἐφ' ὅσον αἱ ἐνέργειαι εἶναι ἀνθρώπινοι.

Διὰ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνωνται ὅμως τὰ ἴδια σφάλματα, ἐπιβάλλεται ὅπως, μετὰ ἀπὸ ἑκάστην ταραχώδη συγκέντρωσιν ἢ ἐν ὄψει ἀντιμετωπίσεως νέας τοιαύτης, γίνωνται συσκέψεις, εἰς τὰς ὁποίας νὰ μετέχουν οἱ Ἀστυνόμοι καὶ οἱ Διευθυνταὶ ὅλων τῶν Τμημάτων καὶ Ὑπηρεσιῶν, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων νὰ γίνηται εὐρεῖα ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων καὶ κριτικὴ τῶν γενομένων σφαλμάτων, κατὰ τὸ στρατιωτικὸν πρότυπον.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συσκέψεων αὐτῶν θὰ παρασχεθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς παλαιοὺς καὶ πεπειραμένους ἀξιωματικοὺς νὰ μεταδώσουν τὴν πεῖραν των καὶ τὰς γνώσεις των εἰς τοὺς νεωτέρους, ἐπὶ μεγίστῃ ὠφελείᾳ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας.

Αἱ παρατηρήσεις τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Δ' Περιφερείας Ἀρεοπαγίτου κ. Ἀθανασίου Γεωργίου εἰς τὴν ἀπὸ 6-6-1963 ἔκθεσίν του, σχετικῶς μὲ τὰ ἐπεισόδια τῆς Θεσσαλονίκης τῆς 22-5-1963, ὅσον καὶ ἂν θεωρηθοῦν ὡς αὐστηραί, δύνανται νὰ ἀποτελέσουν θέμα ἐπανειλημμένων συσκέψεων τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ἀστυνομίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ ἐξαχθοῦν πολύτιμα συμπεράσματα, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμα διδάγματα.

Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ παρατήρησις Ε' τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. Ἀρεοπαγίτου, καθ' ἣν «ἔδει κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ χώρου (τῆς συγκεντρώσεως) νὰ μὴ ἐπιτραπῇ ἡ στάθμευσις τροχοφόρων εἰς τὴν ὁδὸν Σπανδωνῆ, ὡς καὶ ἡ κυκλοφορία πεζῶν καὶ ὀχημάτων ἐκ τῶν ὁδῶν Ἑρμοῦ καὶ Βενιζέλου», θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ θέμα συζητήσεως εἰς εἰδικὴν σύσκεψιν, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἐξηγηθῇ ὑπὸ τοῦ παρατηροῦντος προφορικῶς, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ, πῶς ἀντιλαμβάνεται καὶ διατὶ ὑποδεικνύει παρόμοιον μέτρον.

Ἰδιαιτέρα προσπάθεια δέον νὰ καταβληθῇ ὅπως, παρομοίων συσκέψεων κριτικῆς, μετέχουν οἱ νεοπροαγόμενοι ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς εἰδικὰς ὑπηρεσίας, οἱ ὁποῖοι πολλάκις καλοῦνται εἰς τὰ μέτρα τάξεως.

Εἰς τοὺς νεοπροαγομένους εἰς βαθμοὺς ἀνωτέρους τοῦ Ὑπαστυνόμου Α', οἱ

ὁποῖοι πολλάκις διατίθενται εἰς ἔκτακτα μέτρα εὐθὺς μετὰ τὴν προαγωγήν των, δέον νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως ὅτι, δὲν πρέπει ν' ἀγνοοῦν τὴν ἱεραρχίαν, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν 'Αστυφυλάκων παρεμβάλλονται καὶ ἄλλοι βαθμοὶ καὶ ὅτι πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦν καὶ τοὺς κατέχοντας τούτους βαθμοφόρους. Διότι, ἔχει παρατηρηθῇ πλειστάκις, πολλοὶ ἀξιωματικοὶ δὲν κατανέμουν τὴν ὑπ' αὐτοὺς δύναμιν ἀναλόγως πρὸς τοὺς βαθμοφόρους τοὺς ὁποίους ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καθίσταται δυσχερής, ἂν μὴ ἀδύνατος, ὁ ἔλεγχος τῆς δυνάμεως αὐτῆς.

Εὐκταῖον ἐπίσης θὰ ἦτο ὅπως, ἡμέρας τινὰς ἐνωρίτερον, πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς πραγματοποιήσεως ἀναγγελθείσης μεγάλης συγκεντρώσεως, γίνηται αὐτοψία εἰς τοὺς τόπους συγκεντρώσεων καὶ παρέχωνται ὁδηγίαι εἰς τοὺς διατεθησομένους ἐκεῖσε βαθμοφόρους ὑπὸ παλαιῶν καὶ ἐμπείρων ἀξιωματικῶν.

Παρόμοιαι αὐτοψίαι καὶ ἀναγνωρίσεις ἐπιβάλλεται ὅπως γίνωνται καὶ προκειμένου περὶ λήψεως μέτρων τάξεως εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον, τὸν 'Ιππόδρομον, τὸ γήπεδον τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» καὶ ἄλλα γήπεδα, τῇ ἐπιβλέψει τῶν οἰκείων 'Υποδιευθυντῶν.

Σχετικῶς μὲ τὰς συγκεντρώσεις, προβλήματα τακτικῆς χρησιμοποιήσεως ἀστυνομικῶν δυνάμεων, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τεθοῦν καὶ συζητηθοῦν, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν συσκέψεων, καὶ διὰ τοῦ περιοδικοῦ» 'Αστυνομικὰ Χρονικά», ὅπως γίνεται ἤδη μὲ τὸ ἀμερικανικὸν στρατιωτικὸν περιοδικὸν «Infantry» καὶ τὸ ἑλληνικὸν στρατιωτικὸν περιοδικὸν «'Επιθεώρησις Ὅπλων καὶ Σωμάτων».

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ρῆσιν ὅτι «ἡ μὲν δύναμις τοῖς νεωτέροις, ἡ δὲ σύνεσις τοῖς πρεσβυτέροις πέφυκεν εἶναι», δέον νὰ καταβάλλωμεν πάντοτε προσπαθείας, διὰ νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς πείρας καὶ τῶν γνώσεων τῶν παλαιοτέρων συναδέλφων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραμείνουν ἐπ' ἄπειρον εἰς τὸ Σῶμα, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς 'Αστυνομίας καὶ τῆς Πολιτείας.

Γ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

— Ξέρετε κανένα ποὺ μπορεῖ νὰ ἐγγυηθῇ γιὰ τὸν καλόν σας χαρακτῆρα ; ρωτᾶ τὸν κατηγορούμενον ὁ ἀνακριτής.

— Καὶ βέβαια, ἀπαντᾶ ἐκεῖνος, ὑπερήφανα. Τὸν κ. διευθυντὴ τῆς 'Αστυνομίας

'Ο διευθυντὴς ὅμως τῆς 'Αστυνομίας, ὅταν τὸν ρώτησαν σχετικῶς, ἐδήλωσεν ὅτι τοῦ ἦταν τελείως ἄγνωστος ὁ κατηγορούμενος.

— Τὸ βλέπετε, εἶπε καὶ πάλιν θριαμβευτικά, ὁ κατηγορούμενος. Τὸ ὅτι κατοικῶ στὴν περιφέρειά του εἴκοσι χρόνια καὶ δὲν μὲ γνωρίζει, δὲν εἶναι αὐτὸ μία καλὴ σύστασις ;

LOS ANGELES

ΤΑ ΠΑΡΚΑ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ (ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ) * ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΜΠΕΒΕΡΛΥ ΧΙΛΣ * ΣΤΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΤΗΣ ΜΕΤΡΟ ΓΚΟΛΝΤΟΥ·Ι·Ν ΜΑΓΕΡ * ΤΟ ΝΤΙΣΤΝΕ·Υ· ΛΑΝΤ * Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΙΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΤΑ ΠΑΡΚΑ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ (ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ)

Ὑπάρχουν σὲ διάφορες συνοικίες τοῦ Λὸς Ἀντζελες καὶ νεκροταφεῖα καὶ κρεματόρια. Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις, ὅπως ἀποτελοῦν ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ γραφεῖα κηδειῶν. Μοῦ ἔδειξαν ἕνα οἴκημα πολυτελέστατο, ὅπου φυλάσσονται ἐπὶ πολλὲς μέρες οἱ νεκροί, ὅταν ὑπάρχη σχετικὸς λόγος. Καθὼς μάλιστα μοῦ ἀνέφεραν, ὅταν διαπιστωθῆ ὁ θάνατος ἀτόμου τινός, τὸν παραλαμβάνει τὸ γραφεῖο καὶ μὲ εἰδικὴ τομὴ τοῦ ἀφαιρεῖ τὸ αἷμα καὶ κατόπιν γεμίζει τὸ πτῶμα μὲ εἰδικὸ ἀέριο. Τὰ παλαιὰ νεκροταφεῖα, ποὺ λειτουργοῦν ἀκόμη, εἶναι στὸν τύπο τῶν γνωστῶν νεκροταφείων, μὲ ἐπιτύμβιες πλάκες ἢ σταυροὺς ἢ προτομὲς κλπ. Ἠμπορεῖ δὲ ὁ καθένας, ἀδιακρίτως θρησκεύματος, νὰ θάβη τὸ νεκρό του σ' ἕνα ἀπὸ τὰ νεκροταφεῖα αὐτά, ἀγοράζοντας ἀνάλογο ἔδαφος. Ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει ἐν προκειμένω, καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο ἀποφάσισα νὰ γράψω, εἶναι τὰ νεκροταφεῖα νέου τύπου. Ἐπεσκέφθηκα ἕνα ἀπὸ αὐτά, τὸ νεκροταφεῖο «Ὁ δασώδης λειμών». Πρόκειται γιὰ μιὰ ἐπιχείρησι τεραστίας ἐκτάσεως, ποὺ συνδυάζει τὸ νεκροταφεῖο μὲ ἕνα πάρκο ποὺ ἁμιλλᾶται πρὸς τὰ καλύτερα πάρκα, ἀφοῦ καθημερινῶς δέχεται ἐπισκέπτες (τουρίστες), διότι τὸ πάρκο προβάλλεται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ τουριστικώτερα μνημεῖα τῆς Καλιφορνίας. Τὸ πάρκο αὐτὸ τῶν νεκρῶν, τὸ ὁποῖο κατὰ τὶς διαφημίσεις ποὺ γίνονται ἐξυπηρετεῖ τοὺς ζωντανούς, βρίσκεται στὴ συνοικία τοῦ Χόλλυγουντ καὶ καταλαμβάνει μιὰ τεραστία ἔκτασι δασώδη μὲ βουναλάκια καὶ μὲ ἔργα καλλωπιστικὰ μεγίστης ἀξίας ποὺ ἔχουν γίνει ἐκεῖ. Μπαίνετε στὸ πάρκο μὲ τὸ αὐτοκίνητό σας, περνώντας ἀπὸ μιὰ καλλιτεχνικώτατη σιδερένια πόρτα, καὶ ἀμέσως ἀντικρύζετε μιὰ μεγάλη λίμνη μὲ κύκνους, συντριβάνια καὶ μὲ ἕνα σύμπλεγμα ἀπὸ χαλκίνους κύκνους νὰ ἐκτοξεύουν ψηλὰ νερό. Προχωρεῖτε τὸν ἀνηφορικὸ κεντρικὸ διάδρομο καὶ ἀπολαμβάνετε τὶς καταπράσινες πλαγιὲς μὲ γκαζόν, ποὺ ποτίζονται μὲ αὐτόματους ψεκαστῆρες καὶ συνεχῶς κουρεύονται. Ἕνα ἄγαλμα χάλκινο σᾶς προκαλεῖ τὴν προσοχή. Ἕνας νέος καβάλλα πάνω σ' ἕνα ἐλάφι, εἶναι τὸ μνημεῖο κάποιου Ζὰν Χέρσολτ. Ἀλλὰ στὶς καταπράσινες πλαγιὲς βλέπουμε ἰσόπεδα μικρὲς πλάκες ἀπὸ χαλκὸ καὶ πάνω σκαλισμένα διάφορα ὀνόματα. Μᾶς ἐξηγοῦν ὅτι αὐτοὶ εἶναι οἱ τάφοι. Πραγματικὰ στὸ νεκροταφεῖο αὐτὸ ἀγοράζουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀνάλογο τμῆμα γῆς, γιὰ ἕνα, δυὸ ἢ τρεῖς τάφους. Ὅταν πεθάνη κάποιος ἡ ταφή του γίνεται σὲ βάθος 2 μέτρων καὶ ὁ νεκρὸς τοποθετεῖται σὲ τσιμεντένια λάρνακα, ποὺ κλείνει πάλι μὲ τσιμεντένιο καπάκι. Κατόπιν σκεπάζεται, σπέρνεται γκαζὸν καὶ τοποθετεῖται ἡ πλάκα. Ἐκταφὴ ὁστῶν κλπ. δὲν ἐπιτρέπεται. Τὸ μόνο ποὺ ἐπιτρέπεται εἶναι δίπλα ἀπὸ τὴ πλάκα μὲ τὸ ὄνομα νὰ ὑπάρχουν λουλούδια.

Ἔτσι βλέπει κανεὶς τὶς ἐκτάσεις αὐτὲς κάτω ἀπὸ πανύψηλα δένδρα νὰ εἶναι καταπράσινες καὶ ἀνθόσπαρτες. Μέσα ἀπὸ τέτοιο σκηνικὸ προχωροῦμε καὶ συναντοῦμε ἄλλη λίμνη μὲ νούφαρα καὶ μὲ ἀγάλματα μικρῶν παιδιῶν ἀπὸ χαλκὸ σὲ ὡραιότατες παραστάσεις, δίπλα δὲ τοὺς κύκνους. Τὸ θέαμα ὡραιότατο. Ἐννοεῖται ὅτι γύρω ἀπὸ τὶς λίμνες αὐτὲς ὑπάρχουν καθίσματα (πάγκοι), ὅπου ἀναπαύονται οἱ περιπατηταὶ καὶ παίζουν τὰ παιδάκια, γιατὶ τίποτε δὲν δείχνει πὼς ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι νεκροταφεῖο.

Προχωροῦμε σὲ μιὰ ὡραιότατη σκηνοθεσία μὲ καταρράκτη νεροῦ, ὅπου εἶναι τοποθετημένο ἕνα μαρμάρινο, σὲ φυσικὸ μέγεθος, ἄγαλμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀριστούργημα τέχνης. Προχωρώντας συναντοῦμε ἕνα σύμπλεγμα ἀγάλματος μητέρας μὲ τὸ παιδί της, ἐπίσης ἀριστουργηματικό, καὶ κατόπιν φθάνουμε στὸ σύμπλεγμα ἀγαλμάτων, ὅπου ὁ Χριστὸς λέγει: «Ἄφετε τὰ παιδία ἐλθεῖν πρός με», εἰκόνα ὡραιότατη μὲ πεντελήσιο μάρμαρο, μέσα σ' ἕνα φόντο καταπράσινο. Ἀνεβαίνουμε πρὸς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου ὑπάρχει, σὲ σκηνοθεσία ἀφθάστου μεγαλείου, τὸ ἄγαλμα τοῦ Χριστοῦ νὰ προσεύχεται πρὸς τὸν πατέρα Του, πρὶν ἀκόμη παραδοθῇ ἀπὸ τὸν Ἰούδα στοὺς Φαρισαίους. Καὶ κατόπιν φθάνουμε σὲ μιὰ σκηνοθεσία ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ἀποκορύφωμα τῆς καλλιτεχνικῆς ἐμφανίσεως. Σ' ἕνα καλλιτεχνικώτατο πλάνο ἀπὸ λουλούδια, πρασινάδα (γκαζόν), μὲ γύρω ἀγάλματα, ὑπάρχει ἕνα σύμπλεγμα (μνημεῖον) μὲ τὴν ἐπιγραφή: «Τὸ μυστήριο τῆς ζωῆς». Δέκα ἑπτὰ πρόσωπα ἔχουν λαξευθῇ στὸ μάρμαρο, παιδιά, γυναῖκες, νέοι, νέες, γέροι, γερόντισσες. Ὅσο τὸ κοιτάζει κανεὶς τὸ μνημεῖο αὐτὸ τόσο ὑποβάλλεται. Ἐκεῖ κάπου ὑψηλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλη λίμνη μὲ νούφαρα, ποὺ στὸ μέσο της ὑπάρχει ἕνα ὡραιότατο ἄγαλμα μητέρας νὰ ἔχη σὲ ἕνα καλάθι τὸ παιδί της. Στὴν περιοχὴ αὐτὴ ὑπάρχει καὶ τὸ ἐπιβλητικὸ ἄγαλμα τοῦ Μωϋσῆ νὰ κρατάη τὴν πλάκα μὲ τὶς δέκα ἐντολές. Περιπατώντας ἔτσι φθάνουμε στὴν κορυφὴ τοῦ δασωμένου αὐτοῦ λόφου, ὅπου ὑπάρχει μεγάλη ἀσφαλτοστρωμένη πλατεῖα καὶ στὴ μιὰ πλευρά της φαντάζει τὸ ἄγαλμα τοῦ Δαυίδ, καμωμένο σὲ λευκὸ μάρμαρο. Ἐκεῖ στὴν ἴδια πλατεῖα εἶναι τὸ μουσεῖο καὶ ἕνα ὡραιότατο ἀμφιθέατρο, ὅπου συνεχῶς προβάλλεται κάτι τὸ ἐξαίρετο γιὰ τοὺς ἐπισκέπτες. Ἐπισκεφθήκαμε πρῶτο τὸ μουσεῖο, ὅπου ὑπάρχουν ἐκτεθειμένα διάφορα καλλιτεχνήματα ἀπὸ ὅλα τὰ παλαιὰ κράτη, δηλαδὴ τὴν Ἑλλάδα (νομίσματα), τὴν Κίνα, τὴν Ἰαπωνία, τὴν Αἴγυπτο, τὴν Ἰουδαία κλπ., καθὼς καὶ διάφορα ἐνδιαφέροντα ἔργα τέχνης τῆς παλαιᾶς Ἀμερικῆς. Μετὰ τὸ μουσεῖο μπήκαμε στὸ ἀμφιθέατρο καὶ καθίσαμε σὲ ἀναπαυτικὰ καθίσματα ἀπὸ βελοῦδο. Μπροστά μας ἐπρόβαλε μιὰ τεραστία αὐλαία. Ἐπαίζετο συνεχῶς μία ἁπαλὴ μουσική. Σὲ λίγο ἄρχισε νὰ σύρεται ἡ αὐλαία καὶ ἐπρόβαλε μπροστά μας ἕνα τεράστιο ἔργο ζωγραφικῆς, ποὺ παριστάνει τὴ σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἐκφωνητὴς ἄρχιζε νὰ διηγῆται τὸ δρᾶμα τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ἡ μουσικὴ τοῦ Μπὰχ καὶ τοῦ Χαΐγκελ δειδέχετο καὶ συνώδευε τὴν ἀφήγησι, ποὺ βαστᾶ μιὰ ὥρα. Τὸ θέαμα εἶναι ὑποβλητικώτατο. Ὅταν βγαίνουμε ἀπὸ τὸ ἀμφιθέατρο βρισκόμαστε στὸ ἀνατολικὸ μέρος, ὅπου ὑπάρχει μεγάλη αὐλὴ καὶ κῆπος γεμᾶτος ἀπὸ ὡραιότατα ἀγάλματα, σὲ σύνθεσι ἐξόχως ἐπιτυχημένη. Ἀπὸ ἐκεῖ ξανοίγεται καὶ ἡ πανοραματικὴ θέα τοῦ Χόλλυγουντ καὶ τοῦ Λὸς Ἄντζελες. Ἀπέναντι ἀπὸ τὸ μουσεῖο καὶ τὸ ἀμφιθέατρο βρίσκεται μιὰ ὡραιοτάτη ἐκκλησία τῶν Καθολικῶν σὲ γοτθικὸ ρυθμό, ὅπου ὑπάρχει ἕνας ἐξαιρετικὸς ζωγραφικὸς πίνακας τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ἡ εἰκονογράφησις γενικὰ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς εἶναι ἀριστουργηματική. Στὸ πάρκο αὐτὸ τῶν νεκρῶν ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα κτίσματα, ἤτοι μικρὲς ἐκκλησίες, ἀνθοπωλεῖα κλπ. γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησι τῶν τουριστῶν, οἱ ὁποῖοι κατὰ ἑκατοντάδες φθάνουν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ ἔργο αὐτό, ποὺ ἐξυπηρετεῖ καὶ τοὺς νεκροὺς καὶ τοὺς ζωντανούς.

ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΜΠΕΒΕΡΛΥ ΧΙΛΣ

Τὸ ὄνομα ποὺ μαγνητίζει τοὺς νέους καὶ τὶς νέες ὅλου τοῦ κόσμου εἶναι τὸ Χόλλυγουντ. Εἶναι ἡ πατρίδα τῶν μεγάλων κινηματογραφικῶν στούντιο, ἡ πατρίδα ὅπου ἀνεδείχθησαν κατὰ καιροὺς οἱ διάφορες στάρ. Κατὰ σύμπτωσι τὸ σπίτι τοῦ κ. Κάλλας, ὅπου φιλοξενήθηκα, βρίσκεται στὴ συνοικία Χόλλυγουντ. Γιατὶ τὸ Χόλλυγουντ δὲν εἶναι, ὅπως ἴσως νομίζουν μερικοί, ἕνα μεγάλο στούντιο ἢ κάποιο κτίριο. Εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες συνοικίες τοῦ Λὸς Ἄντζελες, ὅπου παλαιότερα ἔμεναν ὅσοι δούλευαν στὰ διάφορα στούντιο κινηματογραφικῶν ταινιῶν, ποὺ βρίσκονται

ἐγκατεστημένα ἐκεῖ. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ συνοικία αὐτή, στὴν ὁποία βρίσκεται καὶ τὸ «Γκρίφιν Πάρκ», μὲ τὸ λόφο τοῦ ἀστεροσκοπείου, εἶναι ἡ πιὸ γραφικὴ ἀπὸ ὅσες ἐπισκέφθηκα. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι οἱ πτυχώσεις τοῦ ἐδάφους καὶ τὰ βουναλάκια τῆς δίνουν μιὰ ἰδιαίτερη χάρι, ὅλα τὰ σπίτια (βίλλες), ποὺ τώρα τὰ ἔχουν διάφοροι πολῖτες τοῦ Λὸς Ἄντζελες, εἶναι κτισμένα μὲ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τῆς πατρίδος τῶν διαφόρων ἠθοποιῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Βλέπετε λοιπὸν στὸν ἴδιο δρόμο ἢ στὸ ἴδιο οἰκοδομικὸ τετράγωνο νὰ ἐναλλάσσωνται τὰ στὺλ σπιτιῶν σὲ ἱσπανικό, σὲ γαλλικό, σὲ κινεζικὸ καὶ σὲ ἄλλα μοντέρνου ρυθμοῦ, ἔτσι ποὺ τὸ σύνολο δίνει μιὰ γραφικὴ εἰκόνα, ἐξαιρετικὰ ὡραία. Οἱ κῆποι, τὰ ἄνθη, ἡ πρασινάδα μπροστὰ στὰ σπίτια, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητη, τὰ ὡραιότατα τεράστια δέντρα «μανώλιας» ἢ «ἰβίσκου» ἢ «δάφνης», χαρίζουν μιὰ ἀσύγκριτη ὁμορφιά. Σήμερα στὸ Χόλλυγουντ δὲν ὑπάρχουν στούντιο κινηματογράφου, γιατὶ ἔχουν μεταφερθῆ σὲ ἄλλες συνοικίες τοῦ Λὸς Ἄντζελες. Ὑπάρχουν ὅμως τὰ ἀπομεινάρια τῶν παλαιῶν, ποὺ ὅλα ἔγιναν οἰκοδομὲς καὶ σπίτια. Τὸ θέαμα κατὰ τὴ νύχτα τῆς συνοικίας τοῦ Χόλλυγουντ εἶναι πανοραματικό, γι' αὐτὸ πολὺς κόσμος ἀνεβαίνει τὶς νύχτες στὸ λόφο τοῦ ἀστεροσκοπείου καὶ ἀπολαμβάνει ἀπὸ ἐκεῖ τὴν ὑπέροχη αὐτὴ σκηνοθεσία.

Σήμερα ὅλες οἱ διασημότητες τοῦ κινηματογράφου κατοικοῦν στὴ συνοικία Μπέβερλυ Χίλς, ποὺ ἀποτελεῖ μάλιστα χωριστὸ Δῆμο. Μὲ ξεναγὸ τὸν σκηνοθέτη τῆς Μέτρο Γκόλντουϊν Μάγιερ, τὸν Ἕλληνα κ. Μάκην Λογοθέτην, ἐπισκεφθήκαμε τὴ συνοικία αὐτὴ τῶν διασήμων κινηματογραφικῶν ἀστέρων, πού, μὴ ξεύροντας τὶ νὰ κάνουν τὰ χρήματα ποὺ κερδίζουν, κτίζουν τεράστιες ὡραιότατες βίλλες, εἴτε πάνω σὲ λόφους, εἴτε σὲ ἄλλες φανταχτερὲς τοποθεσίες. Πραγματικὰ μπαίνοντας κανεὶς στὸ Μπέβερλυ Χὶλς νοιώθει ὅτι βρίσκεται σ' ἕνα ἐξωτικὸ μέρος. Ἐκεῖ εἶχε κτισθῆ καὶ μία βίλλα ἑλληνικοῦ ρυθμοῦ πάνω σ' ἕνα λόφο, μὲ τόση πολυτέλεια, ποὺ θὰ τὴν ζήλευαν πολλοὶ μεγιστᾶνες. Δὲν εἶναι εὔκολο νὰ περιγράφωνται τὰ ἀνάκτορα αὐτά, γιατὶ περὶ ἀνακτόρων πρόκειται, καὶ μόνον μὲ τὰ μάτια του κανεὶς ἢ μὲ τὴ φαντασία του μπορεῖ νὰ τὰ ἀπολαύση. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ πλοῦτος καὶ ἡ χλιδὴ ἔχουν ἀφίσει καταφανῆ τὰ ἴχνη τους πάνω στὰ κτίσματα αὐτά, τὰ ὁποῖα ὅμως πολλὲς φορὲς δὲν στεγάζουν εὐτυχισμένους ἀνθρώπους.

ΣΤΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΤΗΣ ΜΕΤΡΟ ΓΚΟΛΤΟΥ· Ι· Ν ΜΑΓΙΕΡ

Ὁ φίλος κ. Μάκης Λογοθέτης, ἀνέλαβε νὰ μοῦ δείξη καὶ νὰ μοῦ ἐξηγήση τὰ πάντα στὰ τεράστια στούντιο τῆς μεγάλης αὐτῆς κινηματογραφικῆς ἑταιρείας. Μὲ τὸ αὐτοκίνητό του περάσαμε μέσα στὴν περιοχὴ τῶν στούντιο. Πρόκειται γιὰ μιὰ μεγάλη περιοχὴ ὅπου ὑπάρχουν τρία συγκροτήματα. Τὸ πρῶτο συγκρότημα ἔχει 32 τεράστιες αἴθουσες γιὰ ἐσωτερικὲς σκηνές, τὸ δεύτερο συγκρότημα ἔχει τὰ σκηνικὰ γιὰ τὶς ἐξωτερικὲς σκηνές, καὶ τὸ τρίτο συγκρότημα ἔχει τὶς ἐγκαταστάσεις γιὰ λίμνες, δάση, καουμπόϊκες σκηνές, θάλασσες κ.λ.π.

Πρῶτα-πρῶτα ἐπισκεφθήκαμε τὸ πρῶτο συγκρότημα. Σὲ μιὰ αἴθουσα ὑπάρχουν ἐγκαταστάσεις σαλονιοῦ πολυτελείας, Λουδοβίκου, μὲ προαύλια ἀνακτόρων, κήπους, ὥστε νὰ φαίνωνται ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ δωμάτια κ.λ.π. Σὲ ἄλλη αἴθουσα ὑπῆρχεν ἐγκατάστασις τῶν διαδρόμων ξενοδοχείων τῆς Στοκχόλμης, ὅπου θὰ ἐγίνετο ἡ κινηματογράφησις ἔργου σχετικοῦ μὲ τὴν ἀπονομὴ βραβείου Νομπέλ. Σὲ μιὰ ἄλλη αἴθουσα ἐγίνετο ἡ λῆψις σκηνῶν γιὰ μιὰ ταινία ἀπὸ τὴν ἐγκατάστασι τῶν πρώτων ἀποίκων στὴν Ἀμερική. Ἡ αἴθουσα αὐτὴ (διαστάσεων 120Χ80 μέτρων) εἶχε μεταβληθῆ σὲ ἀγροτικὴ τοποθεσία μὲ βουνά, ἀγροτικὰ σπίτια μὲ ἀμάξια ποὺ τὰ ἔσυραν ἄλογα καὶ μὲ πλῆθος κομπάρσων, ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδιῶν. Μὲ τὸ φωτισμό, τὰ σκηνικὰ καὶ τὰ ἀκουστικὰ μέσα εἶχε τὴν αἴσθησι κανεὶς ὅτι βρισκόταν πραγματικὰ σὲ ἀγροτικὴ περιφέρεια τῆς Ἀμερικῆς. Γενικὰ στὶς αἴθουσες αὐτὲς δουλεύουν ἕνα πλῆθος ἐργατῶν γιὰ τὰ σκηνικά, μὲ τὴν καθοδήγησι τῶν σκηνο-

θετῶν, καὶ ἠθοποιοὶ διάφοροι, οἱ ὁποῖοι ἠσκοῦντο σὲ διάφορες σκηνὲς ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ θὰ ἐκινηματογραφοῦντο. Ἐννοεῖται ὅτι κάθε σκηνὴ ποὺ βλέπουμε στὰ διάφορα κινηματογραφικὰ ἔργα, λαμβάνεται τμηματικὰ καὶ ἡ σπουδαιότερη δουλειά, εἶναι τὸ μοντὰζ τῆς ταινίας, ποὺ γίνεται ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς φωτογράφους.

Κατόπιν πήγαμε στὸ δεύτερο συγκρότημα στὸ ὁποῖο ὑπάρχουν τὰ ἐξωτερικὰ σκηνικά. Ὑπάρχουν κτισμένες συνοικίες ὁλόκληρες ἀπὸ τὸ Παρίσι, τὸ Λονδίνο καὶ τὴ Νέα Ὑόρκη. Ὑπάρχουν διάφορα σπίτια ποὺ βομβαρδίσθηκαν ἢ πυρπολήθηκαν, πύργοι, ἢ ἄλλα μέγαρα ρυθμοῦ ἱσπανικοῦ κ.λ.π., ἀνάλογα μὲ τὶς σκηνὲς ἀπὸ διάφορα κινηματογραφικὰ ἔργα. Μοῦ ἔδειξαν τὸ σπίτι τῆς Μαρίας Ἀντουανέτας, ποὺ κτίσθηκε ὅταν τραβήχθηκε ἡ ὁμώνυμη ταινία. Μοῦ ἔδειξαν τὸ σπίτι τῆς «Κυρίας μὲ τὰς Καμελίας», ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο ἔργο τοῦ κινηματογράφου καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα μένουν μὲ τοὺς κήπους τους, γιατὶ ἴσως χρειασθοῦν γιὰ ἄλλη ταινία. Ὅλα αὐτὰ τὰ κτίσματα σκεπάζονται μὲ ντέντες ὅταν θέλουν νὰ τραβήξουν νυκτερινὲς σκηνές. Φυσικὰ ὑπάρχουν κῆποι μεγάλοι, δάσοι, λίμνες καὶ δρόμοι χωριῶν ἢ ἀγροικιῶν γιὰ διάφορες σκηνές. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψί μας ἐκινηματογραφεῖτο μία σκηνὴ μάχης μεταξὺ Γερμανῶν καὶ Ἀμερικανῶν. Ὑπῆρχαν τάνκς ποὺ ἐκαίγοντο καὶ μὲ ἀνεμιστῆρες ἰσχυροὺς ὁ καπνὸς ἐστρέφετο πρὸς ὡρισμένο μέρος. Ἐρρίχνοντο βολὲς κανονιῶν καὶ μυδραλλιοβόλων μὲ σφαῖρες χωρὶς βλήματα φυσικά. Τὸ θέαμα ἦταν ἐνδιαφέρον. Ἐπίσης παρακολουθήσαμε τὴν κατασκευὴ ἑνὸς οἰκήματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἐχρησιμοποιεῖτο γιὰ κυβερνεῖο σὲ ἕνα σχετικὸ ἔργο. Φυσικὰ εἶχε κτισθῆ μόνο ἡ πρόσοψις καὶ ἡ εἴσοδος, γιατὶ οἱ ἐσωτερικὲς σκηνὲς παίρνονται στὸ πρῶτο συγκρότημα, κι' ὕστερα μοντάρονται. Τέλος μοῦ ἔδειξαν καὶ μιὰ δεξαμενὴ ποὺ τὴν γεμίζουν νερὸ καὶ μὲ εἰδικὰ μηχανήματα δημιουργοῦν κύματα, ἕνα δὲ πλοῖο ποὺ βρίσκεται ἐπάνω (μικρὸ βέβαια) μὲ εἰδικὸ μηχάνημα τὸ κλυδωνίζουν κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ δίνη τὴν ἐντύπωσι τρικυμίας. Φυσικὰ οἱ ἐσωτερικὲς σκηνὲς τοῦ πλοίου λαμβάνονται στὶς αἴθουσες τοῦ πρώτου συγκροτήματος, ὅπου ἔχουν κατασκευασθῆ καμπίνες πλοίων κανονικές, ἀναλόγως τῆς σκηνῆς.

Στὸ τρίτο συγκρότημα ὑπάρχουν μεγάλες τεχνητὲς λίμνες, δάση, σταῦλοι, ἄλογα καὶ ἁμάξια γιὰ καουμπόϊκες σκηνὲς καὶ γενικὰ ἐκτάσεις ποὺ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴ λῆψι σκηνῶν, ὅπως μάχης μὲ Ἰνδιάνους κ.λ.π. Ἐκεῖ μᾶς ἔδειξαν καὶ τὸ περίφημο λιοντάρι, τὸ γνωστὸ ἀπὸ τὶς κινηματογραφικὲς ταινίες στὴν ἀρχὴ τοῦ ἔργου. Τὸ διατηροῦν δὲ γιὰ μασκώτ, γιατὶ ἔχει τώρα γηράσει. Γυρνώντας στὰ στούντιο συναντήσαμε ἀρκετὲς γνωστὲς στὰρ πρώτης καὶ δευτέρας κατηγορίας, τὶς ὁποῖες ἐγνώριζε πολὺ καλὰ ὁ κ. Λογοθέτης, γιὰ τὶς ὁποῖες ὅμως ἐμεῖς σχηματίζαμε ἄλλη ἐντύπωσι ἀπὸ κείνη ποὺ ἔχουμε ὅταν τὶς βλέπουμε στὴν ὀθόνη.

Πρέπει ἐδῶ νὰ σημειώσουμε ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα στούντιο ἦταν καὶ ἐκεῖνο τῶν ἀδελφῶν Σκούρα. Ὅπως μὲ ἐπληροφόρησαν ὅμως οἱ τεράστιες ἐκτάσεις ὅπου ἦσαν τὰ στούντια αὐτὰ πουλήθηκαν καὶ τώρα κτίζεται ἐκεῖ μιὰ ὁλόκληρη καινούργια πόλις μὲ σύγχρονα μέγαρα κ.λ.π.

ΤΟ ΝΤΙΣΝΕΫΛΑΝΤ

Τί εἶναι τὸ Ντίσνεϋλαντ; Εἶναι τὸ ἔργο ἑνὸς ἀνθρώπου, τοῦ Ντίσνεϋ, τοῦ εὐφευρέτου τῶν ταινιῶν «μίκυ μάους», ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἐπλούτισε, σκέφθηκε νὰ δημιουργήση μιὰ πολιτεία ὁλόκληρη, ποὺ θ' ἀντιπροσωπεύη τὴν παλιὰ ἀμερικανικὴ ζωὴ καὶ ταυτόχρονα θ' ἀποτελῆ κέντρο διασκεδάσεως γιὰ τοὺς πάντας, μικροὺς καὶ μεγάλους.

Πλέον ἀπὸ 100 στρέμματα εἶναι ὁ χῶρος ποὺ καταλαμβάνουν τὰ διάφορα συγκροτήματα τοῦ Ντίσνεϋλαντ. Ἐννοεῖται ὅτι ἔξω ἀπὸ τὸ χῶρο τοῦ ἔργου αὐτοῦ ὑπάρχει ἕνα τεράστιο πάρκο αὐτοκινήτων μὲ ἀρτιωτάτη ὑπηρεσία γιὰ τὴν τακτοποίησι τῶν αὐτοκινήτων, ἱκανὸ νὰ περιλάβη 10.000 αὐτοκίνητα. Ἐκεῖ ἀφήσαμε καὶ ἐμεῖς τὸ αὐτοκίνητό μας, καὶ ἀφοῦ καταβάλαμε 5 δολλάρια ἕκαστος καὶ πήραμε ἀνάλογα δελτία (15 τὸν ἀριθμὸ) ὁ καθένας, μπήκαμε στὴν πολιτεία τοῦ Ντίσνεϋλαντ. Τὰ σκη-

νικὰ ἀμέσως ἀλλάζουν. Βρισκόμαστε στὴ Μαίην στρήτ, ὅπου μιὰ μουσικὴ μὲ φανταχτερὲς στολὲς παρελαύνει, ἐνῶ γύρω ἀπὸ μιὰ πλατεῖα γεμάτη μαγαζιὰ σὲ στὺλ παλαιό, ὑπάρχουν τράμ μὲ ἄλογα ποὺ κινοῦνται πάνω σὲ σιδηροτροχιές, ὅπως πρὶν 100 χρόνια. Δίνετε 10 σέντς καὶ κάνετε ἕνα περίπατο. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ λεωφορεῖα διώροφα, ἢ ἁμαξάκια λαντώ, ἢ αὐτοκίνητα παλαιὰ (πυροσβεστῆρες). Στὴ συνοικία αὐτὴ τῆς Μαίην στρὴτ ὑπάρχουν καταστήματα ὅλων τῶν εἰδῶν, κυρίως εἰδῶν τουρισμοῦ, ἐπαύλεις τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, κέντρα ὅπου παίζουν ὀρχῆστρες καὶ χορεύουν οἱ θεαταί, μπὰρ γιὰ παγωτά, ποτὰ ποὺ τὰ σερβίρουν κοπέλλες ντυμένες παλαιϊκά, ἀνθοπωλεῖα γιὰ ἄνθη ἀπὸ νάϋλον, ποὺ μοσχοβολοῦνε ὅμως· ὑπάρχει ἕνα σκηνικὸ μὲ βουνὸ καὶ βράχους, ὅπου πάνω βρίσκονται δύο τράγοι, φυσικὰ τεχνητοί, ποὺ μοιάζουν ὅμως φυσικοί. Μέσα ἐκεῖ συνωθεῖται ὁ σύγχρονος κόσμος μὲ τὶς κοπέλλες ποὺ φορᾶνε σὸρτς καὶ περπατᾶνε ξυπόλυτες, μὲ γυναῖκες ποὺ φορᾶνε παντελόνια καὶ μὲ κάθε ἄλλη ἐξαντρὶκ ἐμφάνισι.

Φεύγουμε ἀπὸ τὴ συνοικία αὐτὴ καὶ μπαίνουμε στὴ συνοικία Φάνταζυλαντ, περνώντας ἀπὸ ἕνα πύργο μεσαιωνικὸ ὡραιότατο, ποὺ δίπλα του ὑπάρχουν λίμνες μὲ νερό, καταρράκτες, πάπιες καὶ κύκνοι. Ἐκεῖ κυκλοφοροῦν καὶ μᾶς ὑποδέχονται τεράστια «μίκυ μάους», ποὺ κάνουν κωμικώτατα ἀστεῖα. Φυσικὰ τὰ «μίκυ μάους» εἶναι ἄνθρωποι μεταμφιεσμένοι. Μπαίνουμε σ' ἕνα αὐτοκινητάκι, δίνοντας ἕνα ἀπὸ τὰ μπιλέττα μας, ποὺ μᾶς μπάζει μέσα σὲ ἕνα σκοτεινὸ πρᾶγμα, ὅπου σὲ λίγο νομίζουμε πὼς εἴμαστε αἰωρούμενοι στὸ κενό, ἐνῶ βλέπουμε διάφορα φανταστικὰ τέρατα καὶ σημεῖα καὶ ἀκοῦμε ἀπόκοσμες φωνές. Ἡ διαδρομὴ βάσταξε 5 λεπτὰ περίπου καὶ βγαίνουμε στὸ φῶς. Ἐκεῖ ὑπάρχουν τὰ περιστρεφόμενα κύπελλα, ὅπου, ὅποιος μπαίνει, αἰσθάνεται ὕστερα τὸ μυαλό του νὰ κουνιέται. Ὑπάρχουν καὶ ἀλογάκια γιὰ παιδιά, ἀλλὰ σὲ φάλαγγα κατὰ τετράδας καὶ μὲ ρυθμὸ ὡραιότατο, ποὺ τὸν συνοδεύει ἐξαιρετικὴ μουσική. Τραῖνα εἰδικά, ἀτμάκατες, πλεούμενα καὶ βάρκες φαντασμαγορικὲς καὶ σὲ σχέδια «μίκυ μάους» καὶ ἄλλα πολλὰ παιγνίδια σὲ κρατοῦν πολὺ ὥρα ἐκεῖ. Ἐννοεῖται ὅτι κατὰ τὴ νύκτα τὸ θέαμα εἶναι ἐξαιρετικό, γιατὶ καίγονται πυροτεχνήματα ὀνειρώδη. Τὸ σύνολο γενικῶς στὸ τμῆμα αὐτὸ τοῦ Ντίσνεϋλαντ εἶναι ἐξαιρετικὰ ὡραῖο, ἰδίως γιὰ τὰ παιδιά, ποὺ βρίσκουν λογῆς-λογῆς παιγνίδια, αὐτοκινητάκια, ἀτμάκατες, ἱπταμένους δίσκους, ὡραῖα ἄλογα κ.λ.π. κ.λ.π.

Καὶ τώρα μπαίνουμε στὸ Φροντίερλαντ. Εἶναι ἡ περιοχὴ τῶν Ἰνδιάνων. Στὴν εἴσοδο ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ πάνω σὲ παλούκια εἶναι καρφωμένες νεκροκεφαλές, λευκῶν προφανῶς, τρόπαια τῶν Ἰνδιάνων. Μᾶς ὑποδέχεται ὁ Ἰνδιάνος τυμπανιστὴς μὲ τὰ φτερὰ στὸ κεφάλι. Προχωροῦμε καὶ βρισκόμαστε σὲ δασωμένο βουνὸ ποὺ γύρω του κυλάει ἕνα μεγάλο ποτάμι. Μέσα στὸ ποτάμι κυκλοφοροῦν ἕνα ποταμόπλοιο, ποὺ κινεῖται μὲ φτερωτὴ προπέλλα, ἕνα πειρατικὸ πλοῖο, πυρόγες (μονόξυλα) ἰνδιάνικες καὶ μαοῦνες ἀπὸ κορμοὺς δένδρων, ἐνῶ γύρω καὶ μέσα στὸ δάσος εἶναι κρυμμένοι Ἰνδιάνοι μὲ τὰ τόξα τους, ἕτοιμοι νὰ ἐπιτεθοῦν. Ὑπάρχει καὶ φρούριο ἰνδιάνικο καθὼς καὶ σκηνὲς Ἰνδιάνων, ποὺ χορεύουν στὴν πίστα μὲ τὴ συνοδεία τυμπάνων. Πιὸ πέρα ὑπάρχει σκοπευτήριο καὶ γαϊδουροκαβαλλαρία. Ἀλλὰ οἱ Ἰνδιάνοι ἐξεπολιτίσθησαν καὶ ντυμένοι τώρα ἀμερικάνικα κυκλοφοροῦν στὰ νέα κέντρα, στὸ τραινάκι ποὺ βαδίζει σιγὰ σφυρίζοντας, καὶ στὸ θέατρο ὅπου οἱ ἀρτίστες χορεύουν κὰν-κάν. Καὶ τὸ τμῆμα αὐτὸ εἶναι ἐξαιρετικὰ ὡραῖο καὶ δίνει τὴν εἰκόνα τῆς ζωῆς τῶν Ἰνδιάνων. Ἀπὸ 'κεῖ προχωροῦμε πρὸς τὸ τμῆμα Τομόρουλαντ. Ἐκεῖ βλέπουμε τὰ ἐναέρια ἠλεκτρικὰ τραῖνα. Δίνουμε τὸ μπιλέττο μας καὶ μπαίνουμε. Τὸ τραῖνο αὐτὸ κινεῖται σὲ μιὰ γραμμὴ ποὺ εἶναι στηριγμένη πάνω σὲ τσιμεντοκολῶνες καὶ κάνει τὸν γύρο ὁλοκλήρου τοῦ Ντίσνεϋλαντ, περνάει πάνω ἀπὸ λίμνες ὅπου κινοῦνται ὑποβρύχια καὶ ἀτμάκατες κ.λ.π. Εἶναι ὡραιότατο καί, ὅπως φαίνεται, ἀπὸ αὐτὸ οἱ ἀμερικανικὲς ὑπηρεσίες τροχαίας ἐνεπνεύσθησαν τὴν κατασκευὴ μεγάλου δικτύου ἐναερίων σιδηροδρόμων γιὰ νὰ λύσουν τὸ πρόβλημα τῆς τροχαίας. Κατὰ τὴν διαδρομὴ σταματήσαμε στὸ μεγάλο ξενοδοχεῖο Ντίσνεϋλαντ, τὸ ὁποῖο εἶναι ὡραι-

ότατο μὲ πισίνα γιὰ κολύμβησι, μὲ γκόλφ, μὲ ρεστωρὰν ὑπαίθριο, ὅπου κάθεται κανεὶς σὲ πολυθρόνες ἀναπαυτικὲς καὶ μὲ ὅλες τὶς σύγχρονες ἀνέσεις. Ἐκεῖ πηγαίνουν πολλοὶ καὶ μένουν πρὸς παραθερισμόν, διασκεδάζοντας ταυτόχρονα στὸ Ντίσνεϋλαντ. Ὅταν ἐτελείωσεν ὁ περίπατός μας στὸν ἐναέριο σιδηρόδρομο, μπήκαμε στὸ ὑποβρύχιο, ὅπου μέσα ἀπὸ τὰ φιλιστρίνια βλέπαμε τὸ βυθὸ τῆς θαλάσσης (τεχνητὸ φυσικά), μὲ ὅλα τὰ ἐξωτικὰ θαλασσινὰ ἔγχρωμα εἴδη, ἐξαιρετικὰ κογχύλια, καρχαρίες κ.λ.π. Μέσα ἀπὸ τὸ ὑποβρύχιο θαυμάζουμε τὴν ἔκθεσι χημικῶν τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ καὶ ὕστερα μπαίνομε στὸ ὑποβρύχιο τοῦ Ἰουλίου Βέρν, μὲ τὸ ὁποῖο πῆγε ἑπτὰ χιλιάδες λεῦγες ὑπὸ τὴν θάλασσαν. Εἶναι ἕνα φανταστικὸ πλοῖο, ποὺ ἀποτελεῖ κατόρθωμα σκηνικῆς ἐμπνεύσεως καὶ ἐκτελέσεως, γιατὶ νομίζει κανεὶς ὅτι πραγματικὰ ταξιδεύει κάτω ἀπὸ τὴ θάλασσα. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πράγματα ἐδῶ, ὅπως ὁ πύραυλος, ποὺ ὅποιος μπαίνει μέσα νομίζει ὅτι ταξιδεύει στὴ στρατόσφαιρα. Ὑπάρχει καὶ τὸ σπίτι τοῦ μέλλοντος, τὸ ὁποῖο ἐκθέτει ὁ οἶκος Μοντάντο. Τὸ σπίτι αὐτὸ στηρίζεται πάνω σὲ μιὰ κολώνα ἀπὸ μπετὸν καὶ εἶναι ὅλο καμωμένο ἀπὸ πλαστικὴ ὕλη. Κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι ὑπάρχει λίμνη μὲ λουλούδια καὶ ἐξωτικὰ φυτά. Μπήκαμε μέσα στὸ σπίτι αὐτὸ καὶ θαυμάσαμε πῶς στὸ χῶρο αὐτό, σὲ σχῆμα σταυροῦ, ὑπάρχουν τὰ πάντα γιὰ τὴ λειτουργία ἑνὸς σπιτιοῦ μὲ ὅλες τὶς ἀνέσεις, μὲ γοῦστο καὶ μὲ εὐρυχωρία ἀρκετὴ γιὰ τέσσερα ἄτομα. Φυσικὰ τὸ σπίτι αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ ἀγοράσῃ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἑταιρεία, νὰ τὸ μεταφέρῃ ὅπου θέλει μὲ τροχοφόρο καὶ νὰ τὸ τοποθετῆ στὸ οἰκόπεδό του μὲ ἀνάλογη διαρρύθμισι τῶν κήπων κ.λ.π. Ὁμολογουμένως πρόκειται γιὰ μιὰ ἰδέα ποὺ δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ γίνῃ πραγματικότης, τουλάχιστον γιὰ τὴν Ἀμερική. Στὸ ἴδιο αὐτὸ τμῆμα τοῦ Τομόρουλαντ ὑπάρχει καὶ τὸ χιονισμένο βουνὸ τοῦ Ντίσνεϋλαντ. Πρόκειται γιὰ ἕνα τεχνητὸ βουνό, ποὺ ἔχει γίνει μὲ εἰδικοὺς τσιμεντόβραχους καὶ τὸ ὁποῖο ἀπὸ μέσα εἶναι κούφιο, ὥστε νὰ κυκλοφοροῦν κυκλικῶς βαγονέτα ἀνοικτὰ πάνω σὲ σιδηροτροχιές. Φυσικὰ οἱ γραμμὲς αὐτὲς πότε μπαίνουν μέσα στὸ βουνό, πότε βγαίνουν ἀπ' ἔξω, ὅπου ὑπάρχουν κατηφοριές, καὶ πότε ἀνεβοκατεβαίνουν κάθετα. Ἀποφασίσαμε μὲ τὸ κουμπάρο μου, τὸν κ. Στὴβ Κάλλας, νὰ μποῦμε σ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (παρὰ τὴ σύστασι ποὺ μᾶς ἔκανε ἡ γυναίκα του ἡ Ἑλένη νὰ μὴ μποῦμε σ' αὐτό), γιατὶ βλέπαμε ὅτι τὸ βαγονέτο ἔμπαινε στὸ βουνὸ καὶ ἔβγαινε ἀπὸ αὐτὸ μὲ μικρὴ ταχύτητα. Τὴν πάθαμε ὅμως γιατὶ ἀφοῦ μᾶς δέσανε μὲ ζῶνες ἀσφαλείας ὥστε νὰ μὴ τιναχτοῦμε ἔξω καὶ πρὶν προλάβουμε καλὰ καλὰ νὰ καταλάβουμε τὶ γίνεται, ἄρχισε τὸ βαγονέτο αὐτὸ ν' ἀνεβαίνῃ κάθετα μέσα στὸ βουνό, καὶ ὕστερα νὰ τρέχῃ σὰν φρενιασμένο δεξιὰ κι' ἀριστερά, πάνω, κάτω, ἔξω, μέσα, μὲ τεράστια ταχύτητα καὶ τέτοια τραντάγματα ὥστε εἶναι ζήτημα πὼς δὲν λιποθυμήσαμε στὰ πέντε λεπτὰ ποὺ κάνει αὐτὲς τὶς ἐπικίνδυνες τρέλλες. Καὶ ἐρωτᾶται, εἶναι τρελλοὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἔφτειαξαν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἢ ἐκεῖνοι ποὺ μπαίνουν μέσα σ' αὐτό, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἔχουν τὸ ἐλαφρυντικὸ ὅτι εἶναι ἀπροειδοποίητοι ; Ἀπορῶ δὲ πῶς οἱ ἀστυνομικὲς ἀρχὲς ἐπιτρέπουν τὴ λειτουργία του μ' αὐτὴ τὴν ταχύτητα, γιατὶ ἐπὶ τέλους ἠλεκτρικὸ μηχάνημα εἶναι καὶ ὑπόκειται καὶ αὐτό, ὅπως κάθε μηχάνημα, σὲ βλάβη. Ἴσως οἱ ἐμπνευστές του νὰ θέλουν νὰ δώσουν τὴν ἔννοια τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τοῦ «ἐπικινδύνως ζῆν» ἢ τοῦ Virere Pericolozamente τῶν Ρωμαίων. Ἀλλὰ τὶς δοκιμὲς αὐτὲς πρέπει νὰ τὶς κάνῃ ἐκεῖνος ποὺ θέλει, καὶ ὄχι ὁ ἀνύποπτος ἐπισκέπτης τοῦ Ντίσνεϋλαντ. Πάντως εἶχαν δίκαιο οἱ ἀστυνομικὲς ἀρχὲς τοῦ Λὸς Ἄντζελες, ποὺ δὲν ἐπέτρεψαν γιὰ λόγους ἀσφαλείας στὸν Κροῦτσεφ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Ντίσνεϋλαντ, παρὰ τὴ ζωηρὴ ἐπιθυμία ποὺ εἶχεν, τουλάχιστον ὡς πρὸς αὐτὸ καὶ μόνον τὸ βουνό, γιατὶ ἀσφαλῶς ὁ Ἀσιάτης πρόεδρος τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. θὰ ἔμπαινε μέσα, ἀλλὰ δὲν ξέρει κανεὶς ἂν θὰ ἔβγαινε σῶος καὶ ἀβλαβής. Ἀπὸ τὸ ἴδιο βουνὸ περνοῦσαν καὶ τὰ κρεμαστὰ πάνω σὲ σύρμα βαγονέτα. Τελειώνοντας τὸ ἐπικίνδυνο τοῦτο τμῆμα πήγαμε στὸ τελευταῖο τμῆμα ποὺ ἔχει τὸν τίτλο Ἀντεβέντσιουρλαντ. Καὶ πάλι στὴν εἴσοδο νεκροκεφαλὲς πάνω σὲ κοντάρια καὶ ὕστερα μέσα, λίμνες, ὅπου στέκονται στὴν ἄκρη τεράστιοι

Τὸ «χάνι τοῦ Σκορδᾶ»

Ὑπὸ τοῦ Ἀστυφύλακος κ. ΚΩΝ. ΡΗΓΑ

Δὲν ὑπάρχει Ἕλληνας, ποὺ νὰ μὴν ἄκουσε κάποτε τὴν φράσι : «στοῦ Σκορδᾶ τὸ Χάνι». Θὰ νόμιζε κανείς, ὅτι ἴσως τοῦτο νὰ εἶναι κάπου πολὺ μακρυά, καὶ εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐπίσκεψίς του. Καὶ ὅμως τὸ θρυλικὸ χάνι εἶναι κοντὰ στὴν Ἀθήνα, στὴν εἴσοδο τοῦ Πικερμιοῦ. Ἔχει μιὰ ἐνδιαφέρουσα ἱστορία, ποὺ συνδέεται μὲ γεγονότα, ποὺ συνετάραξαν τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς, καὶ ποὺ ἔγιναν παγκοσμίως γνωστὰ μὲ τὴν δραματικότητά τους. Σήμερα, τὸ «χάνι τοῦ Σκορδᾶ» ἀνήκει στὸν Βασίλη Ξηντάρα, ἕνα καλόκαρδο λεβεντάνθρωπο τοῦ Πικερμιοῦ. Ὁ Βασίλης, μὲ τὴν γυναίκα του τὴν Ἰφιγένεια, κρατᾶνε τὸ χάνι στὴ μορφὴ τῆς παραδόσεως. Χαρακτηριστικὲς εἰκόνες στοὺς τοίχους, τὸ Ζάλογγο καὶ οἱ Σουλιώτισσες ποὺ χορεύουν καὶ πέφτουν στὸ βάραθρο γιὰ νὰ μὴ παραδοθοῦνε στοὺς Τούρκους, ὁ χορὸς τῶν Μεσογειατισσῶν, οἱ κυνηγοὶ ποὺ κοιμοῦνται μαζὶ μὲ τὰ σκυλιά τους κάτω ἀπὸ τὸ πλατάνι, ἐνῶ οἱ λαγοὶ τούς... παρακολουθοῦν εἰρωνικά! κ.λ.π.

Τὸ χάνι ἐκτίσθηκε τὸ 1862 ἀπὸ τὸν γαιοκτήμονα τοῦ Πικερμιοῦ Ἀνάργυρο

ἐλέφαντες (τεχνητοὶ) ἐπίσης βάρκες μὲ τουρίστες κυκλοφοροῦν στὶς λίμνες αὐτὲς μὲ τοὺς καταρράκτες πάνω ἀπὸ βράχους. Ἀχυροκαλῦβες, μὲ Ἰνδιάνους νὰ μένουν μέσα, καμηλοπαρδάλεις καὶ ἄλλα ζούδια, ὅλα τεχνητά, δίνουν τὴν ἐντύπωσι χωριοῦ ἀγρίων κυνηγῶν νεκροκεφαλῶν. Πιὸ πέρα ἕνας ἱπποπόταμος ἔχει ἀνοίξει τὸ τεράστιο στόμα του μέσα στὸ ποτάμι ἕτοιμος νὰ φάη τίποτε, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς εἶναι τεχνητός. Κι' ὕστερα μπαίνουμε στὰ κέντρα τους, ὅπου Χαβανέζες χορεύουν καὶ τραγουδοῦν, παπαγάλοι τεχνητοὶ κάνουν παιγνίδια καὶ μιλᾶνε, καὶ Ἐρυθρόδερμες ἔχουν σχηματίσει ἕνα μπαλέτο καὶ ὑπὸ τοὺς ἤχους ὀρχήστρας Ἰνδιάνων χορεύουν. Φεύγουμε καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ τελειώνουμε μὲ τὸ «κώμικ ἀτράξιονς», τὶς κωμικὲς δηλαδὴ ἀτραξιὸν ποὺ προκαλοῦν ἀκράτητα γέλοια. Τώρα συγκρίνοντας τὸ Ντίσνεϋλαντ μὲ τὸ Τιβόλι, ποὺ εἶδα στὴν Κοπεγχάγη, βρίσκω ὅτι ἐνῶ τὸ Τιβόλι παρουσιάζει κάτι τὸ ὀνειρῶδες σ' ὅλες τὶς ἐμφανίσεις καὶ ἐκτελέσεις, τὸ Ντίσνεϋλαντ δείχνει τὴν ἀμερικανικὴ τάσι πρὸς τὰ ἐντυπωσιακὰ κατασκευάσματα καὶ πρὸς τὰ φανταστικὰ ἐπιτεύγματα. Καὶ στὰ δύο ὅμως συγκροτήματα αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος διασκεδάζει πολὺ καλά.

Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΙΣ

Διετύπωσα τὴν ἐπιθυμία νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Λὸς Ἄντζελες. Πράγματι ὁ κ. Στὴβ Κάλλας μὲ πῆγε ἐκεῖ μὲ τὸ αὐτοκίνητό του, ἀλλὰ δὲν βρῆκα ὅπως νόμισα ἕνα μέγαρο. Βρῆκα μιὰ πόλι ὁλόκληρη ἀπὸ τεράστια κτίρια, ἕνα γιὰ κάθε ἐπιστήμη καὶ ἄπειρα ἐργαστήρια, ἔτσι ποὺ μόνο ἐπωχούμενος αὐτοκινήτου μπόρεσα νὰ σχηματίσω μιὰ ἰδέα τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ κέντρου. Πλέον τῶν 20.000 φοιτητῶν σπουδάζουν ἐκεῖ. Στὴν ἴδια περιφέρεια ὑπάρχουν καὶ τὰ σπίτια ὅπου μένουν οἱ φοιτηταί, στὰ ὁποῖα εἶδα ὅτι ὑπάρχουν στὸ καθένα ἀπὸ δύο κεφαλαῖα ἑλληνικὰ γράμματα π.χ. Δ.Κ. ἢ Φ.Ξ. ἢ Ν.Ρ. ἢ Α.Ω. κ.λ.π Ρώτησα σχετικὰ τὶ σημαίνει αὐτὸ καὶ μοῦ ἐξήγησαν ὅτι οἱ φοιτηταὶ ποὺ μένουν σὲ κάθε σπίτι ἀνήκουν σὲ ἕνα σύλλογο μὲ τὰ ἑλληνικὰ αὐτὰ στοιχεῖα. Καὶ ὅταν τελειώσουν γράφουν ὅτι τόσοι ἀριστεύσαντες ἀνῆκον στὸ σύλλογο Ν.Ρ. κ.λ.π. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἄμιλλα εὐγενικὴ μεταξὺ τῶν φοιτητῶν. Ἐσχάτως (1960) ἐκτίσθη καὶ μιὰ τεράστια πολυκατοικία ὅπου κάθονται ἑκατοντάδες φοιτηταὶ καὶ ἐξυπηρετοῦνται, γιατὶ ἔτσι βρίσκονται πλησίον στὸ πανεπιστήμιο καὶ δὲν χάνουν χρόνο.

(Στὸ ἑπόμενο: Γιοσέμιτς πὰρκ—Μιὰ ὀνειρώδης κοιλάδα μὲ ἔλατα 2.000 ἐτῶν, καταρράκτες, λίμνες, ποτάμια, σπὸρ θερινὰ καὶ χειμερινὰ—Πύρινοι καταρράκτες κ.λ.π.).

Πετράκη, τῆς οἰκογενείας ποὺ κατεῖχε τὸν χῶρο τῆς Μονῆς Πετράκη, ἰδιοκτητρίας ἀπέραντης ἐκτάσεως, ἀπὸ τὸν σημερινὸν «Εὐαγγελισμὸ» μέχρι καὶ τοῦ Σουνίου. Σήμερα ἡ Μονὴ ἐλάχιστα πλέον κατέχει, ποὺ μόλις μποροῦν καὶ ἐπαρκοῦν γιὰ τὴν στοιχειώδη ἐπιβίωσί της, σὰν πνευματικῆς κυψέλης. Τὸ 1895, ὁ γαιοκτήμων τοῦ Πικερμιοῦ Ἀλέξανδρος Γ. Σκουζές, ἔκαμε διάφορες μεταρρυθμίσεις, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψι τοῦ Ἀθηναίου ἐργολάβου Θεοδώρου Τσάκωνα.

Τὰ γεγονότα ποὺ κατέστησαν γνωστὸ τὸ «χάνι τοῦ Σκορδᾶ», ἄρχισαν τὸ 1869. Ἐκυριαρχοῦσε τότε στὰ Μεσόγεια καὶ ἐλυμαίνετο τὰ χωριά, μιὰ ἀσύλληπτη ληστοσυμμορία. Ἀρχηγοί της, ὁ Κίτσος ὁ Λύγγος καὶ ὁ διαβόητος Πατσαβούρας. Τὸ χάνι ἦταν σταθμὸς ταξιδιωτῶν. Εἶχε μέσα πράγματα ἀξίας. Ὁ Λύγγος, ἀξίωσε νὰ παίρνῃ γερὸ καὶ τακτικὸ πεσκέσι ἀπὸ τὸν χανιτζή. Ἐκεῖνος, ἐκ φύσεως παλληκαρᾶς, δὲν συμμορφώθηκε. Ὅμως ἕνα χειμωνιάτικο βράδυ, Φεβρουάριος τοῦ 1869, πρὸ 94 ἐτῶν, ὁ Πατσαβούρας πατάει τὸ χάνι, σφάζει τὸ ἀφεντικό, λεηλατεῖ τὰ πάντα καὶ κρεμᾶ τὸ φέσι του στὴν πόρτα, γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι δὲν ἀστειεύεται... Τὸ 1870, τέλη Μαρτίου, λόρδοι περιηγηταὶ περνοῦσαν κουρασμένοι ἀπὸ τὸ Πικέρμι καὶ ἐσταμάτησαν στὸ χάνι. Πάρα πέρα, στὰ «κονάκια» τῶν τσοπαναραίων, εἶχε τὸ λημέρι της ἡ φοβερὴ ληστοσυμμορία τῶν Τάκη καὶ Χρήστου Ἀρβανιτάκη, ἀποτελουμένη ἀπὸ 22 ληστάς. Κάποιος τσοπάνος, ποὺ ἐπρομήθευε καπνὸ στοὺς ληστάρχους, τοὺς εἰδοποίησεν ὅτι στὸ χάνι ξεπέζεψαν λόρδοι, ποὺ ἑτοιμάζονταν νὰ κατευθυνθοῦν στὸ Μαραθῶνα, γιὰ ἐπίσκεψι τοῦ χώρου τῆς ἱστορικῆς μάχης. Ἀμέσως ἡ συμμορία ἔστησε καρτέρι στὴ γέφυρα τοῦ Πικερμιοῦ. Κάθησε ἐκεῖ λουφάζοντας, ἕως ποὺ εἶδε τὴ συνοδεία νὰ ἐπιστρέφῃ ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα. Ἦταν ἡ ὥρα 4.20′ τὸ ἀπόγευμα. Μόλις φανήκανε οἱ λόρδοι, ὁ Τάκης Ἀρβανιτάκης, βγῆκε σ' ἕνα ψηλὸ βράχο καὶ φώναξε μὲ τὴν ἀγριοφωνάρα του: «Σταθῆτε, ὡρέ. Ἄλτ!...» Συγχρόνως λησταὶ ἐνεφανίζοντο ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, κρατώντας κάτι πελώριες ἀκονισμένες χατζάρες. Οἱ λόρδοι παγώσανε. Ἐσήκωσαν τὰ χέρια, παρακαλώντας νὰ σωθοῦν. Ἡ συμμορία δὲν ἐπείραξε κανένα, μόνο πούτσους ἐπῆρε ὅ,τι εἶχαν. Οἱ ξένοι ἦσαν: 1) ὁ λόρδος Μουγκάστερ μὲ τὴν λαίδη σύζυγό του, 2) ὁ γραμματεὺς τῆς ἀγγλικῆς Πρεσβείας Ἔρπερτ, 3) ὁ γραμματεὺς τῆς Ἰταλικῆς πρεσβείας κόμης Μπούλι, μὲ τὴν σύζυγό του καὶ τὸ ἑξαετὲς κοριτσάκι τους, καὶ 4) ὁ νεαρὸς Ἄγγλος λόρδος Φρειδερῖκος Γρέϋ Βίννερ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸν φόβο του, ἄρχισε νὰ δίνῃ φιλιὰ στοὺς ληστὰς καὶ νὰ τοὺς φωτογραφίζῃ!...

Εὐτυχῶς ἡ ληστεία ἐπατάχθηκε γρήγορα μὲ σύντομα καὶ δραστικὰ μέτρα. Ὅλα τὰ χωριὰ τῶν Μεσογείων καὶ τῆς Ἀττικῆς ἀνέπνευσαν καὶ ἡ τάξις ἀπεκατεστάθη σὲ ὁλόκληρη τὴν περιφέρεια. Τὸ «χάνι τοῦ Σκορδᾶ», ὅμως, ἔγινε παγκοσμίως γνωστό. Ἀκόμη καὶ σήμερα, οἱ ξένοι μπαίνοντας μέσα ρωτᾶνε μὲ ἐνδιαφέρον τὸν Ξηντάρα γιὰ τὰ παληὰ αὐτὰ ἱστορικὰ γεγονότα. Γιὰ τὶς ληστεῖες, τὰ λύτρα, τὶς ἐξοντωτικὲς ἐκκαθαριστικὲς ἐπιχειρήσεις, τοὺς βασιλεῖς τῶν ὀρέων, καὶ τὶς ἄλλες ρομαντικὲς ἱστορίες, ποὺ συνδέονται ἄμεσα μὲ τὸ διαβόητο αὐτὸ χάνι.

Τέλος σ' αὐτὸ τὸ χάνι ἔτρωγαν ἐπὶ χρόνια καὶ κατοικοῦσαν διάσημοι Γερμανοὶ καθηγηταί, ποὺ ἐνήργησαν τὶς σπουδαῖες παλαιοντολογικὲς ἀνασκαφὲς τοῦ Πικερμιοῦ, μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1882 καὶ 1895. Οἱ καθηγηταὶ αὐτοὶ ἦταν οἱ: Δάμες, Μ. Νιμάγερ, Β. Τάουσεδ Μίχαλετ, ὁ πρίγκιψ τῆς Ὀρλεάνης καὶ οἱ κορυφαῖοι Ἕλληνες παλαιοντολόγοι καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀείμνηστοι Ἡρακλῆς Μητσόπουλος καὶ Θεόδωρος Σκοῦφος. Ἀργότερα, κατὰ τὸ 1912, ὅταν ἔγιναν οἱ τελευταῖες περιώνυμες ἀνασκαφὲς στὸ Πικέρμι, διέμεινεν ἐκεῖ καὶ ὁ διάσημος Αὐστριακὸς (Βιεννέζος), καθηγητὴς Ἄμπελ. Σήμερα, μένει τὸ κτίσμα γιὰ νὰ θυμίζῃ ἕνα ταραχῶδες παρελθόν...

Κ. ΡΗΓΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὑπὸ τοῦ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **Ι. ΡΑ·Ι·ΚΟΥ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Τοπωνυμικὰ τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν.

Κυκλώπων.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Τριῶν Ἱεραρχῶν 158, κοντὰ στὸ τέρμα τῶν λεωφορείων «Κάτω Πετράλωνα».

Κατὰ τὴν μυθολογία καὶ τὸν Ἡσίοδο οἱ Κύκλωπες ἦσαν τρεῖς γιγαντόσωμοι γυιοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας (Βρόντης, Στερόπης καὶ Ἄργης), οἱ ὁποῖοι εἶχον στὸ μέσον τοῦ μετώπου των κυκλοτερῆ ὀφθαλμό. Ὁ πατέρας των τοὺς ἔρριψε στὸν Τάρταρο, πλὴν ὅμως τοὺς ἀπηλευθέρωσεν ὁ Ζεὺς καὶ παρέμειναν ἔκτοτε στὸ ἐργαστήριο τοῦ Ἡφαίστου, βοηθοῦντες αὐτὸν στὴν κατασκευὴ τῶν κεραυνῶν τοῦ Διὸς καὶ στὴν σφυρηλάτησι τῶν ὅπλων θεῶν καὶ ἡρώων.

Κύκνων (Στρουθίων).

Πάροδος τῆς λεωφόρου Γαλατσίου 64, δύο στάσεις πρὶν τοῦ τέρματος τῶν λεωφορείων «Γαλάτσι».

Πρόκειται γιὰ τὰ γνωστὰ λευκὰ πτηνά, ποὺ μεταφορικῶς συμβολίζουν τὸ κάλλος καὶ τὴν ὑπερηφάνεια.

Κυμαίων.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἀκταίου 48, ὄπισθεν τοῦ Ἀστεροσκοπείου.

Ὀφείλει τὴν ὀνομασία στοὺς κατοίκους τῆς Κύμης, οἱ ὁποῖοι διατηροῦν ἀρχαΐζουσα προφορὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, χωρὶς ἰδιωματισμούς.

Κύμης.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν 157, στάσις «Ἁγίου Μελετίου».

Πρόκειται γιὰ τὴν γνωστὴ κωμόπολι τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας καὶ τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, τὴν κοινῶς Κούμη. Ἕδρα ὁμωνύμου Δήμου ἔχει περὶ τὶς 3.300 κατοίκους. Ἐξάγει ἐξαιρετικὸ κρασὶ καὶ λευκὰ σῦκα, τύπου Σμύρνης. (Συνώνυμη ὁδὸς ὑπάρχει στὴν Καλογρέζα).

Κυμοθόης.

Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν λεωφόρο Βουλιαγμένης 236 καὶ τελειώνει στὴν ὁδὸ Προύσης τῆς Χαραυγῆς.

Κατὰ τὴν μυθολογία, ἡ Κυμοθόη ἦταν μία τῶν Νηρηίδων καὶ ἐξεπροσώπει τὴν ταχύτητα τῶν κυμάτων. Λέγεται ὅτι ὑπῆρξεν ἡ ἐκλεκτὴ τοῦ Τρίτωνος.

Κυνεγείρου.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Λεωνίδου 56, στὸ Μεταξουργεῖο.

Ὁ Κυνέγειρος, ἥρως τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀδελφὸς τοῦ τραγικοῦ Αἰσχύλου, ὅταν στὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνος (490 π.Χ) ἀπεπειράθη νὰ κρατήσῃ μὲ τὸ χέρι του ἀποπλέουσα περσικὴ τριήρη, ἐφονεύθη ἀπὸ Πέρση στρατιώτη. Ἡ ἡρωικὴ αὐτὴ πρᾶξις τοῦ Κυνεγείρου ἀπηθανατίσθη στὴν «Ποικίλη Στοά». (Συνώνυμη ὁδὸς ὑπάρχει στὴ Καλλιθέα).

Κυνέτου.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἡφαίστου 46, κοντὰ στὴ πλατεῖα Μοναστηρακίου.

Ὁ Κυνέτας, Λακεδαιμόνιος τὴν καταγωγή, εἶναι ὁ συγγραφεὺς τῆς «Τηλεγονίας», ἱστορίας τοῦ Τηλεγόνου, γυιοῦ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τῆς Κίρκης.

Κυνίσκας.

Πάροδος τοῦ τέρματος τῆς ὁδοῦ Μάρκου Μουσούρη, στὸ Μέτς.

Ἡ Κυνίσκα, κόρη τοῦ Σπαρτιάτου βασιλέως Ἀρχιδάμου καὶ ἀδελφὴ τοῦ Ἀγησιλάου, κατέστη γνωστὴ γιὰ τὶς νίκες της στοὺς ἀγῶνες ἱπποδρομίας τῆς Ὀλυμπίας.

Κυνουρίας.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ἀριστοβούλου 67, ἀπέναντι στὴ «Δημοτικὴ ἀγορὰ» Ρούφ (ὁδὸς Πειραιῶς).

Πρόκειται γιὰ τὴν γνωστὴ περιοχὴ τῆς Α Πελοποννήσου, ποὺ εὑρίσκεται κοντὰ στὴ Δ παραλία τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου καὶ ἀποτελεῖ τὴν ὁμώνυμη ἐπαρχία, μὲ ἔκτασι 1184 τετρ. χιλμ. καὶ περὶ τὶς 30 χιλιάδες κατοίκους.

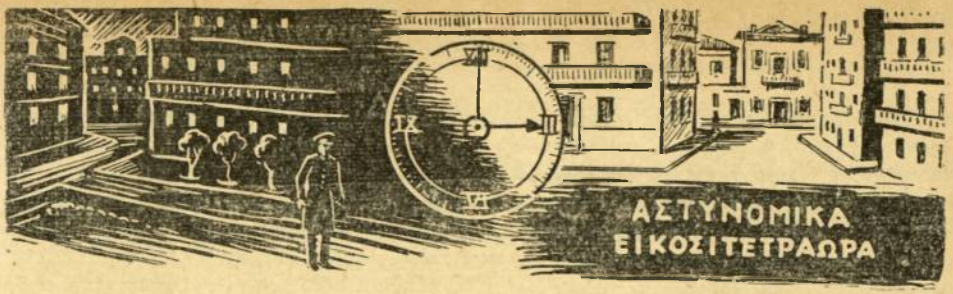
Πρῶτοι κάτοικοι τῆς Κυνουρίας ἦσαν Πελασγοί, οἱ ὁποῖοι ἐξεδωρίσθησαν μετὰ τὴν ὑποταγή τους στοὺς Ἀργείους. Οἱ σημερινοὶ της κάτοικοι, οἱ γνωστοὶ «Τσάκωνες», θεωροῦνται ὡς ἀπόγονοι τῶν Ἐλευθερολακώνων καὶ διατηροῦν ἰδιαίτερο γλωσσικὸν ἰδίωμα. Ἡ ὀνομασία τους προέρχεται ἀπὸ τὴ παραφθορὰ τῆς λέξεως «Λάκωνες» (Τσλάκωνες =Τσάκωνες).

Κυπριανοῦ.

Συνέχεια τοῦ τέρματος τῆς ὁδοῦ Δελαπόρτα, κοντὰ στὸ τέρμα τῶν λεωφορείων «Γκύζη».

Ἔλαβε τὴν ὀνομασία αὐτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ ἐθνομάρτυρος καὶ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανοῦ, ποὺ γεννήθηκε στὸ Στρόβολο τῆς Λευκωσίας τὸ 1756. Τὸ 1810 ἐξελέγη Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἠσχολήθη ἰδιαιτέρως μὲ τὴν ἵδρυσι σχολῶν (Παγκύπριον Γυμνάσιον), ναῶν καὶ ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων. Ἐξ αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς του δράσεως κατέστη ὕποπτος, καὶ τὴν 9ην Ἰουλίου 1821 ἐκαρατομήθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦταν μέλος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας.

(Συνεχίζεται)

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ «Χ»

Διὰ πρώτην ἴσως φοράν, κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν ἐποχήν, τὸ κῦμα τῶν διαρξεων προσέλαβε τὰς ἀσυνήθεις διαστάσεις τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Καὶ διὰ πρώτην ἴσως φορὰν τὸ κοινόν, ὡς ἦτο φυσικόν, ἐντυπωσιάσθη εἰς τόσον μεγάλον βαθμόν, ὁ τύπος δὲ ἀφιέρωσε τοιαύτην πληθώραν ἄρθρων, χρονογραφημάτων, σημειωμάτων καὶ παρατηρήσεων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἔρχεται λοιπὸν αὐτομάτως εἰς τὰ χείλη τὸ τετριμμένον ἀλλὰ καὶ ἐπιβαλλόμενον ἐκ τῶν πραγμάτων ἐκεῖνο ἐρώτημα ποὺ πάντοτε ἐχαρακτήριζε δυσμενεῖς καταστάσεις: « Τ ὶ ς π τ α ί ε ι ; ».

***

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἀκανθῶδες τοῦτο ἐρώτημα ἐκφεύγει τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ὑποφαινομένου. Ὁ λόγος ἑπομένως εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον, εἰς τὰ ὄργανα τῆς κοινῆς γνώμης ποὺ κρίνουν γεγονότα καὶ καταστάσεις καὶ ἐπισημαίνουν καὶ στηλιτεύουν ὅσα ἡ καθημερινὴ ζωὴ παρουσιάζει. Γράφει λοιπὸν μεγάλη πρωινὴ ἐφημερὶς εἰς σχετικὸν σημείωμα: «Τὸ Σαββατοκύριακον ἔγιναν δέκα διαρρήξεις κα»ταστημάτων, οἰκιῶν καὶ περιπτέρων εἰς τὸ κέντρον τῆς πρωτευούσης. Ἡ Ἀστυ»νομικὴ Διεύθυνσις Ἀθηνῶν θὰ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὅτι εἶναι πολλαὶ διὰ δύο εἰ»κοσιτετράωρα. Δὲν ἔχομεν διάθεσιν νὰ τὴν κατηγορήσωμεν. Ἁπλῶς θὰ ἠθέλα»μεν νὰ γνωρίζωμεν, μήπως οἱ ἄνδρες τῆς δυνάμεώς της δὲν ἐπαρκοῦν διὰ νὰ ἐκ»πληρώσουν ὅλας τὰς ἀνατεθεῖσας εἰς τὴν Ἀστυνομίαν ἀποστολάς. Διότι ὑποπτευό»μεθα ἡ αὔξησις τῶν διαρρήξεων ὀφείλεται εἰς ἀριθμητικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἀστυ»νομικῆς δυνάμεως Ἀθηνῶν. Δὲν ἀναμένομεν ὑπεύθυνον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀνα»κοίνωσιν. Ἐὰν ὅμως, αὐτό, πράγματι, συμβαίνῃ, τότε κάποια μέτρα δέον νὰ λη»φθοῦν ἢ διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ Ἀστυνομία Πόλεων ὡρισμένων ἀποστολῶν ἢ διὰ νὰ »αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων εἰς αὐτήν»... Καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν ἐπιφανοῦς σχολιαστοῦ παρατηρεῖται ἐπίσης: «Διὰ νὰ εἴμεθα δίκαιοι, πρέπει νὰ ἀναγνωρίσω»μεν καὶ τῶν πτωχῶν διαρρηκτῶν τὸ δίκηο: ἀπὸ ὅσα διαβάζει κανεὶς αὐτὰς τὰς ἡ»μέρας πείθεται ὅτι ἡ περιφρούρησις τῆς κινητῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν ἀφήνε»ται εἰς τὴν εὐγένειαν τῶν διαβατῶν. Δεκάδες χιλιάδες δραχμῶν καὶ τιμαλφῆ ἐγκα»ταλείπονται εἰς εὔθραυστα ντουλάπια, τὰ σπίτια εἰς τὰ ὁποῖα εἰσβάλλουν οἱ διαρ»ρῆκται ἀνοίγονται μὲ μιὰ σπρωξιά, καί, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἡ θύρα τοῦ σπιτιοῦ »εἶναι σκοτεινή. Διὰ νὰ φυλάξῃ ὅλα αὐτὰ τὰ ἄφρακτα κυριολεκτικῶς ἀκίνητα ἡ Ἀ»στυνομία θὰ ἐχρειάζετο ἕνα ἀστυφύλακα σὲ κάθε σπίτι! Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ »ὑποστηρίζῃ κανεὶς ὅτι ὑπάρχουν περιπτώσεις κλοπῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἀντὶ νὰ »διώκεται ὁ κλέπτης πρέπει νὰ διωχθῇ τὸ θῦμα του, διότι μὲ τὴν ἀμεριμνησίαν του »ἐβοήθησε τὴν κλοπήν»...

***

Θὰ προχωρήσω εἰς μερικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ διαρρηκτικοῦ κύματος, ὅπως ἀπὸ τῶν στηλῶν ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος παρουσιάζονται. «Πρόκειται, σημειώ»νει ὁ ἀρθρογράφος, «περὶ ἑνὸς «νέου κύματος» ἐλαφρᾶς ἐγκληματικότητος, τὸ ὁ-

»ποῖον παρουσιάζει τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά: Πρῶτον, αἱ «ἐπιχειρήσεις» δὲν εἶναι »σύνθετοι καὶ δυσχερεῖς, προϋποθέτουσαι μακρὰν προεργασίαν καὶ συστηματικὴν »ὀργάνωσιν. Διαρρήξεις περιπτέρων, εἰσβολαὶ ἀπὸ φεγγίτας, παραβιάσεις λουκέ»των, θραύσεις προθηκῶν καὶ ἁρπαγαὶ διαφόρων ἀντικειμένων (βαλιτσῶν, ραδιο»φώνων κλπ.) ἀπὸ οἰκίας, γραφεῖα κλπ., οἱ ἔνοικοι τῶν ὁποίων εἶναι ἀπρόσεκτοι. »Δεύτερον, τὰ «περιουσιακὰ στοιχεῖα» ποὺ ἀλλάζουν ἰδιοκτήτην δὲν εἶναι μεγάλης »ἀξίας—εἴτε περὶ χρημάτων πρόκειται, εἴτε περὶ ἀντικειμένων (τὰ ὁποῖα πωλοῦν»ται καὶ «κοψοτιμῆς» εἰς τοὺς κλεπταποδόχους ἢ τοὺς ἀνυπόπτους ἀγοραστάς). »Τρίτον, μία πρώτη φουρνιὰ συλλήψεων δικαιολογεῖ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὸ «κῦμα» »εἶναι νέον ὄχι μόνον διότι παρουσιάζει διὰ πρώτην φορὰν τόσον ὕψος, ἀλλὰ καὶ »ἀπὸ ἄποψιν «συνθέσεως». Ὅλοι οἱ συλληφθέντες διαρρῆκται καὶ «μπουκαδόροι» »ἔχουν ἡλικίαν κυμαινομένην μεταξὺ 16 καὶ 24 ἐτῶν καὶ ἀρκετοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι «καθαροὶ»—ἄγνωστοι δηλαδὴ εἰς τὰς ἀρχάς. Ποία ἐξήγησις πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸ »φαινόμενον αὐτό; Εἶναι γεγονὸς ἀναμφισβήτητον ὅτι κατὰ τὰς περιόδους τῶν με»γάλων ἑορτῶν παραλύει ἡ «αὐτοάμυνα» τοῦ κοινοῦ, χαλαρώνονται αἱ προφυλά»ξεις του, αὐξάνουν αἱ φροντίδες του, πολλαπλασιάζονται αἱ ἀπροσεξίαι του καὶ συ»νεπῶς δημιουργοῦνται πολὺ περισσότεραι εὐκαιρίαι καὶ πολὺ μεγαλύτεροι »πειρασμοὶ δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἢ ἔθεσαν ἑαυτοὺς κατ' ἐπάγγελμα ἐκτὸς τοῦ νό»μου ἢ εὑρίσκονται—διὰ διαφόρους ἀτομικοὺς λόγους—εἰς τὸ μεταίχμιον... Διὰ νὰ »εἴμεθα ὅμως δίκαιοι πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τὸ κῦμα αὐτὸ τῆς «ἐλάσσονος» »ἐγκληματικότητος δὲν εἶναι ὀρθὸν ν' ἀποδοθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς καθ' οἱον»δήποτε τρόπον «γνωστοὺς» καὶ «σεσημασμένους». Τουναντίον μάλιστα. Οἱ ἥρωές »του εἶναι κατὰ πλειονότητα νέοι. Καὶ τὸ γεγονὸς τοῦτο καθιστᾶ δυσχερεστέραν τὴν »ἀνακάλυψίν των. Ἕνας «ταξινομημένος» (ἀπὸ ἄποψιν μεθόδου, κλίσεως, ἀκτῖνος »δράσεως κλπ.) κακοποιός, ἀνακαλύπτεται πολὺ εὐκολώτερα ἀπὸ ἕνα πρωτάρην. »Καὶ οἱ περισσότεροι τοῦ «νέου κύματος» φαίνεται ὅτι εἶναι πρωτάρηδες. Εἶναι »αὐτὰ τὰ «ἀντράκια» ποὺ ἔχουν κάποια δουλειὰ μὲ ἀνεπαρκεῖς ἀπολαυὰς ἢ δὲν ἔ»χουν καμμίαν οἰκονομικὴν βάσιν, ἀλλὰ θέλουν νὰ κάνουν «μεγάλην ζωήν», νὰ ἐν»τυπωσιάζουν «φιλενάδες», νὰ συχνάζουν εἰς τὰ «νάϊτ-κλὰμπς» καὶ τὰ μπουζού»κια καὶ νὰ μιμοῦνται τοὺς μεγάλους—ἀνυπόμονα, βιαστικά, ἀνενδοίαστα καὶ χωρὶς »συνείδησιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Τώρα κάμνουν διαρρήξεις ἢ ἁρπάζουν ὡς »μπουκαδόροι ὅ, τι βροῦν μπροστά τους. Αὔριον ὅμως οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς »θὰ γίνουν κατ' ἐπάγγελμα ἐγκληματίαι. Ποῖος, ἄραγε, θὰ τοὺς συγκρατήσῃ εἰς »τὸν κατήφορον;».

***

Κάθε λόγος ἔχει καὶ ἀντίλογον. Τὸ κῦμα τῶν διαρρήξεων συνεπῶς ἦτο φυσικὸν νὰ τὸ διαδεχθῇ κῦμα συλλήψεων τῶν δραστῶν, νὰ προοιωνίζεται δὲ πολὺ σύντομος ἡ ἀνακάλυψις ὅσων, μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ γράφονται αἱ γραμμαὶ αὐταί, παραμένουν εἰς τὴν ἀφάνειαν. «Παρατηροῦμεν»—κατὰ τά... κοσμικὰ εἰωθότα —αὐτὴν τὴν φορὰν μεταξὺ τῶν συλληφθέντων: Τὸν Γ.Λ. τῶν 21 ἐτῶν, θῦμα τῆς «μεγάλης ζωῆς», τῶν νάϊτ-κλάμπς κ.λ. καὶ δράστην τριάντα διαρρήξεων ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1963 μέχρι τῆς 12ης Ἰανουαρίου 1964. Κατέχει τὸ ρεκὸρ τῆς εὐκινησίας, τοῦ ἅλματος ἀπὸ στέγης εἰς στέγην, τῆς σπατάλης—70 χιλ. ἐσπατάλησε μὲ «τὰ κορίτσια» του εἰς τὸ διάστημα τοῦ τεσσαρακονθημέρου—ἀλλὰ καὶ τῆς ταχύτητος κατὰ τὴν «ἐργασίαν», ἀφοῦ εἰς διάστημα μιᾶς νυκτὸς διέρρηξεν ἓξ καταστήματα τῶν Ἀμπελοκήπων. Ἐπίσης «παρατηροῦμεν» τὴν σπεῖραν τῶν Κ.Μ. τῶν 22 ἐτῶν, Γ.Ο. τῶν 23 καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Ἰσαβέλλας τῶν 24 ἐτῶν, Α.Ν. τῶν 21 καὶ Ν.Μ. τῶν 22 ἐτῶν, ἡ πολυσχιδὴς δρᾶσις τῆς ὁποίας τοποθετεῖται εἰς τὸ κῦμα τῶν «ἑορταστικῶν διαρρήξεων». Ὁμοίως τὴν σπεῖραν τοῦ 18ετοῦς Γ.Κ. μὲ τοὺς «σκληρούς»: Δ.Κ. τῶν 18 ἐτῶν, Κ.Β. τῶν 17, Π.Π. τῶν 18 καὶ Α.Λ. τῶν 18 ἐπί-

σης ἐτῶν, τὸ «ἐνεργητικὸν» τῶν ὁποίων ἀνέρχεται εἰς 14 «μόνον» διαρρήξεις τοῦ 'Ιανουαρίου. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀγνοήσωμεν: τὸν Ν.Π. τῶν 19 ἐτῶν, δράστην δέκα διαρρήξεων εἰς τὰς περιοχὰς Πατησίων καὶ Κυψέλης, τοὺς Π.Γ. καὶ Ι.Γ. τῶν 20 καὶ 21 ἐτῶν, ποὺ καταληφθέντες νὰ διαρρηγνύουν ἕνα κατάστημα ὡμολόγησαν ἄλλας 12 διαρρήξεις, τοὺς ἀνηλίκους δραπέτας τοῦ ἱδρύματος Κορυδαλλοῦ Κ.Σ. τῶν 16 καὶ Ι.Κ. τῶν 15 ἐτῶν, μὲ σωρείαν διαρρήξεων κατ' ἀντιγραφὴν νεωτάτων συστημάτων, ὡς καὶ τὸν «ἀμφίβιον» ἐπικίνδυνον κλέπτην καὶ διαρρήκτην Ι.Α. τῶν 25 ἐτῶν: 'Ελεηλάτησεν ὁ «ἄσσος» αὐτὸς ἑπτὰ πετρελαιοκίνητα σκάφη εἰς τὸν λιμένα τοῦ Κερατσινίου καὶ διέρρηξεν ἀκολούθως τέσσαρα παντοπωλεῖα τοῦ Πειραιῶς, διὰ νὰ συλληφθῇ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους τοῦ ἐπινείου καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ ὅτι τοὐλάχιστον 20 χιλιάδας κλαπείσας δραχμὰς ἔχασεν εἰς τοὺς κύβους (ζάρια) τῶν «ἁγίων ἡμερῶν».....

***

Ἐμπνεύσεις, ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τῶν διαρρηκτῶν, ὑπῆρξαν πολλές. Χαρακτηριστικὴ ἡ ἔμπνευσις τοῦ ἄτυχου ἐκείνου διαρρήκτου ναοῦ τῆς Πλάκας, ὁ ὁποῖος μὴ εὑρὼν χρήματα ἀπηυθύνθη ὡς ἐξῆς πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους δι' ἑνὸς σημειώματός του: «Ἄλλη φορὰ νὰ ἀφήνετε λεφτὰ καὶ γιὰ τοὺς βασανισμένους».... Χαρακτηριστικὸν καὶ τὸ ἀνέκδοτον ποὺ μόλις ἐκυκλοφόρησε: Ἕνας κύριος παρουσιάζεται εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμῆμα τῆς περιφερείας του καὶ ζητᾶ νὰ μιλήσῃ μὲ τὸν διαρρήκτη ποὺ... ἄδειασε τὰ συρτάρια του. «'Απαγορεύεται κατ' ἀρχήν,» τοῦ λέγει ὁ ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας, «ἀλλὰ τί τὸν θέλετε;». Καὶ ἐκεῖνος ἀπαντᾶ: «Μπῆκε σπίτι μου κύριε ἀστυνόμε στὶς 3 τὸ πρωὶ χωρὶς νὰ ξυπνήσῃ τὴν γυναίκα μου. Θέλω νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ πῶς τὰ κατάφερε καὶ τότε ἀποσύρω τὴν μήνυσι!»...

***

Ἀπὸ τὸν τομέα τῆς ἀπάτης προβάλλουν δύο διδάγματα τὸν τελευταῖο καιρό. Τὸ ἕνα εἶναι ὅτι ἐπέρασαν ἀνεπίστρεπτα τά... παλιὰ καλὰ ἐκεῖνα χρόνια ποὺ ἡ φαντασία τῶν ἀπατεώνων κυριολεκτικῶς ὠργίαζεν. Σταμάτησε λοιπὸν ἡ ἐφευρετικότητα τοῦ «ψευτο-Θόδωρου», καὶ τὰ «κόλπα» τῶν ἀπατεώνων ὁλκῆς ἔγιναν κοινὸν κτῆμα ἀκόμα καὶ τῶν ἀφελῶν ἐπαρχιωτῶν... «'Αφελὴς» λοιπὸν ἐπαρχιώτης ὁ Χ.Γ. κατέβηκε ἕνα πρωινὸ εἰς τὸν σταθμὸν Πελοποννήσου καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν ἔξοδο, ὅταν εἶδε μπροστά του δύο τύπους νὰ καυγαδίζουν:—«Θὰ μοῦ τὸ δώσῃς!» —«Δὲν στὸ δίνω!»—«Μὰ γιατί; Νὰ σοῦ δώσω 2.000!».—«Ὅσα καὶ νὰ μοῦ δώσῃς δὲν στὸ δίνω! Σὲ ἄλλον τὸ δίνω μὲ ἕνα χιλιάρικο μόνον, σὲ σένα ὅμως οὔτε μὲ δέκα!». Καυγαδίζοντας λοιπὸν οἱ δύο «τύποι» τὸν εἶχαν βάλει εἰς τὴν μέσην, ἐνόσω ὁ ἄνθρωπος προχωροῦσε, καὶ ὁ ἕνας τοῦ ψιθύρισε: «Πές του ρὲ πατριωτάκι καὶ σὺ νὰ μοῦ τὸ δώσῃ! Τόση ὥρα μὲ παιδεύει!»... Διὰ νὰ μὴ τὰ πολυλογῶ, ἐπρόκειτο περὶ δύο ἀπατεώνων: τοῦ Η.Β. ἢ Μούτσιου ἢ Κλώσσα κ.λ. καὶ τοῦ Θ.Μ. ἢ Τόμπρου ἢ Σφάχτη κ.λ. κ.λ., μὲ πολυετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμα καὶ μακρᾶς διαρκείας μετεκπαιδεύσεις εἰς τὰς φυλακάς. 'Επρόκειτο λοιπὸν περὶ δύο ἀπατεώνων, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν τετριμμένην μέθοδον τῆς δῆθεν ἀγοραπωλησίας μεταξύ των, ἀνέμενον τρίτον, ἤτοι τὸ θῦμα. Ἦτο δὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγοραπωλησίας ἕνα... ρωσικὸ φάρμακο ποὺ ἐθεράπευε φαλακρούς, ποὺ «πίνοντας μιὰ κουταλιὰ ἡ γυναίκα σου κάμνει ἀρσενικὸ παιδί», ποὺ ἔδιωχνε τὰ «ἀερικά», ποὺ ἐθεράπευε τὸν καρκίνο κ.λ. κ.λ. 'Εθαύμασε λοιπὸν τὸ ὑποψήφιον «θῦμα» τὰς τόσας μαγικὰς ἰδιότητας τοῦ φαρμάκου, ἀλλὰ ὅταν ὁ «Κλώσσας» τοῦ εἶπε νὰ δώσῃ αὐτὸς μόνον 1.000 δρχ. διὰ νὰ πάρῃ τὸ «ἐλιξήριον» ἀπὸ τὸν πεισματάργην καὶ ἀπομακρυνθέντα ἐν τῷ μεταξὺ «Σφάχτην», καὶ κατόπιν νὰ τοῦ τὸ πωλήσῃ 1.500, ἐσκέφθη τήν... ἀνταπάτη! Τοῦ εἶπε ἐμπιστευτικά: «Μοῦ λείπουν τὰ τέσσερα ἑκατοστάρικα ἀπὸ τὸ χιλιάρικο. Δῶστα μου ἐσὺ καὶ περίμενε στὸ γειτονικὸ καφενεῖο. Θὰ τὸν προφθάσω, θὰ

πάρω τὸ φάρμακο μὲ 1.000, καὶ ὅταν σοῦ τὸ φέρω μοῦ δίνεις 1.100 ἀντὶ 1.500...». Τὸ καλοσκέφθηκε ὁ Κλώσσας αὐτὸ καὶ τελικὰ ἔδωσε τὰ τέσσερα ἑκατοστάρικα, ὑπολογίζοντας ὅτι μὲ τὰ ἕξη ποὺ θὰ ἐκέρδιζε αὐτὸς καὶ ὁ Σφάχτης «κάτι θὰ γινόταν τέλος πάντων γιὰ τὴν ὥρα...». Ἀντὶ ὅμως νὰ ἐξαφανισθοῦν οἱ δυό τους, ὅπως προέβλεπε τὸ σχέδιο μετὰ τὴν «ἀγορὰ» τοῦ φαρμάκου, ἐξηφανίσθη ὁ «ἀφελὴς» ἐπαρχιώτης πρὶν φθάση εἰς τὸν Σφάχτην. Τὸν ἀνεζήτησαν λοιπὸν εἰς τὰ λαϊκὰ ξενοδοχεῖα, τόν βρῆκαν τὴν ἄλλη ἡμέρα, τοῦ ἐπετέθησαν, τούς... ἔδειρε, ἔφθασε ἡ Ἀστυνομία, καὶ ἡ ὑπόθεσις κατέληξε εἰς τὸ δικαστήριον. Κατεδικάσθησαν εἰς ἑπτὰ μηνῶν φυλάκισιν παρὰ τὰς διαμαρτυρίας των ὅτι αὐτὴ τὸ φορὰ ἦσαν αὐτοὶ τὰ θύματα καὶ ὄχι ὁ Γ.Χ. Καὶ ὁ Χ.Γ., παραπεμφθεὶς δι' ὑπεξαίρεσιν τῶν 400 δραχμῶν, ἀπηλλάγη ἐλλείψει ἐγκλήσεως, ἀφοῦ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐχαρακτηρίσθη ὡς εὐτελοῦς ἀξίας...

***

Τὸ δεύτερο δίδαγμα ἐπαληθεύει ἐκεῖνο ποὺ λέγεται... διὰ τὸν Μωάμεθ καὶ τὸ βουνό. Δὲν ἐπῆγε ἐδῶ ὁ ἀπατεὼν πρὸς τὸ θῦμα, ἀλλὰ τὸ θῦμα πρὸς τὸν ἐκ περιστάσεως ἀπατεῶνα. Ἰδού: Κάθεται ἕνας νεαρὸς ἀναπαυτικὰ εἰς τὸ κάθισμα τοῦ λεωφορείου, ὅταν βλέπει τὸν «πάτερ» νὰ μένη ὄρθιος πλάϊ του. Σηκώνεται λοιπὸν ἀμέσως καὶ τοῦ λέγει: «Καθῆστε πάτερ!» Ἔστι δὲ «πάτερ» ὁ Χ.Σ., ἕνας φοβερὰ ἀξύριστος, ταλαιπωρημένος καὶ μὲ τριμμένα ροῦχα μεσόκοπος, ὁ ὁποῖος νομίζει ὅτι ὁ νεαρὸς τὸν κοροϊδεύει καὶ ἑτοιμάζεται νὰ τὸν περιλούση δεόντως μὲ βρισιές. Πιὸ «φρόνιμη» ὅμως σκέψις τὸν κάνει νὰ καθίση, καὶ μάλιστα νὰ τοῦ ἀπευθύνη τὸν λόγον μεταξὺ ἀστείου καὶ σοβαροῦ: «Τέκνον μου, πῶς ἀντελήφθης ὅτι εἶμαι ἱερεύς;» Ἡ ἀπάντησις: «Ἀπὸ τὸ παρουσιαστικό σας, πάτερ! Δὲν εἶσθε μήπως;...». Ἐβεβαιώθη τότε ὁ Χ.Σ. ὅτι ὁ νέος σοβαρολογοῦσε καὶ προχώρησε πιὸ πέρα: «Εἶμαι παιδί μου, πῶς δὲν εἶμαι... Μητροπολίτης τῆς Γάζης εἶμαι καὶ εὑρίσκομαι ἐδῶ ἰνκόγνιτο, διὰ νὰ ἐξυγιάνω τὸν κλῆρον. Ὅσον ἀφορᾶ τὰ ἄμφιά μου, ἔχασαν τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα ἐκ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸν χρόνον, ὅπως βλέπεις...». Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς «γνωριμίας» ἦτο νὰ λάβη ὁ «μητροπολίτης» ἀπὸ τὸν νεαρὸν 800 δραχμὲς ὡς «δανεικά», μόλις κατέβηκαν ἀπὸ τὸ λεωφορεῖο, καὶ φυσικὰ νὰ μὴ εὑρεθῆ ἀργότερα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ποὺ εἶπε ὅτι διέμενε. Εὑρέθη ὅμως ἀπὸ ἡμᾶς καὶ τὸ δικαστήριο τὸν κατεδίκασε, λίαν ἐπιεικῶς, εἰς φυλάκισιν 6 μηνῶν λόγω τοῦ λευκοῦ σχεδὸν παρελθόντος του... Πρόκειται πάντως περὶ ἀπιθάνου ὕψους ἐγκληματικῆς ἀφελείας τοῦ νεαροῦ, ποὺ προξενεῖ πολὺ περισσοτέραν ἀγανάκτησιν ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τοῦ «πάτερ».....

***

Πλουσιώτατος ὑπῆρξεν ὁ ἐτήσιος ἀπολογισμὸς τῆς Ἀμέσου Δράσεως Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν. Κατὰ τὸ 1963 ἐπελήφθη 45.326 περιστατικῶν ἔναντι 42.588 τοῦ 1962, ἡ διαφορὰ ὅμως αὐτὴ μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλυτέρα εἰς τὴν πραγματικότητα, διότι σημαντικὸς ἀριθμὸς ἀποσπασθέντων μοτοσυκλεττιστῶν ἐπανῆλθεν κατὰ τὸ 1963 εἰς τὴν Ὑποδιεύθυνσιν Τροχαίας Κινήσεως. Συγκεκριμένως, κατὰ τὸ 1963 ἡ Ἄμεσος Δρᾶσις ἐπενέβη εἰς 6.087 περιπτώσεις αὐτοκινητικῶν δυστυχημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων 2.393 ἦσαν τραυματισμοὶ ἀτόμων. Ἐπενέβη ἐπίσης εἰς 2.932 περιπτώσεις παραβιάσεως καὶ ἐλέγχου τῶν περὶ τῶν κέντρων τεχνικῶν παιγνίων διατάξεων, ἐπραγματοποίησε 3.925 παροχὰς πρώτων βοηθειῶν καὶ 6.426 προσαγωγὰς ἀτόμων ἐκ ποικίλων αἰτιῶν, περισυνέλεξε 486 οἰνόγλυφας, ἀνεῦρε 323 κλαπέντα ὀχήματα, ἐπενέβη εἰς 646 περιπτώσεις πυρκαϊῶν κ.λ. κ.λ. Τέλος, αἱ κλήσεις εἰς τὸ «100» ἀνῆλθον συνολικῶς κατὰ τὸ 1963 εἰς 37.388 ἔναντι 28.868 τοῦ 1962, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι ἐπολλαπλασιάσθησαν αἱ ἀνάγκαι τοῦ κοινοῦ ἀπὸ πλευρᾶς ἀστυνομικῆς προστασίας.

Ελάχιστα καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν πάντοτε ὀγκώδη ξένην ἀστυνομικὴν εἰδησεογραφίαν τῶν τελευταίων ἡμερῶν:

* Οἱ τέσσαρες χιλιάδες ἀστυνομικοὶ τοῦ Δ. Βερολίνου, ἔλαβον κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἀνὰ μίαν φιάλην κρασιοῦ ἀπὸ ἄγνωστον κυρίαν. Ἡ εὐγενὴς αὐτὴ χειρονομία συνεπληρώθη μὲ μίαν μεγάλην ποσότητα ἀπὸ λουκάνικα, τὰ ὁποῖα ἡ ἄγνωστος εὐεργέτις προσέφερεν εἰς τοὺς... ἀστυνομικοὺς κύνας τῆς πόλεως.

* «Ἰβὰν ὁ ἀντεροβγάλτης», «Ἰβὰν ὁ τρομερὸς» ἢ «ὁ Δράκος τῆς Μόσχας», ὡς ἀπεκλήθη, συνελήφθη ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὴν σοβιετικὴν Ἀστυνομίαν μαζὶ μὲ τὴν φίλην—συνεργὸν του Α. Ντμιτρίεβα. Πρόκειται περὶ νεαροῦ σαδιστοῦ δολοφόνου, ὁ ὁποῖος ἐνεφανίζετο ὡς εἰσπράκτωρ τοῦ ἀεριόφωτος ἢ διανομεὺς τηλεγραφημάτων καὶ ἐφόνευε μὲ πέλεκυν ὅποιον τοῦ ἤνοιγε τὴν θύραν εἰς τὰ διαμερίσματα ποὺ ἐπεσκέπτετο. Τὰ θύματά του φαίνεται νὰ ὑπερβαίνουν τὰ εἴκοσι, ἂν καὶ ἐπισήμως ἀνεκοινώθη ὅτι ὁ Β.Ι., 26 ἐτῶν καὶ ἠθοποιός, βαρύνεται μὲ τοὺς φόνους πέντε μόνον ἀτόμων, ἤτοι μιᾶς γυναικὸς καὶ δύο παιδιῶν εἰς τὴν Μόσχαν καὶ μιᾶς ἄλλης γυναικὸς καὶ ἑνὸς παιδιοῦ εἰς τὴν πόλιν Ἰβάνοβο. Ὁ λόγος τῶν ἐγκλημάτων: Ἀνικανοποίητος ἔρως διὰ μίαν χορεύτριαν μπαλλέτου(1).

* Στρατόπεδα λευκῆς σαρκὸς καὶ στυγερῶν δολοφονιῶν εἰς τὸ Μεξικόν. Νεαραὶ γυναῖκες, ποὺ ἠρνοῦντο νὰ συνεχίσουν τὴν πορνείαν, ἐθανατώνοντο μὲ σιδηρᾶ ρόπαλα μὲ τὰ τέκνα των καὶ τὰ πτώματα ἐκαίοντο μὲ βενζίνην. Οἱ ἀστυνομικοὶ ἐξέθαψαν ἀπὸ ἕνα κτῆμα 17 πτώματα, ἀνεκοινώθησαν δὲ ἀπὸ ἐκπρόσωπον τῆς Ἀστυνομίας τὰ ἑξῆς: «Πιστεύομε ὅτι ἔχουν δολοφονηθῆ συνολικῶς 30 ἄτομα. Πιθανῶς ὅμως ὁ ἀριθμὸς νὰ αὐξηθῆ... Τὰ 15 πτώματα ἦσαν κοριτσιῶν, τὰ δύο βρεφῶν...». Καρδία τῆς «ἐπιχειρήσεως» οἱ ἀδελφὲς Μ. καὶ Ν.Γ., ἡλικίας 52 καὶ 42 ἐτῶν ἀντιστοίχως, ὡς καὶ ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου των. Τὸ συνδικᾶτον ἐξηρθρώθη μετὰ τὴν καταγγελίαν μιᾶς μικρῆς, ἡ ὁποία κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Ἀστυνομίαν.

* Συνελήφθη ὁ ὑπ' ἀριθμ. 1 Ἰάπων ἐγκληματίας. Πρόκειται περὶ τοῦ Α.Ν. τῶν 38 ἐτῶν, δράστου πέντε δολοφονιῶν ἐντὸς 2.1/2 ἐτῶν. «Κέρδη» ἐκ τῶν δολοφονιῶν αὐτῶν 222.000 γιὲν (18.510 δραχμ.), ὡς καὶ τὸ δελτίον ταυτότητος δικηγόρου-θύματος, μὲ τὸ ὁποῖον ἐνεφανίζετο ὡς ἐπιφανὴς νομικός.

* Ἐγκατέλειψεν τὰ ἐγκόσμια, εἰς ἡλικίαν 68 ἐτῶν, ὁ ὑπ' ἀριθμ. 1 πορτοφολᾶς τῶν Η.Π.Α. Πρόκειται περὶ τοῦ Λούϊ Φίνκελστάϊν, γνωστοῦ ὡς «Λούϊ τοῦ Ἐλαφροχέρη», ὁ ὁποῖος ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη ἔδρα ὡς παναμερικανικὸν πρότυπον τοῦ «ἐπαγγέλματος». Γεννηθεὶς εἰς τὴν Ὀδησσόν, εἶχε συλληφθῆ 120 φορὰς καὶ εἶχε παραμείνει πλέον τῶν 10 ἐτῶν εἰς τὰς φυλακάς. Χαρακτηριστικὰ ἀπὸ τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ ἀνδρός: Κλοπὴ πορτοφολίου ἑνὸς ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν ἀνακρίσεως, κλοπὴ πορτοφολίου ἀπὸ ἀστυνομικὸν ρεπόρτερ ποὺ παρηκολούθει μίαν δίκην του κ.λ. Μίαν φορὰν ἀπέδρασεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ ἡ Ἀστυνομία τὸν ἀνεκάλυψεν εἰς θρησκευτικὴν συγκέντρωσιν, ἀνεκάλυψεν ὅμως τὴν ἰδίαν στιγμὴν εἰς τὰ θυλάκιά του καὶ τὰ πορτοφόλια τοῦ ἱερέως καὶ πέντε πιστῶν...

* Καὶ τὸ τελευταῖον: Εἶναι ἔνοπλος ληστεία ἡ κλοπὴ εἰς κατάστημα τῇ βοηθείᾳ... ποντικοῦ; Διερωτῶνται οἱ ἀστυνομικοὶ τοῦ Σὰν Χοθὲ τῆς Καλιφορνίας καὶ ἀναζητοῦν ἕνα μυστακοφόρον νέον, ὁ ὁποῖος: εἰσέρχεται εἰς τὰ καταστήματα γυναικείων εἰδῶν κρατῶν κεκαλυμμένην μίαν φάκαν, τὴν ἀνοίγει, ἀπελευθερώνων ἑκάστοτε ἕνα ποντικόν, καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἀφαίρεσιν εἰδῶν ὅταν πωλήτριαι καὶ πελάτιδες κραυγάζουν καὶ ἀνεβαίνουν ἐπὶ τῶν πάγκων...

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ «Χ»

(1) Ὡς γνωστόν, αἱ Ἀστυνομίαι τῶν κομμουνιστικῶν χωρῶν ἀποκαλύπτουν τὰ ἐγκλήματα εἰς τὸν τύπον μόνον ὅταν ὑπάρχει σκοπιμότης. Ἄγνωστον ἐὰν τὸ ἔγκλημα τοῦτο ἀπεκαλύφθη ἐκ σκοπιμότητος ἢ ἐξ ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης, λόγω τῶν διαστάσεων ποὺ προσέλαβον ἡ φρίκη καὶ ὁ τρόμος εἰς τὴν Μόσχαν μέχρι τῆς συλλήψεως τοῦ ἐγκληματίου.

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

Διὰ Β.Δ. δημοσιευθέντος τὴν 21-12-63, προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνόμου Β' τάξεως, κατ' ἀρχαιότητα, ὁ 'Υπαστυνόμος Α' τάξεως κ. Στυλιανὸς Μακράκης, πρὸς πλήρωσιν ὑφισταμένης κενῆς ὀργανικῆς θέσεως καὶ ἐκ τῶν ἐν ἰσχύι πινάκων προακτέων τοῦ ἔτους 1963.

***

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ 'Εσωτερικῶν, ὁ 'Αστυνόμος Β' τάξεως κ. Γεώργιος Πετόσογλου ἐτοποθετήθη ὡς ὑπόλογος Διαχειριστὴς Χρηματικοῦ παρὰ τῇ 'Αστυνομικῇ Διευθύνσει 'Αθηνῶν, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρτι προαχθέντος εἰς 'Αστυνομικὸν Διευθυντὴν Β' τάξεως κ. Κωνσταντίνου Στόκα.

***

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

—Παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ξάνθης κ. 'Αντωνίου, ἐλάβομεν τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν καὶ δημοσιεύομεν, ἐκφράζοντες τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας μας:

Πρὸς
Τὴν Διεύθυνσιν Συντάξεως τοῦ Περιοδικοῦ «'Αστυνομικὰ Χρονικὰ»
Καλλιδρομίου 12, 'Αθήνας

Διὰ τοῦ παρόντος εὐχαριστοῦμεν ὑμᾶς θερμῶς ἐπὶ τῇ τιμητικῇ ἀποστολῇ πρὸς ἡμᾶς τοῦ ὑπὸ τοῦ 'Αρχηγείου 'Αστυνομίας Πόλεων ἐκδιδομένου περιοδικοῦ «'Αστυνομικὰ Χρονικά».

Δραττόμεθα δὲ τῆς εὐκαιρίας ὅπως συγχαρῶμεν ὑμᾶς θερμῶς διὰ τὸ ἐξαίρετον καὶ λίαν διαφωτιστικὸν αὐτοῦ περιεχόμενον, οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς ἀστυνομικούς, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα πολίτην.

'Επὶ ταῖς 'Αγίαις 'Εορταῖς καὶ τῷ Νέῳ "Ετει εὐχόμεθα πᾶσαν παρὰ τοῦ 'Ενσαρκωθέντος Κυρίου εὐλογίαν.

Εὐχέτης ὑμῶν πρὸς Κύριον
'Ο Μητροπολίτης
('Υπογραφὴ)

—'Ο υἱὸς τοῦ ἀποθανόντος 'Αρχηγοῦ τῆς 'Αστυνομίας Νικολάου Κίννα, ἀπέστειλεν ἡμῖν ἐπιστολὴν τοῦ ἀειμνήστου πατρός του, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος, λόγῳ τοῦ ἀδοκήτου θανάτου του, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποστείλῃ. 'Η ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ εἶναι τὸ τελευταῖον γραπτὸν κείμενον τοῦ ἐκλιπόντος σεβαστοῦ μας 'Αρχηγοῦ. Μνήμονες τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὸ 'Αστυνομικὸν Σῶμα ὁ Νικόλαος Κίννας καὶ σεβόμενοι τὴν ἱερὰν αὐτοῦ μορφήν, δημοσιεύομεν εὐχαρίστως τὴν ἀποσταλεῖσαν ἐπιστολήν:

«Μιὰ δεκαετία»

«Δέκα χρόνια συνεπληρώθησαν ἀπὸ τῆς συνεχοῦς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ «'Αστυνομικὰ Χρονικά». Συνεχής, πολυετὴς ἔκδοσις ἑνὸς περιοδικοῦ, ἰδίᾳ εἰς τὴν 'Ελλάδα, δὲν συμβαίνει συχνά, διότι εἶναι παρατηρημένον ὅτι περιοδικὰ τὰ ὁποῖα διατηροῦνται ἐπὶ μακρὸν συντόμως περιπίπτουν εἰς παρακμήν, ἐνῶ τὰ «'Αστυνομικὰ Χρονικὰ» συνεχίζουν τὴν ἐκδοτικήν των πορείαν καὶ δὲν ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκδίδωνται ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀκμάζουν.

Τὸ περιοδικὸν κατώρθωσε νὰ προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἄλλων κύκλων

ἐκτὸς τῶν ἀστυνομικῶν καὶ ὄχι μόνον νὰ τοὺς συγκρατήσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς πολλαπλασιάσῃ.

Ἡ ποικιλία περιεχομένων τῶν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν», ὁ μὴ περιορισμὸς ἐντὸς ὡρισμένου κύκλου θεμάτων, ἀλλὰ εἰς εὐρύτερον κύκλον (Κοινωνιολογία, Ἐγκληματολογία, Ψυχολογικά, Ἐπιστημονικά, Ἐγκυκλοπαιδικὰ κ.ἄ.), καθιστοῦν τὸ περιοδικὸν εὐχάριστον διὰ τὸν ἀναγνώστην, ἀκόμη καὶ τὸν μὴ ἀστυνομικόν, ὅστις ἐντρυφεῖ εἰς τοῦτο, ψυχαγωγεῖται, ἀλλὰ καὶ διδάσκεται καὶ διευρύνεται ὁ ὁρίζων τῶν γνώσεών του.

Ἡ διδακτικὴ πλευρὰ τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ἀξία προσοχῆς. Εἶναι μία, δύναται νὰ λεχθῇ, ἐγκυκλοπαιδεία ἐν σμικρογραφίᾳ, ἱκανὴ νὰ πλουτίσῃ τὰς γνώσεις τοῦ ἀναγνώστου καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀστυνομικοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον κυρίως ἐνδιαφέρεται. Ὁ μελετῶν τὰ «Ἀστυνομικὰ Χρονικὰ» αἰσθάνεται μίαν ψυχικὴν εὐφορίαν.

Διέρρευσε, λοιπόν, μία δεκαετία ἐπιτυχής, καὶ συγχαίρων εὔχομαι ὅπως ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ συνεχισθῇ ἔτι περισσότερον καὶ διανύσῃ καὶ ἄλλας δεκαετίας διὰ νὰ δύνανται οἱ ἀστυνομικοί, πρὸ πάντων, νὰ ἔχουν ἐν μέσον τὸ ὁποῖον θὰ δύναται ἀνυπολόγιστα νὰ τοὺς ὠφελήσῃ, θὰ δύναται πνευματικῶς νὰ τοὺς ἐξυψώσῃ καὶ νὰ ἀποβῇ δι' αὐτοὺς τὸ μέσον τῆς ἐκδηλώσεως τῆς πνευματικῆς των καταρτίσεως, προσφέρον μὲ τὰς μελέτας του πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ὠφελήσῃ τοὺς συναδέλφους των καὶ τὸ Κοινόν».

***

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ἡ Ἀστυνομικὴ Διεύθυνσις Πειραιῶς, ὑπὸ τὴν προσωπικὴν φροντίδα τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α΄ κ. Νικολάου Νικητάκη, ὅπως καὶ

κατὰ προηγούμενα ἔτη, οὕτω καὶ ἐφέτος διωργάνωσε, κατὰ τὸ ἀπὸ 22/12/1963—

12/1/1964 χρονικὸν διάστημα, διαφόρους ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐπιτυχίαν ἐσημείωσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ εὐμενῆ σχόλια τοῦ Πειραϊκοῦ Τύπου καὶ Κοινοῦ, ὑπὲρ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος, προεκάλεσαν. Οὕτω :

1) Τὴν 22-12-1963 εἰς τὴν λέσχην τῶν ἀστυνομικῶν τῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, παρουσίᾳ ἐκλεκτῶν προσκεκλημένων, διενεμήθησαν, κατόπιν κληρώσεως, δῶρα εἰς τέκνα ἀστυνομικῶν καὶ παρουσιάσθη ὡραιότατον καὶ πλούσιον καλλιτεχνικὸν πρόγραμμα.

2) Τὴν 1-1-1964 εἰς τὸ ἐν Ἁγίᾳ Σοφίᾳ ἰδιόκτητον ἑστιατόριον τῆς Διευθύνσεως, ἐκόπη ἡ βασιλόπιττα τῶν κατωτέρων ἀστυνομικῶν ὑπὸ τοῦ κ. Νικητάκη, παρουσίᾳ ἐκπροσώπων τῆς Πειραϊκῆς Κοινωνίας καὶ ἀξιωματικῶν καὶ κατωτέρων ἀστυνομικῶν.

3) Τὴν 5-1-1964 εἰς τὴν λέσχην τῆς Διευθύνσεως, ἐκόπη ἡ βασιλόπιττα τῶν ἀξιωματικῶν καὶ κατωτέρων, τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Διευθύνσεως στεγαζομένας ἀστυνομικὰς ὑπηρεσίας, καὶ

4) Τὴν 12-1-1964 εἰς τὰς αἰθούσας τῆς λέσχης τῆς Διευθύνσεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὁμίλου Κυριῶν Φίλων Ἀστυνομίας Πειραιῶς ἑώρτασε τὴν 18ην ἐπέτειον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ὁμίλου, ἥτις συνεδυάσθη μὲ τὴν κοπὴν τῆς βασιλόπιττας καὶ τὴν ἀπονομὴν πτυχίων εἰς 29 ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς Κοπτικῆς καὶ Ραπτικῆς τοῦ Ὁμίλου. Ἐπὶ τοῦ τελεσθέντος παρὰ τοῦ Ο.Κ.Φ.Α. ἔργου ὡμίλησεν ἀπολογιστικῶς ἡ Πρόεδρος τούτου κυρία Ἀθηνᾶ Δηλαβέρη, ἡ ὁποία καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι τὰ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως, ὡς Σχολῆς Ἀστυνομικῶν, τοῦ ἐν Φιλοθέῃ μεγάρου τῆς Ὀργανώσεως χρήματα (60.000 κατὰ μῆνα) θὰ διατεθοῦν πρὸς διεύρυνσιν τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου τοῦ Ὁμίλου.

ΠΕΝΘΗ

Γεώργιος Νικητόπουλος

Τὴν 21ην Ἰανουαρίου 1964 ἀνευρέθη νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἐντὸς τῆς οἰκίας του, ὁ ἐν συντάξει Ἀστυφύλαξ Γεώργιος Νικητόπουλος. Τὴν κηδείαν του, ἥτις ἐγένετο τὴν ἑπομένην, παρηκολούθησεν ἀντιπροσωπεία τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος καὶ πολλοὶ φίλοι καὶ γνωστοὶ τοῦ ἐκλιπόντος.

Ὁ Γεώργιος Νικητόπουλος, ὁ γνωστὸς «γιατρός», προσωνυμία τὴν ὁποίαν ἔλαβε διότι ἐξετέλει ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καθήκοντα νοσοκόμου εἰς διαφόρους ἀστυνομικὰς ὑπηρεσίας, ἐγεννήθη τῷ 1916 εἰς τὴν Λέτριναν Ἠλείας καὶ τῷ 1943 κατετάγη εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπεχώρησε τῷ 1960, λόγῳ ὑγείας. Καλόκαρδος, εὐγενὴς καὶ ἀγαπητὸς εἰς πάντας, ἐξετιμᾶτο ἰδιαιτέρως τόσον ὑπὸ τῶν συναδέλφων του, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν προϊσταμένων του. Μὲ χαρακτηριστικὴν προθυμίαν ἐξετέλει τὰ καθήκοντά του καὶ πολὺ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν συνέτρεχε πάντα ἀσθενοῦντα καὶ ἔχοντα ἀνάγκην βοηθείας τινός.

Συλλυπούμενοι βαθύτατα τοὺς οἰκείους του, εὐχόμεθα ὅπως ὁ θεὸς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ τόσον προώρως καὶ ἀδοκήτως ἀποθανόντος φιλτάτου Ἀστυφύλακος.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀλησμόνητε συνάδελφε !